

ศึกษาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน
สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี

สารนิพนธ์
ของ
นางอำนวยพร พลจันทร์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
พฤษภาคม 2546
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

343.12

0684๘

3.3

ศึกษาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน
สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี

บทคัดย่อ

ของ

นางอำนวยพร พลจันทร์

17 พ.ย. 2545

S 101021

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม 2546

อำนวยการพร พลจันทร์. (2546). ศึกษาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขต
ชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการ
ศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษา
สารนิพนธ์ : ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษา สภาพ ปัญหา และ วิธีการแก้ปัญหา
การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัด
ราชบุรี ศึกษา 2 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนสวนผึ้งวิทยา อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี และ
โรงเรียนบ้านคาวิทยา กิ่งอำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี วิธีการศึกษาแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 ศึกษาสภาพที่เป็นการจัดการเรียนการสอน โดยศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง ตอนที่ 2
ศึกษาปัญหาการจัดการเรียนการสอน แบ่งเป็น 2 ชั้น ได้แก่ ชั้นที่ 1 การสัมภาษณ์แบบกึ่ง
โครงสร้าง กับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน รวมจำนวน 10 คน เพื่อนำมาสร้าง
แบบสอบถาม ชั้นที่ 2 การตอบแบบสอบถามของครูผู้สอน นักเรียน และ ผู้ปกครองของ
นักเรียน รวมจำนวน 40 คน และตอนที่ 3 ศึกษาวิธีการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอน
โดยการจัดกลุ่มสนทนากับผู้บริหาร และ ครูผู้สอน รวมจำนวน 10 คน

ผลการศึกษาพบว่า

ตอนที่ 1 สภาพที่เป็นปัญหาในการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ สภาพพื้นที่ตั้งของ
โรงเรียนอยู่ในเขตชายแดน มีความเสี่ยงภัย ห่างไกลชุมชนเมือง การคมนาคมไม่สะดวก ขาด
แคลนปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิต ความซุกซมของโรคภัยไข้เจ็บ ข้อจำกัดของครูผู้สอน ใน
ด้านความไม่สมัครใจ การจัดครูเข้าสอนไม่เพียงพอกับปริมาณของนักเรียนและจำนวนห้องเรียน
สอนไม่ตรงตามวุฒิการศึกษา ความสามารถ และความถนัด เวลาในการสอน ความรับผิดชอบ
น้อย ขาดขวัญและกำลังใจ และภาระงานอื่นของครู การจัดการเรียน แผนการสอนขาด
ความต่อเนื่อง การจัดทำ การใช้สื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนมีน้อยและ ไม่ทันสมัย และ การจัด
ห้องเรียนประจำวิชาสามัญและวิชาอาชีพไม่เพียงพอกับปริมาณของนักเรียน และการจัดจำนวน
นักเรียนมากในแต่ละห้องเรียน สถิติปัญหาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน อยู่ในระดับ
พอใช้ การมีส่วนร่วมของชุมชน ค่อนข้างน้อย ความคาดหวังของผู้ปกครองในด้านการเรียนของ
นักเรียน อยู่ในระดับต่ำ และ ค่านิยม วัฒนธรรมของท้องถิ่นยังไม่เห็นความสำคัญของการ
เรียนการสอน

ตอนที่ 2 ปัญหาการจัดการเรียนการสอนตามระดับความสำคัญที่พบ ได้แก่ สภาพพื้นที่
ตั้งของโรงเรียนอยู่ในเขตชายแดน และพื้นที่พิเศษ ส่งผลให้การจัดครูเข้าสอนไม่เพียงพอกับ
ปริมาณนักเรียน ครูสอนไม่ตรงตามวุฒิ นโยบายการจัดการจัดการเรียน แผนการสอนไม่ต่อเนื่อง
คุณภาพของนักเรียนพอใช้ ความขาดแคลนงบประมาณ ความคาดหวังน้อยของผู้ปกครอง

การเล่นการพนัน และการใช้สารเสพติดของนักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน และ การมีส่วนร่วม และการให้การสนับสนุนจากผู้ปกครองและชุมชน น้อย

ตอนที่ 3 วิธีการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอน ดำเนินการตามระดับปัญหาสำคัญ ดังนี้ เร่งบำรุงขวัญ และกำลังใจแก่ครูผู้สอนเป็นกรณีพิเศษ และอย่างต่อเนื่อง นโยบายการบริหารที่ชัดเจน จัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ติดตามและเร่งรัดระดมทุนจากแหล่งต่าง ๆ สร้างประสานสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ทั้งนี้ให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องตระหนัก ให้ความสำคัญในการดำเนินการ สนับสนุน และส่งเสริม โดยกำหนดแนวปฏิบัติที่ชัดเจน และอย่างต่อเนื่อง

A STUDY ON THE INSTRUCTIONAL MANAGEMENT OF THE SECONDARY
SCHOOLS IN THE BORDER AREA , UNDER THE DEPARTMENT OF
GENERAL EDUCATION , RATCHABURI

AN ABSTRACT
BY
MRS. AMNOUYPORN POLAJUNR

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Educational Administration
at Srinakharinwirot University

May 2003

Amnouyporn Polajunr (B.E. 2546) *A Study on the Instructional Management of the Secondary Schools in the border area , under the Department of General Education , Ratchaburi.* Master's Project , M.Ed. (Educational Administration)
Bangkok : Srinakharinwirot University. Advisor : Prof. Dr. Sermsak Wisalaporn

The purpose of this study is to study the state, the problem, and the solution method on the Instructional Management of the Secondary Schools in the border area, under the Department of General Education , Ratchaburi in two schools :

Suanphungwittaya Secondary School, Suanphung District, Ratchaburi Province and Bankawittaya Secondary School, Banka District, Ratchaburi Province .

The study was divided into 3 parts. Part 1 was to study the state which is the problem on the Instructional Management from the documents e.i. books, report, school plans, and thesis. Part 2 was to study the problems level by semi - interviewing from 10 persons who managed of the Secondary School in the border area and answering the questionnaire from 40 persons who are teachers , students and parents. Part 3 was to study the solution method by focus group from 10 persons who are administrators and teachers.

The results of the study were as follows :

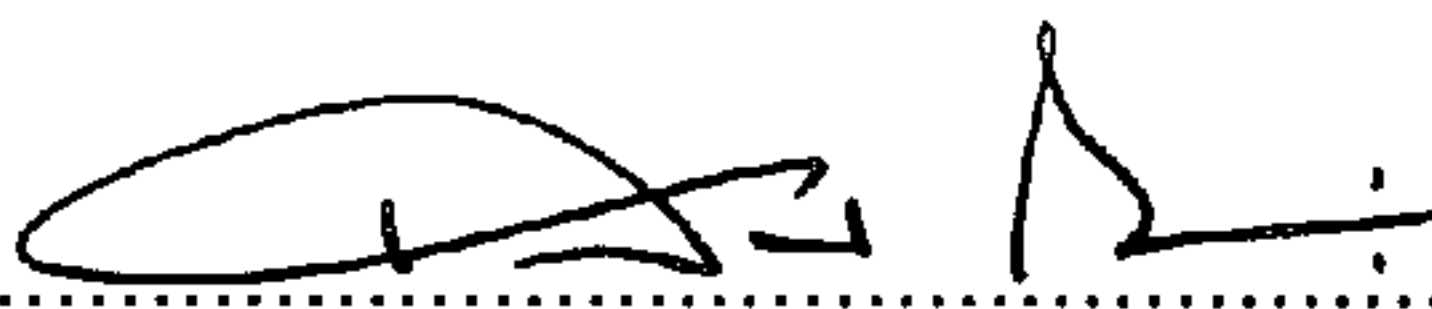
Part 1 It was found that the state is the problem on the Instructional Management ; the schools situated in the border area which are not safe for life and far from the town are toward to have not enough teachers for the students and the teachers have not taught right on the education degree. The instructional programs have not continued. The equipment of education was made a little, used less and not modern. The classes are not enough for many students and have many students for each. The achievement of students are in the medium. The parents and local persons participate and support a little for the instructional Management. The hopelessness of parents , local's moral and culture do not think about the important Instructional Management and studying higher level.

Part 2 It was found that the problems level on the Instructional Management are school's area was in the special and border area , the discontinued administrator's policies, the middle achievement's students, the limited budget, the hopelessness of parents, playing cards, using drugs and the participating and supporting from the parents and local persons.

Part 3 It was found that the solution methods were giving the encourage specially and continuity to the teachers in the secondary schools in the border area . The administrator 's policies are clearing , increase the student supporting system and to be continued both , following the budget from another rapidly , and supporting good relationship for schools , parents and local persons. These are for everybody to be awareness to the important of the Instructional Management in order to take part in supporting to be clear and continued.

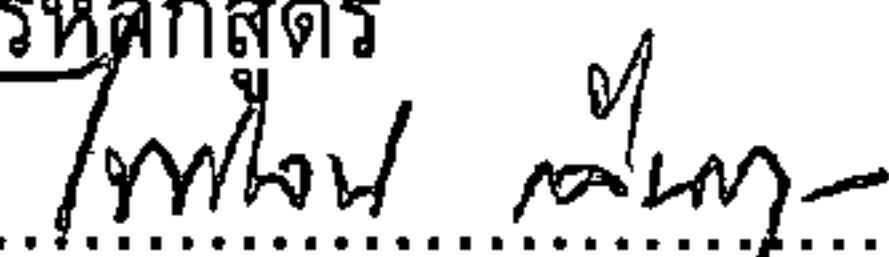
อาจารย์ที่ปรึกษา ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบ
ได้พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

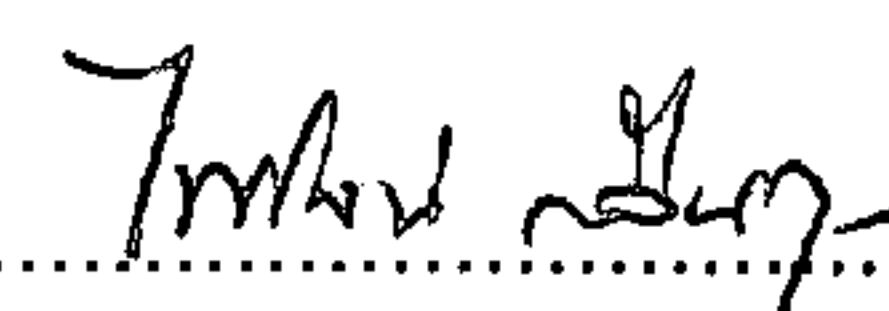

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ)

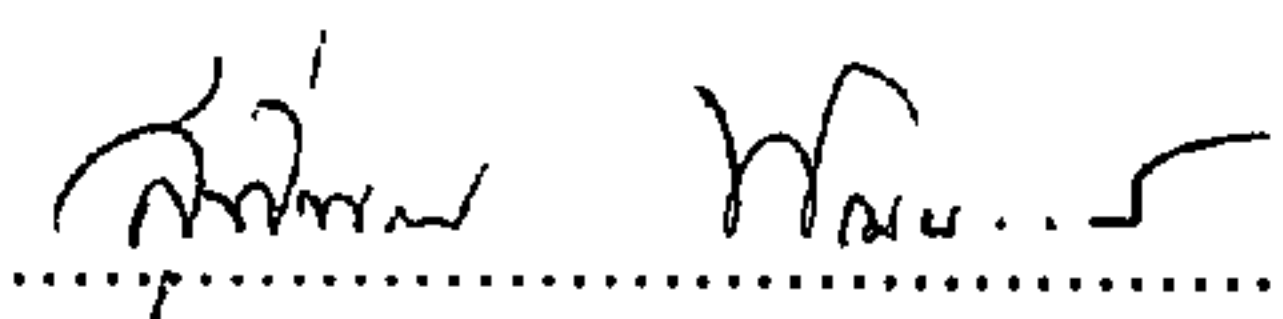
คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน

(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ)

.....กรรมการ

(อาจารย์ สุพีพรรณ พัฒนพานิชย์)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร.คมเพชร จันทรศุกุล)

วันที่ ...9... เดือน ...พฤษภาคม... พ.ศ. 2546

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความสำเร็จ ความเมตตา อนุเคราะห์ให้ความช่วยเหลือ ให้กำลังใจ และให้การสนับสนุนจากบุคคลหลายฝ่าย กล่าวคือ ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทัศน แสงศักดิ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระ สุภากิจ และ อาจารย์สุพีพรรณ พัฒนพานิชย์ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เสน่ห์ ระหว่างบ้าน นายสุวิทย์ มานิตกุล นางจำรัส ระหว่างบ้าน นายสมศักดิ์ ดันติวิวัฒน์ และ นายยงยุทธ ลิ้มวัฒนเศรษฐ์ ซึ่งได้กรุณาให้คำแนะนำและปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างและแบบสอบถามในการวิจัย ครั้งนี้

ขอขอบคุณ ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดราชบุรี นายอำเภอสวนผึ้ง คณะกรรมการบริหารการปฏิรูปการศึกษาจังหวัดราชบุรี คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนสวนผึ้งวิทยา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนบ้านคาวิทยา ผู้บังคับการกองร้อย ดชด.ที่ 137 ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแหลมวิทยา ผู้อำนวยการโรงเรียนสวนผึ้งวิทยา ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านคาวิทยา คณะครูผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครองโรงเรียนสวนผึ้งวิทยา และโรงเรียนบ้านคาวิทยา ที่ให้ความร่วมมือในการให้สัมภาษณ์ การตอบแบบสอบถาม และจัดกลุ่มสนทนา

คุณประโยชน์ที่พึงจะได้จากสารนิพนธ์ ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอน้อมบูชาคุณบูรพาจารย์ ที่ให้ความรู้ และอบรม สั่งสอน แก่ผู้ทำสารนิพนธ์

อำนวยการพร พลจันทร์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
วัตถุประสงค์.....	5
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	5
ขอบเขตการศึกษา.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา.....	10
ความหมาย และความสำคัญของโรงเรียนมัธยมศึกษา.....	10
ความหมายและความสำคัญของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน..	11
การจัดการเรียนการสอน.....	13
ความหมายของการจัดการเรียนการสอน.....	13
ความจำเป็น และทิศทางการจัดการเรียนการสอน.....	14
สภาพโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน.....	17
สภาพปัจจุบัน และปัญหาของโรงเรียนสวนผึ้งวิทยา.....	17
สภาพปัจจุบัน และปัญหาของชุมชนอำเภอสวนผึ้ง.....	23
สภาพปัจจุบัน และปัญหาของโรงเรียนบ้านคาวิทยา.....	26
สภาพปัจจุบัน และปัญหาของชุมชนกิ่งอำเภอบ้านคา.....	31
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	32
3 วิธีการดำเนินการศึกษา.....	35
4 ผลการศึกษา.....	40
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	51
วิธีดำเนินการศึกษา.....	51
สรุปผลการศึกษา.....	52
อภิปรายผล.....	58
ข้อเสนอแนะ.....	63

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม.....	64
ภาคผนวก.....	75
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	122

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 การขอย้ายของครูผู้สอน โรงเรียนสวนผึ้งวิทยา.....	20
2 การโยกย้ายของฝ่ายบริหาร โรงเรียนสวนผึ้งวิทยา.....	20
3 การขอย้ายของครูผู้สอน โรงเรียนบ้านคาวิทยา.....	28
4 การโยกย้ายของฝ่ายบริหาร โรงเรียนบ้านคาวิทยา.....	28

ภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แสดงที่ตั้งอำเภอสวนผึ้ง.....	18
2 แสดงที่ตั้งโรงเรียนสวนผึ้งวิทยา.....	19
3 แสดงแผนที่ตั้งโรงเรียนบ้านคาวิทยา.....	27
4 แสดงวิธีดำเนินการวิจัย.....	36

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การมัธยมศึกษา เป็นการศึกษที่เชื่อมต่อระดับประถมศึกษา และเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา ที่มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ และ ทักษะวิชาชีพและวิชาการ อย่างมีคุณภาพและเพียงพอที่จะศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม มีคุณธรรม จริยธรรม ความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ และ สุขภาพพลานามัยที่สมบูรณ์

แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 พ.ศ. 2520 ระบุว่า “.....การศึกษาระดับมัธยมศึกษา เป็นการศึกษหลังระดับประถมศึกษา มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ทั้งวิชาการและวิชาชีพที่เหมาะสมกับวัย ความต้องการ ความสนใจและความถนัด เพื่อให้แต่ละบุคคลเข้าใจและรู้จักเลือกอาชีพที่เป็นประโยชน์แก่ตนเองและสังคม ... ” (อมรา เล็กเริงสินธุ์. 2537 : 60) ดังแนวพระราชดำริเกี่ยวกับความหมายของการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช มหาราช เมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม พ.ศ. 2520 ความตอนหนึ่งว่า “ การศึกษา เป็นเครื่องมืออันสำคัญในการพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติทัศนคติ ค่านิยม และคุณธรรมของบุคคล เพื่อให้เป็นพลเมืองดี มีคุณภาพและ ประสิทธิภาพ การพัฒนาประเทศก็ย่อมทำได้สะดวกราบรื่น ได้ผลที่แน่นอนและรวดเร็ว ” (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. 2542 : 20)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 – 2544) มุ่งเน้นที่การพัฒนาคนให้มีคุณภาพและคุณลักษณะที่เหมาะสมต่อการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีความสุข ซึ่งในที่สุดบุคคลเหล่านั้น จะเป็นกำลังที่สำคัญในการสร้างความเจริญก้าวหน้าให้กับชุมชน ท้องถิ่น สังคม และประเทศชาติตามที่มุ่งหวังไว้ (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 พ.ศ. 2540 – 2544)

หลักการ และ ความคาดหวังของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ พัฒนาตนเองได้ ถือว่าผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุด และต้องพัฒนาให้เยาวชน คนไทยเป็นคนดี มีคุณธรรม เป็นคนเก่ง คิดดี ทำงานได้ดี มีคุณภาพ มีความเป็นไทย สามารถปรับตัวได้เหมาะสมกับสถานการณ์โลกและสังคมที่เปลี่ยนแปลง โดยจัดการศึกษาด้วยรูปแบบและวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้การศึกษาจะนำไปสู่ “ ความเจริญงอกงามของบุคคล และสังคม “ และ “ มุ่งเน้นให้มีความเสมอภาคของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา “ ให้โอกาสกับเด็กและเยาวชนในพื้นที่ชนบท ตลอดเวลาทุกพื้นที่ อย่างทั่วถึง และ ต้องมีศักยภาพที่ใกล้เคียงกัน เพื่อให้ผู้เรียนไม่ว่าจะอยู่ที่แห่งใด ๆ ใน

ประเทศไทย มีโอกาสได้รับการศึกษาที่มีมาตรฐานและคุณภาพใกล้เคียงกัน ด้วยการกำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. 2542 : 8 - 49)

กรมสามัญศึกษา เป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบในการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา เพื่อพัฒนาเยาวชนให้มีคุณภาพตามความคาดหวังดังกล่าว จึงได้กำหนดวัตถุประสงค์ นโยบาย และมาตรการ ในการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ให้โรงเรียนมีมาตรฐานใกล้เคียงกัน เพื่อเป็นที่ยอมรับจากชุมชน ทั้งนี้ได้กำหนดขนาดของโรงเรียน จัดรวมโรงเรียนที่อยู่ในพื้นที่ใกล้เคียงกันเป็นสหวิทยาเขต เป็นเขตพื้นที่การศึกษา ในแต่ละภูมิภาค เพื่อความเหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพและ ประสิทธิภาพ เหมาะสมกับภูมิภาคและท้องถิ่น (สรุปแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ระยะที่ 8 กรมสามัญศึกษา . 2539 : 3 - 4)

ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เป็นหน่วยงานสำคัญที่สุด ที่มีหน้าที่ให้การศึกษาโดยตรงแก่เด็กวัยรุ่นซึ่งเป็นระยะหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต โดยการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตตามธรรมชาติ และเต็มศักยภาพของผู้เรียน ที่ถือว่าผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุด ผู้เรียนทุกคนได้เรียนอย่างเสมอภาค และเท่าเทียมกันอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สามารถศึกษาต่อ หรือ ประกอบอาชีพได้ ดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างสันติสุข โดยมุ่งเน้นความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล และจัดการเรียนการสอนให้บรรลุตามความมุ่งหมายของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ตลอดจน จัดการเรียนการสอนให้บรรลุความมุ่งหมายของการจัดการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งมีความสอดคล้องกันทุก ๆ ด้าน ที่ทำให้ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข

จึงเห็นได้ว่า ภารกิจหลักที่สำคัญของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา คือ การจัดการเรียนการสอนที่มีการบังคับบัญชา บริหารงานโดยผู้บริหารโรงเรียน ความรับผิดชอบของครู การมีส่วนร่วมของนักเรียน ผู้ปกครอง และ กำกับโดยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างมีคุณภาพ และ เยาวชนได้รับการพัฒนาหรือเพื่อพัฒนาคนให้เป็นคนที่สมบูรณ์ มีคุณสมบัติ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และเพื่อให้โรงเรียนมีคุณภาพ และมาตรฐานที่ใกล้เคียงกัน ได้รับการประกันคุณภาพการศึกษา รวมถึงเป็นที่ยอมรับของชุมชนและท้องถิ่น นั้น ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่สำคัญ เช่น ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน ผู้ที่เกี่ยวข้อง และสภาพแวดล้อมทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรมของชุมชน โดยรอบโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา ประสบกับสภาพปัจจุบัน และ ปัญหาที่มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนหลายประการ ดังกล่าว

ต่อไปนี้

จากการศึกษาเบื้องต้น โดยการสัมภาษณ์ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน ทั้งภายใน และ ภายนอกโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัด ราชบุรี ได้แก่ ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัด ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน นายอำเภอ คณะกรรมการการบริหารการปฏิรูปการศึกษาจังหวัด คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ครูผู้สอน และ ผู้ปกครองของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน ตลอดจน ศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขต ชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา พบว่า ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน มัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา ส่วนใหญ่ได้แก่

ผลกระทบที่มาจากความรู้สึกไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และ ความไม่เอื้ออำนวย ของสวัสดิการของข้าราชการครู ที่มีผลต่อการปฏิบัติงานในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน ของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ว่าเป็นเพียงการปฏิบัติหน้าที่เพื่อรอการย้าย ทำให้มีการขอย้ายไปปฏิบัติงานในชุมชนเมืองทั้งของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนเป็นจำนวนมากและ บ่อยครั้ง ซึ่งมีผลทำให้ขาดความต่อเนื่องในนโยบายการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน และการอุทิศตนเพื่อการจัดการเรียนการสอนอย่างเต็มความสามารถของครูผู้สอนในการเรียนการสอนลดลง ความไม่สมัครใจของผู้บริหาร และครูผู้สอนที่ได้รับการบรรจุ แต่งตั้งให้มาปฏิบัติ การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน (มานิตย์ ป้อมสุข. 2545 : สัมภาษณ์)

กอปรกับความห่างไกลจากชุมชนเมือง ซึ่งผู้บริหารและครูผู้สอนมีที่พักอาศัยอยู่ใน ชุมชนเมือง ทำให้ต้องเร่งรีบเดินทางไปกลับระหว่างที่พักอาศัยและโรงเรียน จึงทำให้มีเวลาใน การสร้างความรัก ความผูกพัน การเสียสละ และ การทุ่มเทในการจัดการเรียนการสอนน้อยลง (อุทิศ รุ่งธีระ. 2545 : สัมภาษณ์) อีกทั้ง สภาพแวดล้อมที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียน การสอน ไม่ว่าจะเป็นด้านอุปกรณ์การเรียนการสอนที่มีไม่เพียงพอ ไม่ทันสมัย ครูผู้สอนเป็น เพียงผู้สาดิการใช้ (สนั่น บุญครุฑ. 2546 : สัมภาษณ์)

จากการสัมภาษณ์ที่กล่าวข้างต้น มีความสอดคล้องกับผลประเมินการปฏิบัติงานของครู ผู้สอนตามนโยบาย 5 ต ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน (จำรัส ระหว่างบ้าน. 2546 : สัมภาษณ์)

ผลกระทบที่เกิดจากผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น การให้ความสำคัญกับการศึกษา และ การมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนของผู้นำท้องถิ่น ชุมชน และผู้ปกครองนักเรียน กอปรกับ สภาพ แวดล้อมของชุมชนที่ไม่เอื้ออำนวย เนื่องด้วยสาเหตุที่มาจากความยากจน และความแตกต่าง ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง (วิบูลย์ บันศิริ. 2546 : สัมภาษณ์)

พื้นที่ตั้งที่อยู่ชายแดนเสี่ยงภัยต่อการสู้รบของชนกลุ่มน้อย (วันดี สันติวุฒิเมธี. 2543 : 21) การอพยพของนักศึกษาพม่าสู่ศูนย์พักพิง “ ถ้ำหิน ” (รัฐสภาสาร. 2543 : 71 - 86) ระดมล่าปูพรมกะเหรี่ยงโหดยิงถล่มมรณนักเรียนบ้านควายวิทยา ทั้งภาคพื้นและอากาศ (เดลินิวส์. 2545 : 1-2) การตั้งอยู่ในพื้นที่ที่มีความซุกซมของโรคภัยไข้เจ็บ (หนังสือ ด่วนที่สุด กคที่ 0530.2/ว 140 ลงวันที่ 28 ธันวาคม พ.ศ. 2544)

ความไม่ศรัทธาในวิชาชีพ ความห่างไกลจากสังคมชุมชนเมือง ทำให้โอกาสในการแสวงหาความก้าวหน้าในวิชาชีพมีน้อย ส่งผลให้มีครูมาปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนในเขตชายแดนน้อย และ คำนิยมที่ให้ผู้ปกครองเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้นของผู้ปกครองอยู่ในระดับน้อย (อรรถนทร์ โปสุวรรณ. 2546 : สัมภาษณ์)

ความไม่ชัดเจน และไม่ครอบคลุมในบทบาท และการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (สุวิทย์ มานิตกุล. 2546 : สัมภาษณ์) และ ผู้ปกครอง และ ชุมชนให้ความสำคัญกับการเรียนการสอนในระดับน้อย เนื่องจากสภาพทางเศรษฐกิจ คำนิยมและวัฒนธรรมของท้องถิ่น (สมพงษ์ มณีวิหค. 2545 : สัมภาษณ์)

การจัดห้องเรียนให้เพียงพอกับปริมาณของนักเรียนที่เพิ่มมาทุกปีการศึกษา (สรุปรายงานผลการรับนักเรียน สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดราชบุรี: 2545) จำนวนนักเรียนที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎร และ ไม่มีสัญชาติไทย (สรุปรายงานการรับนักเรียนต่างสัญชาติ โรงเรียนสวนผึ้งวิทยา. 2545)

ความมุ่งหวังของผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานเรียนต่อในระดับมัธยมศึกษา มีแนวคิดเพียงเพื่อให้ได้รับการศึกษาตามเกณฑ์ภาคบังคับ และ เพื่อให้มีความรู้เท่าทันคนในสังคมท้องถิ่นของตนเอง ตลอดจนฐานะที่ยากจน อาชีพรับจ้าง จึงทำให้ไม่มุ่งหวังสูงที่จะให้บุตรหลานเรียนต่อในชั้นอุดมศึกษา (อาภรณ์ พะจี. 2546 : สัมภาษณ์)

ตลอดจน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และ การศึกษาต่อของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ต่ำ (รายงานการประเมินคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2544) กอปรกับ การให้โอกาสแก่เด็กที่ไม่มีทะเบียนราษฎร และเด็กที่ไม่มีสัญชาติไทย ได้เรียนรู้อาษาไทย ประเพณี วัฒนธรรม และเป็นพลเมืองดีของประเทศ โดยจังหวัดราชบุรี เป็นจังหวัดหนึ่งในเก้าจังหวัดที่เป็นพื้นที่ซึ่งอนุญาตให้ผู้หลบหนีเข้าเมืองสัญชาติพม่า ให้ศึกษาได้ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษา จึงทำให้มีนักเรียนกลุ่มชนต่าง ๆ เข้ารับการเรียนต่อในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน โดยเป็นการเรียนร่วมกับเด็กปกติ (อนุชา ตรีสุขคนธ์. 2546 : สัมภาษณ์) ซึ่งสอดคล้องและ ต้องถือปฏิบัติตาม ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วย หลักฐาน วัน เดือน ปีเกิด ในการรับนักเรียน นักศึกษาเข้าเรียนในสถานศึกษา พ.ศ. 2535

ความสำคัญและสภาพปัญหาในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา ที่ได้ศึกษาเบื้องต้นดังกล่าวมานั้น กอปรกับ มาตรา 39 กำหนดให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาไปยังสถานศึกษาในเขตพื้นที่การ

ศึกษาโดยตรง (กระทรวงศึกษาธิการ. 2542 : 21) มีผลทำให้โรงเรียนมีอิสระในการจัดทำหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล ทำให้ผู้วิจัยมีความประสงค์ที่จะศึกษาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี เพื่อให้ได้ทราบสภาพปัจจุบัน ปัญหา และ หาวิธีการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอน เพื่อเป็นข้อมูลเสนอแนะในการหาแนวทางพัฒนาคุณภาพการศึกษา และเป็นไปอย่างมีมาตรฐาน โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี ศึกษา 2 โรงเรียน คือ โรงเรียนสวนผึ้งวิทยา อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี และ โรงเรียนบ้านคาวิทยา กิ่งอำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตรงประเด็นในการดำเนินการต่อไป

วัตถุประสงค์

การศึกษาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพที่เป็นปัญหาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี
2. เพื่อศึกษาปัญหาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี
3. เพื่อศึกษาวิธีการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี มีความสำคัญ ดังนี้

1. ผลจากการศึกษาค้นคว้า จะเป็นข้อเสนอแนะในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี
2. ผลของการศึกษาค้นคว้า จะเป็นข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานต้นสังกัดของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี และ จังหวัดที่มีสภาพเช่นเดียวกัน
3. ผลของการศึกษาค้นคว้า จะเป็นข้อเสนอแนะในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสำหรับผู้บริหาร ครูผู้สอน และ ผู้ที่เกี่ยวข้องในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี และ จังหวัดซึ่งมีสภาพเดียวกัน

ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี ศึกษา 2 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนสวนผึ้งวิทยา อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี และ โรงเรียนบ้านคาวิทยา กิ่งอำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ดำเนินการ ดังนี้

ขั้นตอนในการศึกษาค้นคว้า ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการ 3 ขั้นตอน คือ

ตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน และสภาพปัจจุบัน ปัญหาของชุมชนที่ตั้งของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี โดยศึกษาจากหนังสือ ตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 2 ศึกษาปัญหาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี ดำเนินการ แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi Structured Interview) โดยมีผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี ได้แก่ ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดราชบุรี ผู้บริหารโรงเรียน นายอำเภอ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการบริหารการปฏิรูปการศึกษาจังหวัดราชบุรี ครูผู้สอน และ ผู้ปกครองของนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี รวมจำนวน 10 คน

ขั้นที่ 2 รวบรวมข้อมูลที่ได้จากวิธีการที่ 1 มาสร้างแบบสอบถาม เพื่อศึกษาระดับ ปัญหาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี โดยทำการสอบถามกับผู้ให้ข้อมูล คือ ครูผู้สอน นักเรียน และ ผู้ปกครองในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี รวมจำนวน 40 คน

ตอนที่ 3 ศึกษาวิธีการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี โดยการนำผลจากการศึกษาในตอนที่ 1 และ ตอนที่ 2 มาจัดกลุ่มสนทนา (Focus Group) จำนวน 1 กลุ่ม โดยมีผู้เข้าร่วมการสนทนา ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และ ครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี รวมจำนวน 10 คน

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เข้าใจความหมายที่ตรงกันในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ให้ความหมาย นิยามศัพท์เฉพาะต่าง ๆ ดังนี้

1. **การจัดการเรียนการสอน** หมายถึง การดำเนินการจัดประสบการณ์ให้แก่ ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้อย่างถูกต้อง เหมาะสมกับวัย และสภาพแวดล้อม ตลอดจน บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรโดยการจัดครูเข้าสอน การจัดให้มีแผนการเรียน แผนการสอน และการจัดทำ จัดหาสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน ตลอดจนการจัดห้องประจำวิชาทั้งวิชา สามัญและวิชาอาชีพ

2. **สภาพปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน** หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการจัดครูเข้าสอน การมีแผนการเรียน แผนการสอน สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน รวมถึงการจัดห้องเรียนให้เพียงพอกับปริมาณของนักเรียนที่ สอดคล้องกับบริบทของชุมชนที่ตั้งของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน ในปีปัจจุบัน

3. **ปัญหาการจัดการเรียนการสอน** หมายถึง ความขัดข้อง สิ่งที่ต้องแก้ไข หรือ สิ่งที่ไม่เป็นไปตามความคาดหวังในการจัดการเรียนการสอนที่เกี่ยวกับ การจัดครูเข้าสอน การมี แผนการเรียน แผนการสอน สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน ตลอดจนการจัดห้องประจำวิชา สามัญและวิชาอาชีพ

4. **วิธีการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอน** หมายถึง การให้ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และการดำเนินการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอน อย่างมีประสิทธิภาพ

5. **โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี** หมายถึง โรงเรียนสวนผึ้งวิทยา อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี และ โรงเรียนบ้านคาวิทยา กิ่งอำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่บริเวณชายแดนจังหวัด ราชบุรี ที่มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศพม่า มีความเสี่ยงภัยต่ออันตรายต่าง ๆ เช่น ภัยจากการ สู้รบของชนกลุ่มน้อย การอพยพของผู้พักพิง โรคภัยไข้เจ็บชุกชุม และ เปิดสอนระดับชั้น มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย

6. **ผู้บริหาร** หมายถึง ข้าราชการที่ปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขต ชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี ซึ่งดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน และ ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ

7. **ครูผู้สอน** หมายถึง ข้าราชการที่ปฏิบัติหน้าที่การสอนในระยะเวลา 3 – 6 ปี ใน โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี ที่สอนใน 8 กลุ่ม สารวิชา ได้แก่ ครูผู้สอนในหมวดวิชา ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ พละนาฏศิลป์ ศิลปะ และ การงานอาชีพและเทคโนโลยี

8. **นักเรียน** หมายถึง ผู้เรียนที่เรียนอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายในระยะเวลา 3 – 6 ปี ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน จังหวัดราชบุรี ศึกษา 2 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนสวนผึ้งวิทยา อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี และ โรงเรียนบ้านคาวิทยา กิ่งอำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

9. **ผู้ที่เกี่ยวข้อง** หมายถึง ผู้อำนวยการสามัญศึกษา นายอำเภอ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และ ผู้ปกครองนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี

บทที่ 2

เอกสาร และ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่ง ศึกษาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี โดยศึกษาตามลำดับดังต่อไปนี้

1. โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
 - 1.1 ความหมาย และความสำคัญของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
 - 1.2 ความหมาย และความสำคัญของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี
2. การจัดการเรียนการสอน
 - 2.1 ความหมายของการจัดการเรียนการสอน
 - 2.2 ความจำเป็น และทิศทางการจัดการเรียนการสอน
3. สภาพโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรีศึกษา 2 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนสวนผึ้งวิทยา อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี และ โรงเรียนบ้านคาวิทยา กิ่งอำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี
 - 3.1 สภาพปัจจุบัน และ ปัญหาของโรงเรียนสวนผึ้งวิทยา
 - 3.2 สภาพปัจจุบัน และ ปัญหาของชุมชนอำเภอสวนผึ้ง
 - 3.3 สภาพปัจจุบัน และ ปัญหาของโรงเรียนบ้านคาวิทยา
 - 3.4 สภาพปัจจุบัน และ ปัญหาของชุมชนกิ่งอำเภอบ้านคา
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาชายแดน
 - 4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน

1. โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา

กรมสามัญศึกษา เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา เพื่อพัฒนาเยาวชนให้มีคุณภาพ โดยมีโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา มีหน้าที่จัดการเรียนการสอนให้บรรลุความมุ่งหมายของหลักสูตร และเป้าหมายของการจัดการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ดังนั้น ผู้ที่มีความสนใจโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ควรได้ทราบสาระสำคัญของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในหัวข้อสำคัญ ดังต่อไปนี้

1.1 ความหมาย และความสำคัญของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ทั้งนี้ มีผู้กล่าวถึง ความหมาย และความสำคัญของโรงเรียนมัธยมศึกษา ไว้หลายท่าน ดังนี้

สรรเพชญ อีสริยวัชรกร (2531 : 171) กล่าวถึง โรงเรียนมัธยมศึกษา ว่าเป็นสถาบันทางสังคม เป็นหน่วยงาน หรือ องค์การที่จัดตั้งเพื่อสนองความต้องการของสังคมในการให้บริการทางด้านการศึกษาแก่วัยรุ่น และ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับวัยรุ่น โดยมีหน้าที่ 3 ประการ ได้แก่ ให้ความรู้แก่นักเรียน ประชาชนที่เป็นสมาชิกของชุมชนที่ตั้งอยู่ และ บริการชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่

อมรา เล็กเริงสินธุ์ (2537 : 185) กล่าวว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึงสถานศึกษาที่จัดตั้งขึ้นสำหรับผู้เรียนซึ่งมีอายุระหว่าง 12 – 17 ปี ดังนั้น ในการจัดการโรงเรียนมัธยมศึกษา จึงหมายถึง การจัด และการดำเนินการให้การศึกษาแก่เยาวชนซึ่งมีอายุระหว่าง 12 – 17 ปี โดยเน้นหนักไปในเรื่องการบริหารโรงเรียน ปรับปรุง และพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนที่มีผู้บริหารโรงเรียนควรเอาใจใส่ต่อการจัดการในโรงเรียนทุกด้าน ทั้งด้านหลักสูตร และการสอน ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของงานโรงเรียน และ ที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ การจัดการด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอนให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

รุ่งทิวา จักรกร (ม.ป.ป. : 4 – 8) กล่าวถึง หน้าที่ของโรงเรียนมัธยมศึกษาไว้ว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา มีหน้าที่ในการให้การศึกษาทั่วไป (General Education) ให้ความรู้ด้านวิชาชีพ ให้การแนะแนว (Guidance function) ให้เด็กได้มีโอกาสสำรวจตนเอง (Exploration function) และ ช่วยส่งเสริมประสบการณ์การพัฒนาทุกด้าน โดยการจัดโปรแกรมให้กว้างขวางทั้งใน และนอกหลักสูตร ทั้งนี้ โรงเรียนมัธยมศึกษาต้องเปลี่ยนแปลงบทบาทของตนเอง โดยจัดให้โรงเรียนเป็นศูนย์สังคม เปิดโอกาสให้สังคมเข้ามาใช้อาคารสถานที่อุปกรณ์ ให้ความรู้แก่สมาชิกของสังคม สนับสนุนให้ผู้ปกครอง และ ตัวแทนประชาชน เข้ามาร่วมบริหารการศึกษาในท้องถิ่น

รวิวรรณ ชุมชัย (ม.ป.ป. : 62 – 63) กล่าวถึง บทบาทของโรงเรียนมัธยมศึกษา ว่า โรงเรียนมัศึกษามีบทบาทในการอบรมสั่งสอนนักเรียนให้เป็นพลเมืองดีสร้างสรรค์ให้มีเจตคติที่ดี มีทักษะด้านอาชีพที่ดี บริการชุมชน ส่งเสริมวัฒนธรรม เผยแพร่ข่าวสาร ดำเนินการด้านสันติภาพ และ ให้ความรู้ทั่วไป และอาชีพ

กมล ภูประเสริฐ (2524 : 12 – 15) กล่าวว่า สถานศึกษาทุกระดับ และทุกประเภท มีภารกิจหลักที่สำคัญอยู่ที่การพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่คาดหวังไว้ตามระดับ และประเภทของการศึกษานั้น ทั้งนี้ ยึดตามหลักการและความมุ่งหมายของหลักสูตร ยึดตามนโยบายกรมสามัญศึกษาที่เรียกว่า ความเชื่อ 4 ประการ (โกวิท วรพิพัฒน์ . 2531) และยึดตามหลักการของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

ทั้งนี้ โรงเรียนมัธยมศึกษา มีหน้าที่ และ ความรับผิดชอบในการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา เพื่อพัฒนาเยาวชนอย่างสมดุลทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา จิตใจ สังคม และสอดคล้องกับความต้องการของบุคคล ชุมชน สังคมและประเทศชาติ โดยมุ่งเน้นความเสมอภาคทางการศึกษา การมีสุขภาพพลานามัยที่แข็งแรงสมบูรณ์ มีความสามารถในการวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ มีความสามารถในการแก้ปัญหา และการจัดการ (สรุปแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ระยะที่ 8 กรมสามัญศึกษา. 2539 : 1 – 3)

โดยความหมาย และ บทบาทของโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่กล่าวมาข้างต้น พอสรุปได้ว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เป็นโรงเรียนที่จัดการศึกษาหลังระดับประถมศึกษา ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนที่เป็นวัยรุ่นให้เป็นผู้ใหญ่ที่มีความรู้ ความสามารถ และทักษะวิชาชีพและวิชาการอย่างมีคุณภาพเพียงพอในการศึกษาต่อ มีคุณธรรมจริยธรรม สุขภาพพลานามัยสมบูรณ์ ซึ่งมีความสำคัญต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม และ การเมือง

1.2 ความหมาย และความสำคัญของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี

โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ทั่วประเทศไทย ในปีการศึกษา 2544 มีจำนวน 2,600 โรงเรียน ที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ชุมชนเมือง และที่อยู่ในพื้นที่พิเศษที่มีความยากลำบากของการคมนาคม ซึ่งตั้งอยู่บนภูเขา หรือ อยู่บนเกาะ ความขาดแคลนสาธารณูปโภค หรือ ปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีพ ความเสี่ยงภัย และ หรือ ความชุกชุมของโรคภัยไข้เจ็บ (หนังสือด่วนที่สุด กค ที่ 0530.2/ ว 140 ลงวันที่ 28 ธันวาคม พ.ศ. 2544) และโรงเรียนบางแห่งตั้งอยู่บริเวณชายแดนประเทศไทยที่มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน จึงเรียกว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา ซึ่งจังหวัดราชบุรีบริเวณด้านตะวันตก อาณาเขตชายแดนติดต่อกับประเทศพม่า ซึ่งเป็นเขตพื้นที่ล่อแหลม และเสี่ยงภัยต่ออันตรายต่าง ๆ เช่น ภัยจากการสู้รบของชนกลุ่มน้อย การอพยพของผู้พักพิง การหลบหนีเข้ามาพักพิงอยู่ในประเทศไทยของชนกลุ่มน้อย ความชุกชุมของโรคภัยไข้เจ็บ และ

การคมนาคมไม่สะดวก ซึ่งมีโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี จำนวน 2 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนสวนผึ้งวิทยา อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ที่มีระยะห่างจากชายแดนไทย – พม่า 16 กิโลเมตร และ โรงเรียนบ้านคาวิทยา กิ่งอำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี มีเขตติดต่อกับอำเภอสวนผึ้ง และ ประเทศพม่า ที่มีแนวชายแดนระยะทาง 24 กิโลเมตร

จังหวัดราชบุรี เป็นพื้นที่หนึ่งในเก้าจังหวัด ที่ได้รับอนุญาตให้ผู้หลบหนีเข้าเมืองสัญชาติ พม่า ให้ศึกษาได้ตั้งแต่ระดับประถมศึกษา จนถึงระดับอุดมศึกษา ซึ่งเป็นจังหวัดที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดให้เป็นจังหวัดควบคุม โดยให้จังหวัดกำหนดอำเภอที่เป็นพื้นที่ควบคุมภายใน จังหวัด ได้แก่ อำเภอสวนผึ้ง และ กิ่งอำเภอบ้านคา (หนังสือ ศธ ที่ 0861/305 ลงวันที่ 27 มกราคม พ.ศ. 2546) และ ตามแนวนโยบายการศึกษาของแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2534 กำหนดให้รัฐเร่งรัดและขยายการศึกษาพื้นฐานเพื่อปวงชนอย่างทั่วถึง ให้การสนับสนุนเป็นพิเศษในการขยายบริการการศึกษาสำหรับผู้ด้อยโอกาสทางเศรษฐกิจ และสังคม เพื่อให้ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ต่าง ๆ ในชนบทห่างไกล ชุมชนแออัดในเมือง เขตภูเขาและชายแดน รวมถึงเด็กที่ย้ายถิ่นฐานตามผู้ปกครองไปประกอบอาชีพ ให้สามารถได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างกว้างขวาง และทั่วถึง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อประเทศในระยะยาว ในการที่ทำให้เด็กกลุ่มชนต่าง ๆ ได้เรียนรู้ภาษา ศิลปะ และวัฒนธรรมไทย เป็นการสร้างจิตสำนึก และความผูกพันกับประเทศไทยมากยิ่งขึ้น จึงประกาศ ระเบียบ และ แนวปฏิบัติของกระทรวงศึกษาธิการ ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่ไม่มีทะเบียนราษฎรและเด็กที่ไม่มีสัญชาติไทย (ประกาศระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยหลักฐาน วัน เดือน ปีเกิด ในการรับนักเรียน นักศึกษา เข้าเรียนในสถานศึกษา พ.ศ. 2535)

จากที่กล่าวมาข้างต้น จึงเห็นได้ว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี มีภารกิจหลักที่สำคัญ คือ การจัดการเรียนการสอน โดยยึดหลักการ และ ถือปฏิบัติให้บรรลุความมุ่งหมายของหลักสูตรทั้งมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533 ทิศทางการจัดการศึกษากรมสามัญศึกษา และความมุ่งหมายของการจัดการศึกษา ตามหลักการของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และ ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เช่นเดียวกับโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ที่มีความแตกต่างกันในด้านของ พื้นที่ตั้งของโรงเรียน และ การเรียนร่วมของเด็กด้อยโอกาส เด็กที่ไม่มีทะเบียนราษฎร และเด็กที่ไม่มีสัญชาติไทย

2. การจัดการเรียนการสอน

2.1 ความหมายของการจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอนมีความสำคัญยิ่งในการทำให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และได้ตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคน โดยมีผู้สนใจศึกษาให้ความหมายของการจัดการเรียนการสอนไว้หลายท่าน ดังนี้

พิมลพร รอดเรืองศรี (2539 : 22) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอน คือ การเสริมสร้างพัฒนาการให้ผู้เรียนมีความเจริญงอกงามทุกด้าน โดยการจัดประสบการณ์ทั้งปวง ให้ตามความถนัด ความสนใจ ตั้งแต่ การจัดแผนการเรียน การกำหนดรายวิชา ทั้งวิชาบังคับและวิชาเลือก การจัดครูเข้าสอน การทำบันทึกการสอน การจัดทำแผนการสอน โครงการสอน การสอนซ่อมเสริม การจัดตารางสอน ส่งเสริมให้นักเรียนแข่งขันทักษะทางวิชาการ และความสามารถทางวิชาการ สนับสนุนให้ครูผลิตสื่อ และใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน เพื่อให้การเรียนการสอนมีผลสัมฤทธิ์สูงตามความมุ่งหมาย

ทิพากร นิตยสมบูรณ์ (2539 : 20) กล่าวเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนไว้ว่า เป็นการจัดความรู้และคุณสมบัติอื่น ๆ ที่ต้องการให้ผู้เรียนอย่างถูกต้อง และเหมาะสม ตามสภาพของท้องถิ่น และ ความสนใจของผู้เรียน ได้แก่ การจัดแผนการเรียน การจัดตารางสอน การจัดชั้นเรียน การจัดครูเข้าสอน การจัดแบบเรียน การจัดห้องสมุด การจัดทำคู่มือครู และการจัดซ่อมเสริม

สุมิตร คุณานุกร (2523 : 136 – 137) กล่าวถึง การจัดการเรียนการสอน ไว้ว่า เป็นกระบวนการจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยวิธีต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาการไปตามเป้าหมายที่หลักสูตรต้อง

เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2527 : 156 – 157) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอน คือ การดำเนินงานเพื่อให้เกิดการเรียนการสอนตามหลักสูตร หรือ โปรแกรมการศึกษา ซึ่งได้แก่ การจัดตารางสอน การจัดครูผู้สอนประจำวิชา การสอนของครู และการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน

วิชัย ราษฎร์ศิริ (2522 : 113) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอน ครอบคลุมถึง การจัดครูเข้าสอน การจัดทำแผนการเรียนการสอน ตารางสอน การจัดเตรียมสถานที่ที่จะใช้จัดการเรียนการสอน การควบคุมติดตามผลการเรียนการสอน ส่งเสริมความรู้ให้ครูผู้สอน ประสานงานกับบุคคลหรือหน่วยงานภายนอกโรงเรียน และการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ในการเรียนการสอน

นิพนธ์ กินาวงศ์ (2523 : 68) กล่าวเกี่ยวกับการเรียนการสอนว่า ได้แก่ การแบ่งกลุ่มนักเรียนตามความสามารถ แบบคละ และ แบบไม่มีชั้น การจัดตารางสอน การกำหนดแบบเรียน และการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา ให้ตรงกับจุดมุ่งหมายของบทเรียน

กมล ธิโสภา (2526 : 304) สรุป การจัดการเรียนการสอน ว่า เป็นงานเกี่ยวกับการ จัดแผนการเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการและความถนัดของผู้เรียน ท้องถิ่น หลักการ จุด หมายของหลักสูตร และ การจัดการศึกษาของชาติ

พูลสุข อยู่ประสิทธิ์ (2530 : 21 – 22) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามสถานการณ์ ให้ผู้เรียนรู้ตามหลักสูตร ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การจัดชั้นเรียน การจัดครูเข้าสอน การจัดตารางสอน การจัดให้มีและใช้ อุปกรณ์การสอน การจัดห้องสมุด หนังสือแบบเรียน และหนังสืออ่านประกอบ การจัดแนะแนว การสอนซ่อมเสริม การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน ตลอดจนการส่งเสริม ความรู้ให้ครู

จากแนวความคิดข้างต้น สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอน เป็นกระบวนการให้เกิด ความรู้ และ จัดประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดสัมฤทธิ์ผล และ มีพฤติกรรม เปลี่ยนไปตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารโรงเรียนต้องจัดให้มีการจัดการเรียน การจัดชั้นเรียน การจัดตารางสอน การจัดทำคู่มือครู และเอกสารประกอบการสอน การจัดครู เข้าสอนตามความสามารถ และความถนัดของครู การจัดทำแผนการสอน โครงการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตรและสภาพท้องถิ่น การจัดสอนซ่อมเสริม การจัดห้องสมุด ห้องโสตทัศนูปกรณ์ การจัดทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ทั้งนี้ต้องจัดให้สอดคล้อง และสนองต่อจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และ เป็นตามความมุ่งหมายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และ ที่แก้ไข เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

2.2 ความจำเป็น และ ทิศทางการจัดการเรียนการสอน

การจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้เกิดเรียนรู้ บรรลุตามความมุ่งหมายของหลักสูตร และ การจัดการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และ ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิต สามารถอยู่ในสังคมได้ อย่างสันติสุข คือ ภารกิจหลักที่สำคัญ และ ความจำเป็นของโรงเรียนที่ต้องปฏิบัติและดำเนินการ และ ให้มีทิศทางในการจัดการเรียนการสอน อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีการศึกษาไว้ หลายแนวทาง ด้วยกันดังนี้

กรมสามัญศึกษา . (2539 : 34) กำหนดเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียน พ.ศ. 2539 ว่า การจัดการเรียนการสอนแบ่งเป็น 2 ประการ คือ การจัดทำ การปรับปรุงแผนการสอนราย วิชา และการจัดทำ การจัดหา ใช้ บำรุงรักษา และส่งเสริมการผลิตสื่อการเรียนการสอน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และ ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดไว้หลายมาตราที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน ได้แก่

มาตรา 22 ยึดหลัก ผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และ ถือว่า ผู้เรียน เป็นสำคัญที่สุด โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติ และ เต็มศักยภาพ

มาตรา 24 กำหนดการจัดการเรียนรู้ ให้คำนึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เน้นฝึกทักษะกระบวนการคิดเพื่อประยุกต์ใช้ความรู้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา จัดให้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง บูรณาการการเรียนรู้ จัดบรรยากาศและแหล่งเรียนรู้ และ ให้เกิดการเรียนรู้ได้ตลอดเวลา สถานที่ ด้วยการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง และชุมชน

มาตรา 30 ให้โรงเรียนพัฒนากระบวนการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ มุ่งส่งเสริมการทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน

มาตรา 66 ให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะ สามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และได้พัฒนา สามารถใช้เทคโนโลยีในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

กมล ภูประเสริฐ. (2545 : 24 - 26) เสนอแนวคิดด้านการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน ให้มีการดำเนินการ ดังนี้

1. ดำเนินการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ในมาตราที่ 22 , 24 , 30 , และ มาตราที่ 66

2. ตามแนวความคิดของการปฏิรูปการเรียนรู้ เพื่อสร้างความเข้มแข็งทางปัญญา เน้นการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนเป็นคนฉลาด คนดี และ มีความสุข

3. ตามแนวความคิดเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ ที่ผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุด โดยให้สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ และความต้องการของผู้เรียน การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ส่งเสริมพัฒนาการทุก ๆ ด้านของผู้เรียนแต่ละคน ส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยกระบวนการคิด ปฏิบัติจริงและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ และผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้มากที่สุด

4. ตามแนวคิดของรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุด ได้แก่ รูปแบบการเรียนการสอนแบบ CIPPA MODEL รูปแบบการทำโครงงาน และ รูปแบบทักษะกระบวนการของ ดร.โกวิท ประวาลพุกษ์ ซึ่งรูปแบบดังกล่าว ใช้ได้ในการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริง และ ทำให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์พร้อมไปด้วย

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2542 : 8 – 9) รวบรวมแนวคิดของนักการศึกษาที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในลักษณะที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนี้

สงบ ลักษณะ กล่าวถึง การจัดการเรียนการสอนว่า ควรจะเป็นการเรียนการสอนที่เรียนด้วยวิธีที่เหมาะสมกับความสามารถ ได้เรียนสิ่งที่สนใจ ต้องการ หรือ มีประโยชน์ได้นำไปปฏิบัติตามกระบวนการเพื่อการเรียนรู้ ได้รับการเอาใจใส่ ประเมิน และช่วยเหลือเป็นรายบุคคล และ ได้รับการพัฒนาศักยภาพ และสำเร็จตามศักยภาพ

โกวิท วรพิพัฒน์ กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนที่พึงประสงค์ ควรเป็นไปเพื่อพัฒนาผู้เรียน คิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น

อัจฉรา วงศ์โสธร กล่าวไว้ว่า การเรียนที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของกระบวนการเรียนการสอนนั้น ครูผู้สอนจะเป็นผู้อำนวยความสะดวกการเรียนรู้ ช่วยเอื้อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ขึ้น โดยการ

เตรียมเนื้อหา วัสดุ อุปกรณ์ สื่อการเรียนต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับผู้เรียน และคอยเป็นผู้ดูแล
สำรวจในขณะที่ผู้เรียนฝึก และ ให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อช่วยผู้เรียนได้สามารถปรับปรุงแก้ไข
ตนเอง จนเกิดการพัฒนาตนเองขึ้น

ดิมมอค (Dimmock. 2000 : 20) กล่าวว่า โรงเรียนจะจัดการเรียนการสอนให้มีประ
สิทธิภาพได้ด้วยบัญญัติ 7 ประการ ได้แก่ นักเรียนต้องมีแนวทางในการเรียนรู้ โรงเรียนต้องเป็น
ศูนย์การเรียนรู้ มีการใช้ยุทธศาสตร์ในการสอนที่หลากหลาย และอย่างสมดุล มีหลักสูตรที่
เหมาะสมกับสภาพความต้องการของผู้เรียน รูปแบบ โครงสร้าง การใช้เทคโนโลยี พื้นที่ และ
สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ต้องจัดให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน ทุกอย่างต้องสนับสนุน
ให้บริการการจัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพ ทุกระยะเวลาและทุกกิจกรรม คือ การปฏิบัติ
ที่รอบรู้ในทุกเรื่องที่กำลังกล่าวมา ซึ่งเป็นสิ่งที่โรงเรียนต้องคำนึงถึงอย่างยิ่ง

เฟนวิก และ คณะ (Fenwick & others. 2000 : 90 – 91) เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการ
เตรียมเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 ด้านการเป็นผู้นำทางวิชาการ โดยการ เดินไปรอบ ๆ (SMBWA)
โดยให้ผู้บริหารเดินไปรอบ ๆ โรงเรียน เพื่อจะได้เห็นสภาพที่เป็นจริงในการจัดการเรียนการ
สอน และ ผู้บริหารต้องรู้วิธีการเรียนการสอน การออกแบบหลักสูตร การจัดกลุ่มผู้เรียน วิธีการ
สอนแบบต่าง ๆ และต้องรู้จักตัดแปลงเพื่อให้เกิดผลลัพธ์กับผู้เรียนให้มากที่สุด ต้องรู้เรื่องจารีต
ประเพณี มีความยืดหยุ่นหมุนเวียนในการจัดตารางเรียนตารางสอน รู้วิธีการพัฒนาบุคลากรโดย
ฝึกให้ครูส่งแผนการสอน หลักสูตร เพื่อประเมินประสิทธิภาพการเรียนการสอน

เรโนลด์ และ เทดลีย์ (Reynold & Teddlie. 2001 : 287) เสนอว่า โรงเรียนจะมีคุณ
ภาพ จะต้องมียุทธประสงค์ในการพัฒนาการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ

สมิท และ โฮลเวย์ (Smith & Holdaway 1995 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง
ข้อจำกัดที่มีผลต่อโรงเรียนและผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพ พบว่า ข้อจำกัดโดยรวมที่พบมากที่สุด
ได้แก่ งบประมาณไม่เพียงพอ เวลาในการจัดการเรียนการสอนกับนักเรียนที่มีปัญหา สิ่งอำนวยความสะดวกไม่พร้อม การได้รับการสนับสนุนทางการเงินจากหน่วยเหนือ มีผลกระทบต่อการ
จัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นสิ่งบ่งบอกถึงประสิทธิภาพของโรงเรียนอีกด้วย

จากแนวคิดดังกล่าว จะเห็นว่า การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีความ
สำคัญ และ จำเป็นอย่างยิ่ง เนื่องด้วยเป็นแนวทางในการเสริมสร้าง และพัฒนาศักยภาพของผู้
เรียน โดยเน้นที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้ตามความสนใจ
ความต้องการ และความถนัดของตนเอง และผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียนรู้ และ
การลงมือปฏิบัติ ทั้งนี้การเรียนรู้ที่สำคัญ ขึ้นอยู่กับเนื้อหา และเทคนิคการสอน ที่มีความสัมพันธ์
ที่ดีต่อกันระหว่างครูกับผู้เรียน

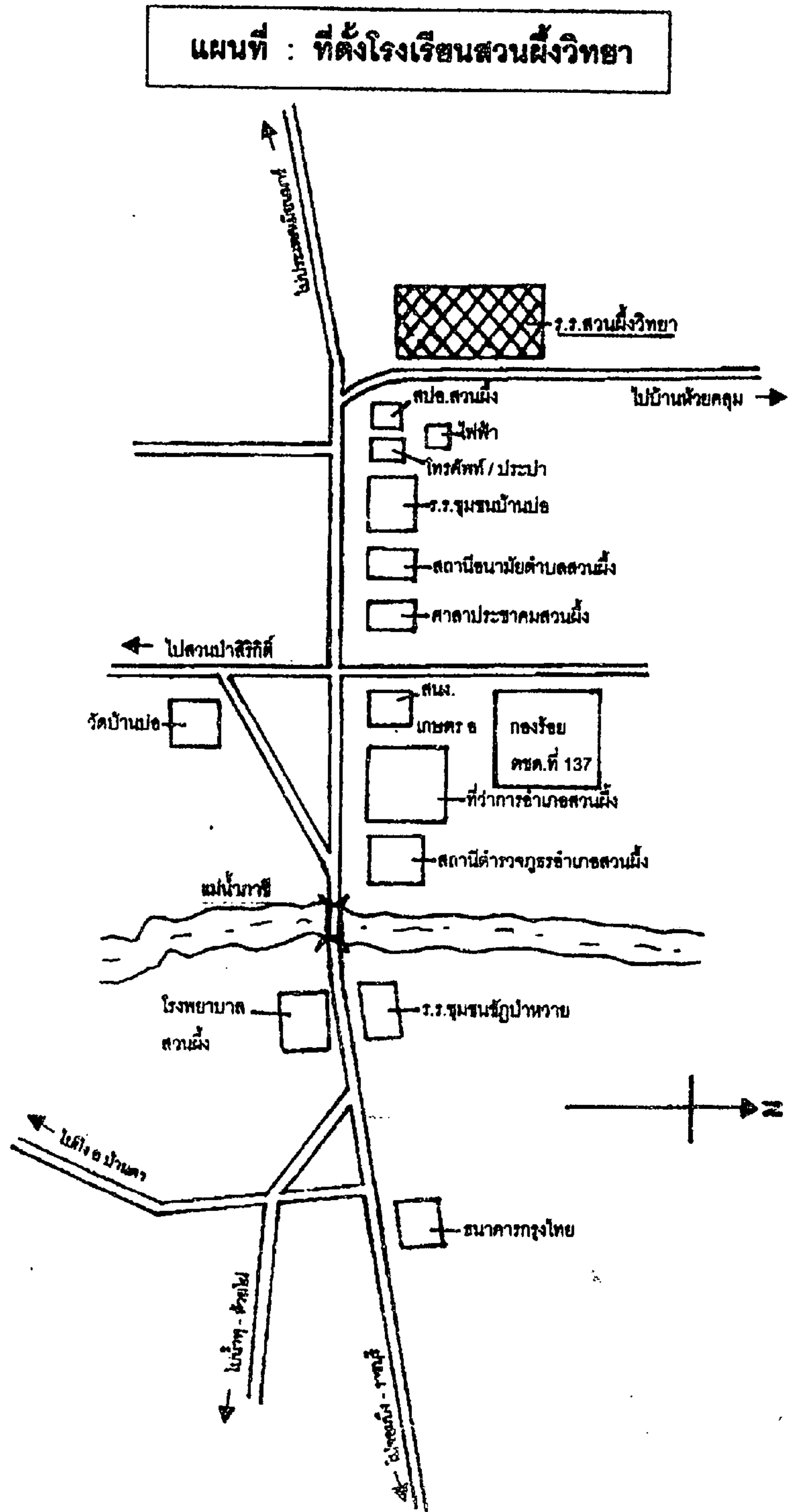
3. สภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี ศึกษา 2 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนสวนผึ้งวิทยา อยู่ในพื้นที่ชายแดน อำเภอสวนผึ้ง และโรงเรียนบ้านคาวิทยา อยู่ในพื้นที่ชายแดน กิ่งอำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี โดยการดำเนินการวิจัย ในสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

3.1 สภาพปัจจุบัน และ ปัญหาโรงเรียนสวนผึ้งวิทยา อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

จากแผนปฏิบัติการ และ สารสนเทศ ประจำปีการศึกษา 2545 ของโรงเรียนสวนผึ้งวิทยา ได้นำเสนอสภาพปัจจุบัน และ ปัญหาของโรงเรียน สรุปได้ดังนี้

โรงเรียนสวนผึ้งวิทยา เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ที่มีพื้นที่ตั้งอยู่ในระยะทางห่างจากชายแดนไทย – พม่า 16 กิโลเมตร สามารถเดินทางด้วยเท้าระหว่างโรงเรียนถึงแนวชายแดนเมืองทวาย ประเทศพม่า 6 ชั่วโมง และระยะทางห่างจากตัวจังหวัดราชบุรี ประมาณ 62 กิโลเมตร ดังภาพประกอบ 1 และ ภาพประกอบ 2 ตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อวันที่ 19 กรกฎาคม พ.ศ. 2519 โดยอาศัยเรือนไม้ของโรงเรียนวัดบ้านป่อ ในบริเวณวัดบ้านป่อ อำเภอสวนผึ้ง เรียกชื่อว่า “ โรงเรียนตะนาวศรีรัฐประชาสรรค์ ” ซึ่งต่อมา พ.ศ. 2520 ได้ย้ายมาตั้งอยู่เลขที่ 309 หมู่ที่ 1 ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี บนพื้นที่ราชพัสดุ และเปลี่ยนชื่อเป็น “ โรงเรียนสวนผึ้งวิทยา ” มีเนื้อที่จำนวน 117 ไร่ 70 ตารางวา เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และ มัธยมศึกษาตอนปลาย มีอาคารเรียน จำนวน 3 หลัง 23 ห้องเรียน หอประชุม 1 หลัง บ้านพักครู 11 หลัง บ้านพักภารโรง 4 หลัง และ บ้านพักนักเรียน 7 หลัง

บุคลากรของโรงเรียนสวนผึ้งวิทยา มีจำนวนทั้งสิ้น 40 คน ผู้บริหารโรงเรียน 1 คน โดยนางจรัส ระหว่างบ้าน เป็นผู้อำนวยการโรงเรียนคนปัจจุบัน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน 2 คน หัวหน้าหมวดวิชา 8 คน ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน และหัวหน้าหมวดวิชา ทำการสอนด้วย มีครูผู้สอน 28 คน ในขณะที่มีนักเรียนจำนวน 1,124 คน ซึ่งเกณฑ์กรมสามัญศึกษากำหนดให้มีจำนวนครู 1 คน : นักเรียน 20 คน (หนังสือที่ ศธ 0861/1739 ลงวันที่ 13 มิถุนายน พ.ศ. 2545 : ภาคผนวก) นักการภารโรง 3 คน พนักงานขับรถ 1 คน ผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน จบการศึกษาระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 5.11 ครูผู้สอนจบการศึกษาระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 2.56 ครูผู้สอนจบการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 92.31 ผู้บริหารและครูผู้สอนเป็นคนนอกพื้นที่ที่มีที่พักอาศัยนอกเขตอำเภอสวนผึ้ง คิดเป็นร้อยละ 82.05 จึงทำให้ครูผู้สอนขอย้ายบ่อย และมีการปรับเปลี่ยนผู้บริหารบ่อย ดังแสดงในตาราง 1 และ ตาราง 2

ภาพประกอบ 2 แสดงพื้นที่ตั้งของโรงเรียนสวนผึ้งวิทยา อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี
ที่มา : โรงเรียนสวนผึ้งวิทยา. (2545) สารสนเทศ : ภาคผนวก

ตาราง 1 แสดงข้อมูลการขอย้ายของครูผู้สอน โรงเรียนสวนผึ้งวิทยา อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

ที่	ปีการศึกษา	จำนวนนักเรียน	จำนวนบุคลากร		จำนวนครูขอย้ายออก	หมายเหตุ
			ครูผู้สอน	อัตราจ้าง		
1	2541	809	31	2	6	
2	2542	834	22	2	6	
3	2543	924	34	1	12	
4	2544	1,011	35	5	11	เกษียณก่อนกำหนด 1 คน
5	2545	1,124	36	7	6	

ตาราง 2 แสดงข้อมูลการโยกย้ายของฝ่ายบริหาร โรงเรียนสวนผึ้งวิทยา อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

ที่	ปีการศึกษา	การโยกย้ายออก		การโยกย้ายเข้า		หมายเหตุ
		ผู้บริหาร	ผู้ช่วยผู้บริหาร	ผู้บริหาร	ผู้ช่วยผู้บริหาร	
1	2541	-	2	-	-	
2	2542 (1)	1	-	-	1	
3	2542 (2)	-	-	1	-	
4	2542 (3)	-	-	-	1	
5	2542 (4)	1	-	-	-	
6	2542 (5)	-	-	1	-	
7	2543 (1)	-	1	-	1	
8	2543 (2)	1	-	-	-	
9	2543 (3)	-	-	1	-	
10	2544 (1)	1	-	-	-	
11	2544 (2)	-	-	1	-	
12	2545	1	1	-	-	

จำนวนนักเรียนของโรงเรียนสวนผึ้งวิทยา ปีการศึกษา 2545 มีจำนวน 1,124 คน นับถือศาสนาพุทธ คิดเป็นร้อยละ 78.00 นับถือศาสนาคริสต์ คิดเป็นร้อยละ 22.00 มีสัญชาติไทย คิดเป็นร้อยละ 96.08 สัญชาติอื่น ๆ เช่น กะเหรี่ยง พม่า ลาวโซ่ง และ รามัญ คิดเป็นร้อยละ 3.92 นักเรียนที่อยู่อาศัยในเขตตำบลสวนผึ้ง คิดเป็นร้อยละ 41.54 อยู่อาศัยในหมู่บ้านชายแดนติดต่อกับประเทศพม่า คิดเป็นร้อยละ 9.78 นักเรียนมีสภาพครอบครัวสมบูรณ์ คิดเป็นร้อยละ 77.84 มีสภาพครอบครัวแตกแยก คิดเป็นร้อยละ 21.15 นักเรียนที่อยู่กับบิดามารดา คิดเป็นร้อยละ 91.29 อาศัยอยู่กับบุคคลอื่น คิดเป็นร้อยละ 8.71 ผู้ปกครองนักเรียนมีรายได้ต่ำกว่า 150,000.- บาทต่อคนต่อปี คิดเป็นร้อยละ 93.00 ผู้ปกครองนักเรียนประกอบอาชีพเกษตร คิดเป็นร้อยละ 28.00 รับจ้างทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 51.00 และว่างงาน คิดเป็นร้อยละ 11.00 นักเรียนรับบริการทางด้านสุขภาพในโรงเรียน (ความเจ็บป่วย) คิดเป็นร้อยละ 45.64 นักเรียนที่มีความเจริญเติบโตต่ำกว่าเกณฑ์ คิดเป็นร้อยละ 7.74 นักเรียนมีปัญหาทะเลาะวิวาท คิดเป็นร้อยละ 2.00 นักเรียนหนีเรียน คิดเป็นร้อยละ 2.00 นักเรียนที่ใช้สิ่งเสพติด (กลุ่มเสียง) คิดเป็นร้อยละ 8.00 และ ปีการศึกษา 2544 นักเรียนไม่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย คิดเป็นร้อยละ 1.63 ส่วนที่สำเร็จการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 83.79 ได้ศึกษาต่อ คิดเป็นร้อยละ 60.00 ไม่ศึกษาต่อ / ประกอบอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 40.00

ปีการศึกษา 2545 โรงเรียนสวนผึ้งวิทยา จัดการเรียนการสอน 2 ระดับคือ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 20 ห้องเรียน และ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 14 ห้องเรียน รวม 34 ห้องเรียน ใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) โดยจัดให้มีวิชาบังคับแก่น วิชาบังคับเลือก และ วิชาเลือกเสรี ผู้เรียนทุกคนต้องเรียนวิชาพระพุทธศาสนา และ ภาษาอังกฤษ และ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเรียนอย่างหลากหลายทั้งวิชาสามัญ และ วิชาอาชีพ ตามความสามารถ ความถนัด และ ความสนใจของผู้เรียน พร้อมทั้งนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาให้ผู้เรียนที่สนใจได้เลือกเรียน และมีการจัดทำโครงการทุกระดับชั้นเรียน สำหรับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) เปิดให้ผู้เรียนเลือกได้ 3 แผนการเรียน ได้แก่ แผนการเรียนคณิต – วิทยาศาสตร์ แผนการเรียนภาษา – สังคม และ แผนการเรียนอื่น ๆ (ช่างอุตสาหกรรม) และ จัดให้ผู้เรียนได้เรียนวิชาโครงการอาชีพทุกคน ๆ ละ 1 ภาคเรียน

การจัดการเรียนการสอน โรงเรียนได้จัดให้ครูเข้าสอนตรงตามความรู้ ความสามารถ และความถนัด โดยให้สอนตรงตามวิชาเอกและวิชาโทก่อน หากไม่สามารถจัดให้ได้เพียงพอ จึงขอความร่วมมือจากครูผู้สอนให้สอนตามความถนัด และ ครูผู้สอนสอนหลายรายวิชา โดยเฉลี่ย 4 จำนวนวิชา และ 25 คาบต่อสัปดาห์ รวมทั้งครูผู้สอนต้องรับผิดชอบงานพิเศษที่ได้รับมอบหมายนอกเหนือจากการจัดการเรียนการสอนอีกหลายงานต่อบุคคล เช่น งานปกครอง งานการเงิน งานระบบช่วยเหลือดูแลนักเรียน งานโรงเรียนสีขาว ฯลฯ

ทั้งนี้ โรงเรียนส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผู้สอนได้ใช้เทคนิค วิธีการ กระบวนการเรียน การสอนที่หลากหลาย และให้เหมาะสมกับลักษณะ ธรรมชาติวิชา และสภาพพื้นฐานของผู้ เรียน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และใช้กระบวนการร่วมใจ ร่วมคิด ร่วมปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียน เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ เก่ง ดี และมีความสุข โดยโรงเรียนสนับสนุนสื่อ อุปกรณ์ และ เทคโนโลยีทางการเรียนการสอนที่สามารถใช้งานได้ในสภาพปกติ คิดเป็นร้อยละ 85.07 ส่วนที่ ใช้งานไม่ได้และไม่ทันสมัย ไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 14.93 โดยเฉพาะเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่มี จำเป็นต้องจัดหา เพื่อให้ให้นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามหลักสูตร ฯ กำหนดให้ ผู้เรียนที่จบการศึกษาตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย ต้องมีความรู้ ความสามารถ และ มี ทักษะในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์

ผลจากการวิเคราะห์สถานภาพโรงเรียนสวนผึ้งวิทยา ปีการศึกษา 2545 จากผลกระทบ ของสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นโอกาส อุปสรรค และ สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนที่เป็น จุดแข็ง จุดอ่อน ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานของโรงเรียน โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ SWOT Analysis และ สรุปเป็นตารางสัมพันธ์ แบบเมตริก (SWOT MATRIX) พบว่า สภาพ ของโรงเรียนสวนผึ้งวิทยา มีความโน้มเอียงเป็น “ สุนัขจิ้งจอก ” คือ สภาพแวดล้อมนอก เป็นอุปสรรค และ ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนเป็น จุดอ่อน ซึ่งปัจจัยที่อุปสรรค และ ปัญหาของโรงเรียน ได้แก่

1. พื้นที่ตั้งของโรงเรียนอยู่ในพื้นที่พิเศษ (ตามประกาศของกระทรวงการคลัง หนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กค 0530/ว 140 ลงวันที่ 28 ธันวาคม พ.ศ. 2544 : ภาคผนวก) ซึ่งมีปัญหาในการ สู้รบ และการหลบหนีเข้ามาอาศัยในพื้นที่ชายแดนไทยของชนกลุ่มน้อย และความซุกซมของโรค ภัยไข้เจ็บ ความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของตนเอง ทำให้ไม่มีครูขอย้ายเข้ามาสอน มี แต่ครูขอย้ายออกจำนวนมากต่อปี

2. ความไม่ต่อเนื่องในนโยบายการบริหารงาน และ การพัฒนาคุณภาพการศึกษา เนื่อง ด้วย ผู้บริหารโรงเรียนมีการโยกย้าย / ปรับเปลี่ยนบ่อยครั้ง ซึ่งมีผลมาจากความไม่สมัครใจที่จะ มาบริหารงานในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน จึงรอโอกาสในการย้ายเข้าสู่ชุมชนเมือง

3. ความไม่สะดวกในการเดินทาง เนื่องด้วยครู และ นักเรียนมีที่พักอาศัยอยู่นอกพื้นที่ ที่ห่างไกลจากโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน ต้องเร่งรีบเดินทางไปกลับระหว่างที่พักอาศัยและโรงเรียน ทำให้มีเวลาน้อยในการจัดการเรียนการสอน

4. การไม่ได้รับเงินสวัสดิการของผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่พิเศษ ทำให้รู้สึกขาดขวัญและ กำลังใจในการจัดการเรียนการสอน

5. ภาระงานที่นอกเหนือจากการจัดการเรียนการสอนมีมาก ทำให้ความสำคัญในการจัด การเรียนการสอนด้อยลง เช่น การจัดทำแผนการสอน การจัดทำสื่อ อุปกรณ์ น้อยลง

6. สภาพแวดล้อมที่ไม่เอื้ออำนวยในการจัดการเรียนการสอน เช่น จำนวนนักเรียนมาก ต่อห้องเรียน ทำให้รู้สึกอึดอัด อุปกรณ์การสอนไม่เพียงพอ ไม่ทันสมัย

7. การติดต่อกับหน่วยงานต้นสังกัด และ การพัฒนาคุณภาพบุคลากรด้านการเรียนการสอน โดยการเข้าร่วมการประชุม อบรม สัมมนา ไม่สะดวกและล่าช้า เนื่องจากยานพาหนะของโรงเรียน มีสภาพการใช้งานที่ไม่เหมาะสม เนื่องจากกระยะทางในการเดินทางติดต่อราชการกับ จังหวัดราชบุรี 62 กิโลเมตร และอายุการใช้งานของยานพาหนะนานถึง 7 ปีกว่า

8. สภาพเศรษฐกิจของผู้ปกครองนักเรียน ของท้องถิ่นและชุมชน ไม่สามารถเอื้ออำนาจให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ และทุนทรัพย์แก่โรงเรียน และ/หรือ การสนับสนุนด้านอุปกรณ์การเรียนของนักเรียนได้อย่างเต็มที่

จากการศึกษาผลการประเมินตนเอง ปีการศึกษา 2544 ของโรงเรียนสวนผึ้งวิทยา พบว่า

1. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินตามหลักสูตร และ ความสามารถในการใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับ พอใช้ แต่ความสามารถด้านการใช้ภาษาอังกฤษ ยังต้องปรับปรุง

2. นักเรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ อยู่ในระดับ พอใช้ การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง อยู่ในระดับ พอใช้

3. การมีหลักสูตรที่ยืดหยุ่น เหมาะสม เอื้อต่อผู้เรียน และตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น อยู่ในระดับ พอใช้

4. การมีเอกสาร สื่อ วัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่เอื้อต่อการเรียนรู้ อยู่ในระดับ พอใช้

3.2 สภาพปัจจุบัน และ ปัญหาของชุมชนอำเภอสวนผึ้ง

จากแผนพัฒนาอำเภอสวนผึ้ง ปี พ.ศ. 2545 นำเสนอเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และปัญหาของอำเภอสวนผึ้ง สรุปได้ว่า

อำเภอสวนผึ้ง เป็นอำเภอที่มีอาณาเขตติดต่อกับชายแดนไทย – พม่า ด้านทิศวันตก ซึ่งมีสภาพทั่วไปประกอบด้วย ธรรมชาติ ป่าไม้ เทือกเขาที่มีความสูงตั้งแต่ 300 – 1,179 กิโลเมตรจากระดับน้ำทะเล และ มีความลาดชันมีแหล่งน้ำลำภาชี ที่สำคัญระยะความยาว 120 กิโลเมตรจากอำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี

ชุมชนอำเภอสวนผึ้ง มีอาณาเขตติดต่อทางทิศเหนือ กับ อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี และ ทิศตะวันตก ติดต่อ กับอำเภอ MAGUI จังหวัดทวาย ประเทศพม่า โดยมีเทือกเขาตะนาวศรีเป็นเส้นแบ่งเขตแดน

ลักษณะภูมิอากาศของอำเภอสวนผึ้ง ในฤดูฝนมีฝนตกชุกเดือนกันยายน – ตุลาคม ฤดูหนาว อากาศค่อนข้างเย็นจัดอุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ 13 องศาเซลเซียส ระหว่าง เดือน ธันวาคมถึงเดือนมกราคม ส่วนฤดูร้อน อากาศร้อนมากช่วงเดือน กุมภาพันธ์ ถึงเดือน เมษายน และ เกิดไฟป่าทุกปี

ด้านการเมือง การปกครอง และ เศรษฐกิจของอำเภอสวนผึ้ง ซึ่งอำเภอสวนผึ้ง แบ่งเป็น 4 ตำบล 37 หมู่บ้าน มีหมู่บ้านที่อยู่ติดชายแดน จำนวน 6 หมู่บ้าน และ หมู่บ้านอาสา พัฒนาและป้องกันตนเอง(อพป.) จำนวน 19 หมู่บ้าน โดยจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 4 ตำบล และ เทศบาลตำบล 2 แห่ง รวมมีประชากรจำนวน 31,052 คน ส่วนของประชากร นั้น หากครั้งใดที่มีการสู้รบกันรุนแรงระหว่างทหารพม่ากับชนกลุ่มน้อยต่าง ๆ บริเวณชายแดน ไทย - พม่า จะมีผู้อพยพ และผู้ที่หลบหนีเข้ามาในเขตประเทศไทยเป็นจำนวนมาก สมโชค สวัสดิรักษ์ (2540 : 163) กล่าวว่า มีจำนวนประมาณ 416,252 คน เมื่อ พ.ศ. 2535 – 2536 ทั้งนี้ จึงมีประชากรในอำเภอสวนผึ้งส่วนหนึ่งเป็น บุคคลบนบ้นที่สูง (กะเหรี่ยง) จำนวน 2,640 คน คิดเป็นร้อยละ 8.50 ผู้ผลิตถิ่นสัญชาติพม่า จำนวน 393 คน คิดเป็นร้อยละ 1.26 ผู้หลบหนีเข้าเมืองจากพม่า 80 คน คิดเป็นร้อยละ 0.25 (เอกสารการพัฒนาอำเภอสวนผึ้ง. 2545 : 5) ประชากรอำเภอสวนผึ้ง มีรายได้เฉลี่ย 15,365 บาท / คน / ปี จำนวน 8 หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 21.62 ครอบครัวที่มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน จำนวน 7 หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 18.91 ครอบครัวที่ไม่ยุ่งเกี่ยวกับสารเสพติด จำนวน 5 หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 13.51 ครอบครัวที่ได้รับข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างน้อยสัปดาห์ละ 3 ครั้ง จำนวน 1 หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 27.28 ครอบครัวที่จบการศึกษาภาคบังคับแล้วได้เรียนต่อระดับมัธยมศึกษา / เทียบเท่า จำนวน 11 หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 29.72 ครอบครัวที่อ่านและเขียนภาษาไทยได้ จำนวน 17 หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 45.94 (เอกสารการพัฒนาอำเภอสวนผึ้ง. 2545 : 25 – 26)

ภาพรวม ศักยภาพ และ โอกาสของอำเภอสวนผึ้ง จากการรายงานในแผนพัฒนา อำเภอสวนผึ้ง ประจำปี 2546 เสนอว่า หากมองศักยภาพโดยรวมของอำเภอสวนผึ้ง สรุปได้ ดังนี้

1. ด้านการท่องเที่ยว ลักษณะภูมิประเทศ และทรัพยากรธรรมชาติแวดล้อมด้วยธรรมชาติอันบริสุทธิ์ มีแหล่งท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติมากกว่า 10 แห่ง
2. ด้านการผลิตทางการเกษตร มีเขตพื้นที่และภูมิอากาศที่เอื้ออำนวยให้ผลิตพืชไร่ ไม้ ผลและไม้ดอกที่มีคุณภาพ เช่น สับปะรดหวาน ส้มโอขาวน้ำผึ้ง ดอกกุหลาบ ดอกทานตะวัน
3. ด้านสิ่งแวดล้อม ยังคงมีสภาพป่าที่อุดมสมบูรณ์ เช่น เขตป่าสงวนแห่งชาติ เขต รักษาพันธุ์สัตว์ป่าแม่น้ำภาชี และยังเป็นสังคมเกษตรกรรม ที่ไม่มีมลภาวะปนเปื้อน
4. ด้านเหมืองแร่ มีแร่ธาตุมากในบริเวณเทือกเขาตะนาวศรี จึงมีการส่งเสริมให้มีการ ทำเหมืองแร่ที่ถูกกฎหมาย เพื่อประชากรจะได้มีรายได้จากการใช้ประโยชน์จากแรงงาน

5. ด้านการคมนาคม สามารถเดินทางได้สะดวก ด้วยถนนหนทางมีความสะดวก หากเดินทางจากกรุงเทพ ฯ มีระยะทาง 161 กิโลเมตร

6. ด้านประเพณีและวัฒนธรรม ผู้คนส่วนใหญ่ที่มาตั้งถิ่นฐานอยู่มานานในอำเภอสวนผึ้ง มักเป็นถิ่นฐานของชาวไทยตะนาวศรี หรือที่เรียกว่า “ ชาวกะเหรี่ยง ” และยังมี ลาวโซ่ง รามัญ ซึ่งมีวัฒนธรรมที่น่าสนใจหลายอย่าง

7. ด้านการเป็นอำเภอชายแดน อาณาเขตอำเภอสวนผึ้งด้านทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลตาบ อำเภอเบตตา จังหวัดทวาย ประเทศพม่า และมีถนนที่สามารถเข้าสู่จุดผ่านแดนได้ ซึ่งอาจมีการติดต่อค้าขายระหว่างประเทศได้หากมีการเปิดจุดผ่านแดน จะทำให้อำเภอสวนผึ้ง เป็นเมืองค้าขายชายแดนที่ใกล้กรุงเทพ ฯ มากที่สุด

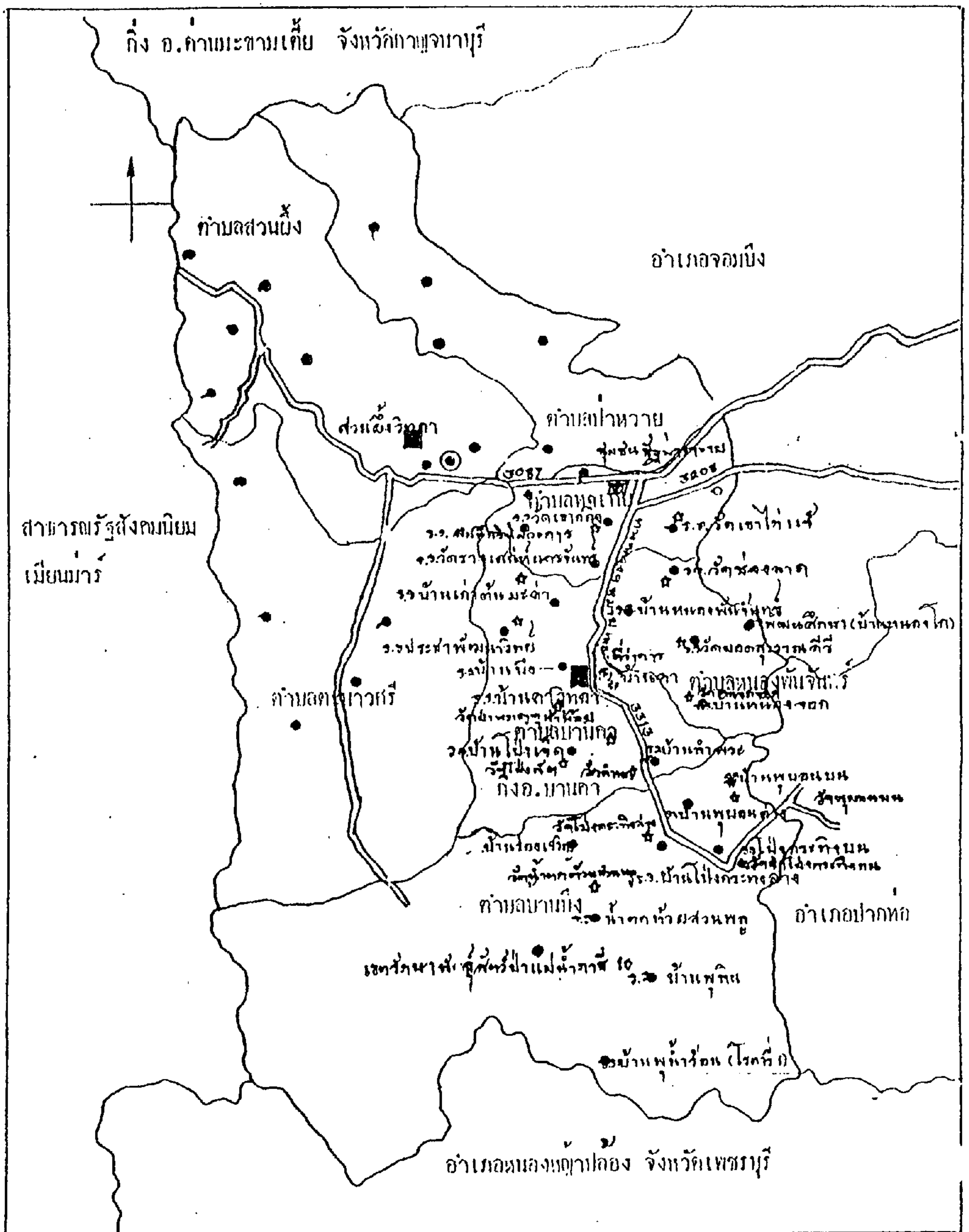
สภาพปัญหาที่สำคัญ และ ข้อจำกัดของอำเภอสวนผึ้ง ได้แก่ ที่ดินในเขตอำเภอสวนผึ้ง มีเอกสารสิทธิเป็นส่วนน้อย การประกอบธุรกิจมีจำนวนน้อย การทำไร่ได้ผลผลิตต่ำ รายได้ของประชาชนอยู่ในเกณฑ์ต่ำ นำเพื่อการเกษตรไม่เพียงพอ ทรัพยากรธรรมชาติถูกทำลาย การได้รับความคุ้มครองด้านการรักษาพยาบาลในรูปแบบการประกันสุขภาพ และสวัสดิการน้อย และนักเรียน ที่จบการศึกษาภาคบังคับส่วนใหญ่ ไม่ได้เรียนต่อ ด้วยสภาพเศรษฐกิจไม่เอื้ออำนวย และสภาพของความเป็นคนต่างสัญชาติ ที่มีความบอบช้ำจากการที่กองกำลัง GOD ARMY จากอำเภอสวนผึ้ง จักรพรรเจ้าทางจากอำเภอสวนผึ้ง บุกยึดโรงพยาบาลราชบุรี เมื่อ มกราคม พ.ศ. 2543 ชนกลุ่มน้อยหลบหนีเข้ามาบุกปล้นเสบียงจากชาวบ้านตำบลห้วยสุด อำเภอสวนผึ้ง ทำร้ายเด็กอายุ 5 ขวบ เมื่อ ธันวาคม พ.ศ. 2543 หัวหน้ากองกำลัง GOD ARMY ซึ่งถูกคุมขังอยู่ที่อำเภอสวนผึ้ง การอพยพย้ายศูนย์พักพิงของนักศึกษาพม่า จากศูนย์อพยพ “ มณีลอย ” อำเภอปากท่อ มาอยู่รวมกันกับผู้พักพิงชาว “ กะเหรี่ยง ” ที่ศูนย์พักพิง “ ถ้ำหิน ” อำเภอสวนผึ้ง เมื่อ ธันวาคม พ.ศ. 2544 และ เหตุการณ์ยิงกราดรถรับ – ส่งนักเรียนโรงเรียนบ้านควายวิทยา อำเภอบ้านคา ด้วยฝีมือของชนกลุ่มน้อยเชื้อสาย “ กะเหรี่ยง ” เมื่อ 5 มิถุนายน พ.ศ. 2545 (“ ผู้นำเด็กแฝดแห่งกะเหรี่ยงติดอาวุธกองทัพ “. 2542 : 27) ซึ่ง เป็นสิ่งสะท้อนขวัญ สะท้อนความรู้สึกว่า ไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน แก่บุคคลภายนอก ที่จะเข้ามาท่องเที่ยว หรือ ลงทุนประกอบธุรกิจในอำเภอสวนผึ้ง และ ส่งผลกระทบต่อขวัญและกำลังใจของบุคลากรในโรงเรียนสวนผึ้งวิทยา เป็นอย่างยิ่ง ซึ่งเมื่อบุคลากรรู้สึกว่ ไม่ปลอดภัยในการเดินทาง และความเป็นอยู่ในชีวิต และทรัพย์สิน ทำให้ไม่สามารถทุ่มเท เสียสละได้อย่างเต็มที่ในการจัดการเรียนการสอน

จากที่กล่าวมา สภาพปัจจุบัน และปัญหาของโรงเรียนสวนผึ้งวิทยา และชุมชนอำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ที่ได้ประสบ มีผลกระทบที่สำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร และตามจุดมุ่งหมายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

3.3 สภาพปัจจุบัน และ ปัญหาของโรงเรียนบ้านคาวิทยา กิ่งอำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

โรงเรียนบ้านคาวิทยา เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน กิ่งอำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ตามประกาศตั้งของกระทรวงศึกษา เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2529 เดิมมีปัญหาเรื่องที่ดินระหว่างโรงเรียนกับหมวดการทางสวนผึ้ง และต่อมาทำความตกลงกันได้ จึงมีที่ดินเป็นของโรงเรียนตามหนังสือที่ราชพัสดุขึ้นทะเบียนแล้ว ตั้งอยู่เลขที่ 252 หมู่ที่ 1 ถนนชัยปาหวาย - โป่งกระทิง กิ่งอำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ระยะห่างจากตัวจังหวัดราชบุรี 63 กิโลเมตร ระยะทางติดชายแดนไทย - พม่า 24 กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอสวนผึ้ง และมีเนื้อที่จำนวน 41 ไร่ 3 งาน 90 ตารางวา มีอาคารเรียน 3 หลัง 26 ห้องเรียน หอประชุม 1 หลัง บ้านพักครู 7 หลัง และบ้านพักภารโรง 2 หลัง ดังภาพประกอบ 3

บุคลากรของโรงเรียนสวนผึ้งวิทยา มีจำนวนทั้งสิ้น 29 คน ผู้บริหารโรงเรียน 1 คน โดยนายสนั่น บุญคุช เป็นผู้อำนวยการโรงเรียนคนปัจจุบัน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน 2 คน หัวหน้าหมวดวิชา 8 คน ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน และหัวหน้าหมวดวิชา ทำการสอนด้วย มีครูผู้สอน 26 คน ในขณะที่มีนักเรียนจำนวน 775 คน ซึ่งเกณฑ์กรมสามัญศึกษากำหนดให้มีจำนวนครู 1 คน : นักเรียน 20 คน (หนังสือที่ ศธ 0861/1739 ลงวันที่ 13 มิถุนายน พ.ศ. 2545 : ภาคผนวก) นักการภารโรง 3 คน พนักงานขับรถ 1 คน ผู้บริหารโรงเรียน จบการศึกษาระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 3.44 ครูผู้สอนจบการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 89.65 ครูผู้สอนจบการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 3.44 ผู้บริหาร และครูผู้สอนเป็นคนนอกพื้นที่ที่มีที่พักอาศัยนอกเขตกิ่งอำเภอสวนผึ้ง คิดเป็นร้อยละ 87.25 จึงทำให้ครูผู้สอนขอย้ายบ่อย และมีการปรับเปลี่ยนผู้บริหารบ่อย ดังตาราง 3 และ ตาราง 4

ภาพประกอบ 3 แสดงพื้นที่ตั้งของโรงเรียนบ้านคาวีทยา กิ่งอำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี
ที่มา : โรงเรียนบ้านคาวีทยา. (2545) สารสนเทศ : ภาคผนวก

ตาราง 3 แสดงข้อมูลการขอย้ายของครูผู้สอน โรงเรียนบ้านคาวีทยา กิ่งอำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

ที่	ปีการศึกษา	จำนวนนักเรียน	จำนวนบุคลากร		จำนวนครูขอย้ายออก	หมายเหตุ
			ครูผู้สอน	อัตราจ้าง		
1	2543	744	29	-	14	
2	2544	761	29	-	10	
3	2545	775	29	-	11	

ตาราง 4 แสดงข้อมูลการโยกย้ายของฝ่ายบริหาร โรงเรียนบ้านคาวีทยา กิ่งอำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

ที่	ปีการศึกษา	การโยกย้ายออก		การโยกย้ายเข้า		หมายเหตุ
		ผู้บริหาร	ผู้ช่วยผู้บริหาร	ผู้บริหาร	ผู้ช่วยผู้บริหาร	
1	2541	-	2	-	-	
2	2542 (1)	1	-	-	1	
3	2542 (2)	-	-	1	-	
12	2545	1	1	-	-	

จำนวนนักเรียนของโรงเรียนบ้านคาวีวิทยา ปีการศึกษา 2545 มีจำนวน 775 คน นักเรียนรับบริการทางด้านสุขภาพในโรงเรียน (ความเจ็บป่วย) คิดเป็นร้อยละ 89.09 นักเรียนที่มีความเจริญเติบโตต่ำกว่าเกณฑ์ ค่าเป็นร้อยละ 22.40 นักเรียนที่ทำการกู้ยืมเงินเรียน คิดเป็นร้อยละ 6.30 ขอรับทุนการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 20.23 นักเรียนมีพฤติกรรมทำความผิด คิดเป็นร้อยละ 56.82 นักเรียนใช้สารเสพติด (กลุ่มเสี่ยง) คิดเป็นร้อยละ 45.90 และ ปีการศึกษา 2544 นักเรียนไม่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย คิดเป็นร้อยละ 14.22 ส่วนที่สำเร็จการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 85.77 ได้ศึกษาต่อ คิดเป็นร้อยละ 64.17 ไม่ศึกษาต่อ / ประกอบอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 35.82

ปีการศึกษา 2545 โรงเรียนบ้านคาวีวิทยา จัดการเรียนการสอน 2 ระดับ ได้แก่ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 12 ห้องเรียน และ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 11 ห้องเรียน ใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ.2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) โดยจัดให้มีวิชาบังคับแกน วิชาบังคับเลือก และ วิชาเลือกเสรี นักเรียนทุกคนต้องเรียนวิชาพระพุทธศาสนา ภาษาอังกฤษ และ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เลือกเรียนได้อย่างหลากหลายทั้งวิชาสามัญ และวิชาอาชีพ ได้ตามความถนัด ความสามารถและความสนใจของนักเรียน และ หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) เปิดให้นักเรียนได้เลือก 3 แผนการเรียน ได้แก่ แผนการเรียนคณิต – วิทยาศาสตร์ แผนการเรียนอังกฤษ – คณิต และ แผนการเรียนทั่วไป (อาชีพ – ภาษา หรือ อาชีพ – สังคม) และ จัดให้นักเรียนทุกคนได้เรียนวิชา ช 041โครงการอาชีพ โดยนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาช่วยสอนงานอาชีพให้กับนักเรียนด้วย

การจัดการเรียนการสอน โรงเรียนบ้านคาวีวิทยา ได้จัดให้ครูเข้าสอนตรงตามความรู้ความสามารถของวิชาเอก และวิชาโทก่อน หากครูไม่เพียงพอก็ขอความร่วมมือให้สอนตามความถนัดและความสนใจ ซึ่งครูหนึ่งคนสอนหลายรายวิชา จำนวนคาบการสอนสูงต่อสัปดาห์ เฉลี่ย 23 คาบต่อสัปดาห์ โดยโรงเรียนส่งเสริม และสนับสนุนให้ครูใช้เทคนิค กระบวนการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย และให้มีความเหมาะสมกับลักษณะ ธรรมชาติของวิชา และ สภาพพื้นฐานของนักเรียน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ เพียงพอที่จะศึกษาต่อ หรือ ประกอบอาชีพได้ และสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข

ผลจากการวิเคราะห์สถานภาพโรงเรียนบ้านคาวีวิทยา ปีการศึกษา 2545 จากผลกระทบของสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นโอกาส อุปสรรค และ สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนที่เป็นจุดแข็ง จุดอ่อน ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานของโรงเรียน โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ SWOT Analysis และ สรุปเป็นตารางสัมพันธ์ แบบเมตริก้า (SWOT MATRIX) พบว่า สภาพของโรงเรียนสวนผึ้งวิทยา มีความโน้มเอียงเป็น “ สุนัขจิ้งจอก ” คือ สภาพแวดล้อมภายนอกเป็นอุปสรรค และ ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนเป็น จุดอ่อน ซึ่งปัจจัยที่อุปสรรค และ ปัญหาของโรงเรียน ได้แก่

1. พื้นที่ตั้งของโรงเรียนอยู่ในพื้นที่พิเศษ (ตามประกาศของกระทรวงการคลัง หนังสือด่วนที่สุด ที่ กค 0530/ว 140 ลงวันที่ 28 ธันวาคม พ.ศ. 2544 : ภาคผนวก) ซึ่งมีปัญหาในการสู้รบ และการหลบหนีเข้ามาอาศัยในพื้นที่ชายแดนไทยของชนกลุ่มน้อย และความชุกชุมของโรคภัยไข้เจ็บ ความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของตนเอง ทำให้ไม่มีครูขอย้ายเข้ามาสอน มีแต่ครูขอย้ายออกจำนวนมากต่อปี

2. ความไม่ต่อเนื่องในนโยบายการบริหารงาน และ การพัฒนาคุณภาพการศึกษา เนื่องด้วย ผู้บริหารโรงเรียนมีการโยกย้าย / ปรับเปลี่ยนบ่อยครั้ง ซึ่งมีผลมาจากความไม่สมัครใจที่จะมาบริหารงานในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน จึงรอโอกาสที่ดีกว่า

3. ความไม่สะดวกในการเดินทาง เนื่องด้วยครู และ นักเรียนมีที่พักอาศัยอยู่นอกพื้นที่ที่ห่างไกลจากโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน ต้องเร่งรีบเดินทางไปกลับระหว่างที่พักอาศัยและโรงเรียน ทำให้มีเวลาน้อยในการจัดการเรียนการสอน ดังภาพประกอบ 3

4. การไม่ได้รับเงินสวัสดิการของผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่พิเศษ ทำให้รู้สึกขาดขวัญและกำลังใจในการจัดการเรียนการสอน

5. ภาระงานที่นอกเหนือจากการจัดการเรียนการสอนมีมาก ทำให้ความสำคัญในการจัดการเรียนการสอนด้อยลง เช่น การจัดทำแผนการสอน การจัดทำสื่อ อุปกรณ์ น้อยลง

6. สภาพแวดล้อมที่ไม่เอื้ออำนวยในการจัดการเรียนการสอน เช่น จำนวนนักเรียนมาก ต่อห้องเรียน ทำให้รู้สึกอึดอัด อุปกรณ์การสอนไม่เพียงพอ ไม่ทันสมัย

ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกโรงเรียนเป็นอุปสรรค ได้แก่ สภาพครอบครัวแตกแยก จำนวนมาก การขาดความเจริญด้านสาธารณูปโภค และแหล่งเรียนรู้ด้านเทคโนโลยี ประชากรส่วนใหญ่มีรายได้ต่ำ รายได้ไม่แน่นอน และการลดอัตราค่าจ้างของภาครัฐทำให้ขาดแคลนบุคลากรจำนวนมาก ซึ่งนับว่าเป็นผลกระทบจากปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน

จากการประเมินคุณภาพภายในของโรงเรียนบ้านคารวิทยา ปีการศึกษา 2544 พบว่า

1. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินตามหลักสูตร และ ความสามารถในการใช้ภาษาไทยในการติดต่อสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับ พอใช้ ส่วนความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ยังต้องปรับปรุงมาก นักเรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ อยู่ในระดับ พอใช้

2. โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง อยู่ในระดับ ดี

3. การมีเอกสาร สื่อ วัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่เอื้อต่อการเรียนรู้ อยู่ในระดับ ปรับปรุง และมีจุดด้อยที่ต้องปรับปรุง คือ การนำภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งการเรียนรู้ การใช้สื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัย เหมาะสม มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้เพิ่มมากขึ้น

3.4 สภาพปัจจุบัน และ ปัญหาของชุมชนกิ่งอำเภอบ้านคา

ชุมชนกิ่งอำเภอบ้านคา มีอาณาเขตติดต่อทางทิศเหนือ กับอำเภอสวนผึ้ง ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี และ ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอสวนผึ้ง และ ประเทศพม่า มีแนวชายแดนประมาณ 24 กิโลเมตร ซึ่งการคมนาคมแถบบริเวณนี้ยังไม่สะดวก โดยเฉพาะในฤดูฝนรถยนต์เดินทางไม่ถึง

ลักษณะภูมิอากาศของกิ่งอำเภอบ้านคา มีสภาพอากาศแบบมรสุม 3 ฤดู คือ ฤดูร้อน ฤดูฝน และ ฤดูหนาว

ด้านการเมือง การปกครอง และ เศรษฐกิจของกิ่งอำเภอบ้านคา ซึ่งกิ่งอำเภอบ้านคา แบ่งการปกครองเป็น 3 ตำบล 32 หมู่บ้าน มีจำนวนประชากรรวมทั้งสิ้น 20,114 คน ร้อยละ 60 ของประชากรมีเชื้อสายกะเหรี่ยง ที่อพยพมาตั้งถิ่นฐานนานแล้ว และ ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 90 ของประชากร ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและรับจ้างโดยพึ่งพาธรรมชาติ

ภาพรวมศักยภาพ และ โอกาสของกิ่งอำเภอบ้านคา

แผนพัฒนากิ่งอำเภอบ้านคา ประจำปี 2545 กล่าวว่า กิ่งอำเภอบ้านคามองโดยภาพรวมมีศักยภาพ และ โอกาสที่เอื้อต่อการพัฒนา ได้ดังนี้

1. ด้านการท่องเที่ยว ลักษณะภูมิประเทศและทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ แวดล้อมด้วยธรรมชาติอันบริสุทธิ์ มีแหล่งท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติมากกว่า 20 แห่ง และมีสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ที่ประชาชนเคารพนับถือมากหลายแห่ง นอกจากนี้ยังมีโรงแรมที่พักกระจายอยู่ทั่วไปตามเส้นทางหลักและในพื้นที่ทั้ง 3 ตำบล

2. ด้านการผลิตทางการเกษตร ศักยภาพของพื้นที่และภูมิอากาศของกิ่งอำเภอบ้านคาสามารถผลิตพืชไร่ ไม้ผลไม้ออกที่มีคุณภาพ เช่น สับปะรดหวาน ส้มโอ ลิ้นจี่ ลำไย และดอกทานตะวัน

3. ด้านสิ่งแวดล้อม พื้นที่เป็นป่าเขา แม้ว่าจะถูกทำลายไปบ้างแต่ยังคงสภาพป่าที่สมบูรณ์ให้เห็น เพราะว่าเป็นป่าสงวนแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแม่น้ำภาชี และโครงการอื่น ๆ เพื่ออนุรักษ์ป่า

4. ด้านเหมืองแร่ กิ่งอำเภอบ้านคา มีแร่ธาตุมากบริเวณเทือกเขาตะนาวศรี หากมีการส่งเสริมให้มีการทำเหมืองแร่ที่ถูกกฎหมาย ประชาชนก็จะได้รับประโยชน์จากการใช้แรงงาน

สรุปโดยทั่วไป โอกาสที่เอื้ออำนวยของกิ่งอำเภอบ้านคา มีลักษณะภูมิประเทศภูมิอากาศ แหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ เหมาะสมที่จะพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว และ จัดทำเหมืองแร่ให้ถูกต้องตามกฎหมาย จะส่งผลให้เศรษฐกิจของอำเภอบ้านคา ดีขึ้น และ ประชาชนก็มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นด้วย

ปัญหา และ ข้อจำกัดของชุมชนกิ่งอำเภอบ้านคาในการพัฒนา

แผนพัฒนากิ่งอำเภอบ้านคา ได้แบ่งสภาพปัญหาแต่ละด้าน ดังนี้

1. ปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐาน แหล่งน้ำธรรมชาติมีน้อย และ ไม่สามารถเก็บกักน้ำไว้ได้ จึงทำให้มีน้ำไม่เพียงพอกับการบริโภค อุปโภค พืชผลทางการเกษตรได้รับความเสียหาย

2. ปัญหาด้านเศรษฐกิจ ประชากรร้อยละ 90 ประกอบอาชีพเกษตรกรรม พื้นที่ปลูกส่วนใหญ่ได้แก่ มันสำปะหลัง สับปะรด อ้อย ข้าวโพด และ เงินทุนส่วนใหญ่ได้มาจากการกู้ยืมจากแหล่งเงินทุนภาครัฐและเอกชน เมื่อพืชผลทางการเกษตรตกต่ำ ทำให้เกษตรกรได้รับความเดือดร้อน

3. ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติได้ถูกบุกรุกทำลายเป็นจำนวนมาก ทำให้สภาพภูมิอากาศแปรปรวน ดินน้ำลำธารถูกทำลาย ซึ่งมีผลกระทบต่อสภาพความเป็นอยู่ของประชากร

จากข้อมูลที่เป็นสภาพปัจจุบัน และ ปัญหาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี ทั้ง 2 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนสวนผึ้งวิทยา อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี และ โรงเรียนบ้านคาวิทยา อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี และ สภาพ ปัจจุบัน และปัญหาของชุมชนสวนผึ้ง และชุมชนกิ่งอำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี พบว่ามีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน ที่มีผลกระทบ และอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ต้องหาแนวทางแก้ไข เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ต่อไป

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาชายแดน

เทพกร พิทยาภินันท์ (2532 : บทคัดย่อ) ศึกษา เรื่อง สุขภาพจิตของครูในพื้นที่ ซึ่งมีปัญหาชายแดนทางตะวันออก ระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนในเขตพื้นที่เสี่ยงภัย มีปัญหาสุขภาพจิตมากกว่าครูผู้สอนนอกเขตพื้นที่เสี่ยงภัย ในด้านความรู้สึกติดต่อกับผู้อื่น ความซึมเศร้า ความวิตกกังวลความโกรธ ก้าวร้าว ทำลาย กลัว โดยปราศจากเหตุผล หวาดระแวง และโรคจิต

อนุสนธิ์ เพชรสัมฤทธิ์ (2537 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษา โรงเรียนในหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดนไทย – กัมพูชา (ปชด.) สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสุรินทร์ ผลการวิจัยพบว่า มีความแตกต่างของคุณภาพนักเรียนมัธยมศึกษาในเมืองกับโรงเรียนชายแดน ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนที่อยู่ในท้องถิ่นทุรกันดาร บางพื้นที่มีอัตราการเสี่ยงภัยอันตรายทั้งชีวิตและทรัพย์สิน สภาพที่เป็นปัญหาสำคัญสำหรับครูในท้องถิ่นทุรกันดารมากที่สุด คือ ความปลอดภัยและความอบอุ่น ซึ่งโรงเรียนที่อยู่ห่างไกลความเจริญ ส่วนใหญ่ ขาดความมั่นคง ปลอดภัย การคมนาคมไม่สะดวก บางทีก็มีการก่อการร้ายมารบกวน

เซว่ง ชื่นประโคน (2528 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ตัวประกอบที่สัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนในโครงการโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อพัฒนาชนบท ตามการรับรู้ของครู ผู้บริหาร และ คณาจารย์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ตัวประกอบที่สำคัญมี 5 ตัว ได้แก่ ตัวประกอบด้านขวัญ และความพึงพอใจในการทำงาน ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านสวัสดิการและสุขภาพอนามัย และ พบว่า ลักษณะสำคัญที่ส่งเสริมให้ครูมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานที่อยู่ในระดับมาก ที่สำคัญได้แก่ การมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครู มีความรู้และความสนใจในการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ และมีสุขภาพจิตดี

นิลวรรณ ศิริอังกุล (2534 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง สุขภาพจิตของนักเรียนในชุมชนแออัด เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนที่มีสุขภาพกายไม่แข็งแรง นักเรียนที่อยู่ในครอบครัวปกติ มีสุขภาพจิตดีกว่านักเรียนที่อยู่ในครอบครัวที่บิดา และ / หรือ มารดาเสียชีวิต หรือ ครอบครัวแตกแยก นักเรียนวัยรุ่นตอนต้นมีสุขภาพจิตดีกว่านักเรียนวัยรุ่นตอนกลาง และ ตัวแปรที่ส่งผลต่อสุขภาพจิตของนักเรียน ได้แก่ สุขภาพกาย สภาพครอบครัว และ อายุ

ประจิม เมืองแก้ว (2536 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การศึกษารายกรณีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ โรงเรียนทุ่งทรายวิทยา กิ่งอำเภอทุ่งทราย จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีสาเหตุมาจาก ตัวนักเรียน ได้แก่ บุคลิกภาพไม่เหมาะสม ขาดแรงจูงใจในการเรียน การมีนิสัยในการเรียนไม่ถูกต้อง การมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการศึกษา ปัญหาสุขภาพไม่แข็งแรง และปัญหาพื้นฐานทางการศึกษาคือ ส่วนสาเหตุจากภูมิหลังทางครอบครัว ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูไม่ถูกต้อง ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวอยู่ในระดับต่ำ ระดับการศึกษาของบิดามารดาอยู่ในระดับต่ำ ปัญหาความสัมพันธ์ทางบ้านไม่ดี และปัญหาทางสิ่งแวดล้อมทางบ้านไม่ดี และสาเหตุที่มาจาก ปัญหาการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนไม่เหมาะสม และ การมีจำนวนครูผู้สอนไม่สอดคล้องกับจำนวนนักเรียนทำให้การจัดการเรียนการสอนไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

ชอลดา รุญเจริญ (2538 : บทคัดย่อ) ศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดขอนแก่น ที่มีภูมิหลังทางครอบครัวและสภาพแวดล้อมทางโรงเรียนต่างกัน พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่บิดามีการศึกษาในระดับประถมศึกษา มีทัศนคติทางการเรียนในด้านการยอมรับในตัวครูไม่แตกต่างกัน ส่วนในด้านการยอมรับคุณค่าทางการศึกษาแตกต่างกัน

สรุปได้ประการหนึ่งว่า ปัญหาจากชายแดนที่อยู่ติดกับประเทศเขตกว้างเคียงกัน มักเป็นเขตที่มีความเสี่ยงภัย และล่อแหลมต่อความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ไม่ว่าจะเป็นผลมาจากการก่อความไม่สงบของผู้ร้ายข้ามแดน การอพยพของผู้พักพิงสร้างความแออัด ความไม่สะดวกในการคมนาคม และ ความห่างไกลจากความเจริญในชุมชนเมือง มีผลกระทบถึงสุขภาพจิตของครูผู้สอนและผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ และ การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน เป็นอย่างยิ่ง

4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนมัธยมศึกษาชายแดน

การศึกษาค้นคว้า เรื่องที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาชายแดนโดยตรงนั้น พบว่ามีงานวิจัยดังกล่าวน้อย แต่มีเพียงบางงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่อกันได้บ้างบางประการ

พลสุข อยู่ประสิทธิ์ (2530 : บทคัดย่อ) ศึกษาค้นคว้า เรื่อง การวางแผนการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 พบว่า การจัดครูเข้าสอนให้ตรงตามวิชาเอก และความถนัด บริหารที่มีประสบการณ์เกิน 8 ปีขึ้นไป มีการวางแผนครบทุกขั้นตอนน้อยกว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์ไม่เกิน 8 ปี

เปลื้อง บัวศรี (2534 : บทคัดย่อ) ศึกษาค้นคว้า เรื่อง การเปรียบเทียบสุขภาพจิตและบรรยากาศท้องถิ่นตามการรับรู้ของครูใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า ครูที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงาน 6 ปีขึ้นไป สุขภาพจิตดีกว่าครูที่มีระยะเวลาปฏิบัติงาน 6 ปีลงมา ครูชายรับรู้บรรยากาศท้องถิ่นดีกว่าครูหญิง ครูที่นับถือศาสนาอิสลามรับรู้บรรยากาศท้องถิ่นดีกว่าครูที่นับถือศาสนาพุทธ และผู้บริหารการศึกษารับรู้บรรยากาศท้องถิ่นดีกว่าผู้ปฏิบัติการ

กัลยา สุภศิริ (2540 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง สภาพแบะปัญหาการปฏิบัติงานของข้าราชการครู สังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา พบว่า ครูอาจารย์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา มีเวลาในการปฏิบัติงานเฉลี่ย 35 คาบต่อสัปดาห์ คาบการสอนเฉลี่ย 17 – 20 คาบต่อสัปดาห์ และการปฏิบัติงานอื่นนอกเหนือจากสอน โดยมีปัญหา คือ การขาดแคลนครู อาจารย์บางสาขาวิชา และ การมอบหมายงานที่ไม่เหมาะสม

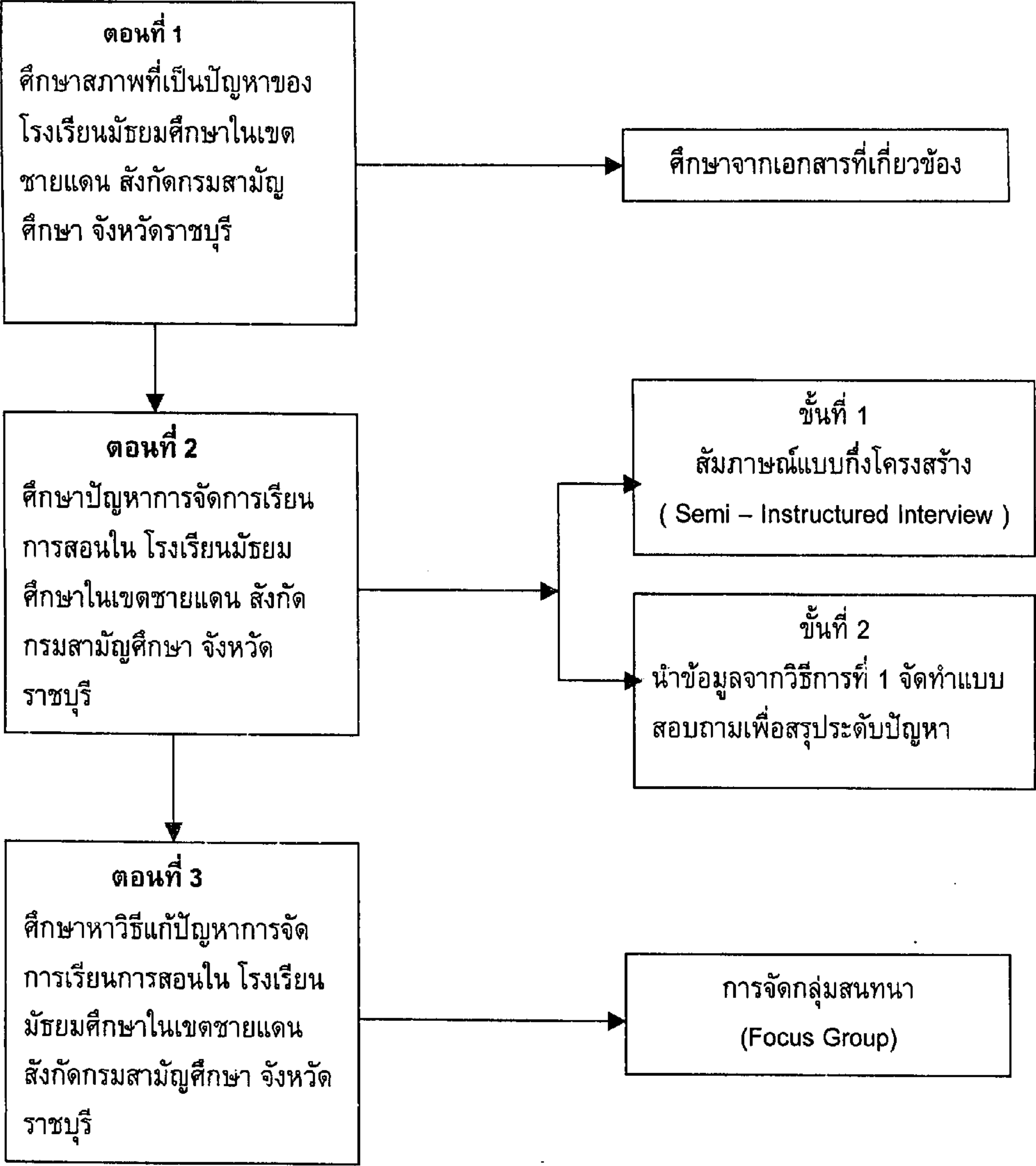
ข้อค้นพบในงานวิจัยของ อุทัย เจริญธรรม (2542 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ศึกษาการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสกลนคร และ ทิพย์อาื้อดวงมุข (2539 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษาในโครงการพระราชดำริ : ศึกษาที่โรงเรียนมัธยมศึกษาพัชรกิตติยาภา จังหวัดนครพนม ซึ่งมีความสอดคล้องกันในเรื่องปัญหาการจัดการเรียนการสอนว่า มีปัญหาที่สำคัญ คือ งบประมาณไม่เพียงพอขาดแคลนครูในบางหมวดวิชา

โดยสรุปแล้วว่า ปัญหาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา ที่พบได้แก่ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานในด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน อยู่ในระดับน้อย ด้วยสาเหตุจากการที่โรงเรียนตั้งอยู่ในพื้นที่ชายแดนที่มีความรู้สึกไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การคมนาคมไม่สะดวก การขาดสวัสดิการด้านขวัญและกำลังใจ ความขาดแคลนงบประมาณ อาคาร สถานที่ วัสดุ อุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัยและไม่เพียงพอกับปริมาณของนักเรียน อีกทั้งปัญหาที่มาจากบุคลากร คือ ครูผู้สอนมีคาบการสอนจำนวนมาก รายวิชาที่สอนมากเกินไป ซึ่งเป็นอุปสรรคสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมาย จึงมีความจำเป็นต้องศึกษาหาวิธีการแก้ปัญหา เพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ และมีมาตรฐานใกล้เคียงกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การดำเนินการศึกษานี้ มุ่งศึกษาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี ซึ่งเป็นการศึกษาที่มีลักษณะของการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยศึกษาเรื่องราว ตลอดจนสภาพแวดล้อมของเรื่องราวที่ศึกษาอย่างละเอียด และ ติดตามระยะยาว รวมทั้งทำกับกลุ่มตัวอย่างขนาดเล็ก และ เป็นกลุ่มตัวอย่างที่เลือกตามกรอบแนวคิดและ ทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษา โดยกลุ่มตัวอย่าง เป็นกรณี ซึ่งมีความสอดคล้องกับคำบรรยายของ เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ (กรกฏาคม. 2545) ที่กล่าวว่า การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เป็นความคิดในการหาคำตอบบางเรื่อง ใช้กับคนน้อย อย่างมีเป้าหมาย และมีวิธีการหาคำตอบ โดย หาข้อมูลที่บ่งบอกบางเรื่อง โดยไม่ต้องใช้ตัวเลข เรื่องนี้มีเหมาะสม เรื่องนี้มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ ตลอดจนมีวิธีการเก็บข้อมูล จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (Indept Interview) ทำแบบน้อยคนแต่เป็นวัน ๆ หรือ การสังเกต (Observation) หรือ การจัดกลุ่มสนทนา (Focus Group) ประมาณ 8 – 12 คน ซึ่งต้องสามารถเป็นตัวแทนได้ ตลอดจนต้องระมัดระวัง ว่า นักวิจัยอย่าเป็นคนตัดสินใจอย่าลำเอียง และอย่าหาข้อมูลเข้าข้างตน และ การจัดกลุ่มสนทนา เป็นวิธีการที่ให้คำตอบในประเด็นปัญหาของนักวิจัย สามารถนำไปประกอบการวิจัยอื่น ๆ เพื่อยืนยัน หรือ ตรวจสอบผลการวิจัย หรือใช้ในลักษณะเดี่ยว ๆ ได้ (ไพจิตรนา นาคแย้ม. 2545 : 42 ; อ้างอิงจาก ประกอบคุณารักษ์ และคณะ. 2543 : 224 – 228) ซึ่งในการศึกษานี้ มีวิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังแสดงรายละเอียดการดำเนินการศึกษาค้นคว้า ภาพประกอบ 4

ภาพประกอบ 4 วิธีดำเนินการศึกษา

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า ศึกษาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ศึกษาสภาพที่เป็นปัญหาของการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี โดยการศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ ตำรา เอกสาร วารสาร และ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และ สืบหาข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา

แหล่งให้ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันต่างๆ ซึ่งดำเนินการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ หอสมุดกลางมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ หอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศิลปากร จังหวัด นครปฐม สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการปฏิรูป การศึกษา หอสมุดกลางสถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง จังหวัดราชบุรี หอสมุดกลางสถาบัน ราชภัฏเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ห้องสมุดประชาชนอำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ห้องสมุด ประชาชนกิ่งอำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ที่ว่าการอำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ที่ว่าการ อำเภอกิ่งอำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี โรงเรียนสวนผึ้งวิทยา จังหวัดราชบุรี โรงเรียน บ้านคาวิทยา จังหวัดราชบุรี หน่วยเฉพาะกิจ กรมทหารราบที่ 31 รักษาพระองค์ และ สถานีอนามัยอำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ ตำรา เอกสารทางวิชาการ วารสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และ ข้อมูลเบื้องต้น จากแหล่งให้ข้อมูล ดังกล่าวข้างต้นนั้น ผู้วิจัยดำเนินการเอง เพื่อให้ได้ ข้อมูลที่มากที่สุด

การวิเคราะห์เนื้อหา ดำเนินการโดยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ นำมา คัดแยก เลือกจัดหมวดหมู่ เพื่อทำการวิเคราะห์เนื้อหาสาระ จัดทำเป็นกรอบแนวความคิด และสรุปเป็นสภาพ ปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี

ตอนที่ 2 ศึกษาปัญหาของการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขต ชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี โดยแบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ชั้น ดังนี้

ชั้นที่ 1 การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง เพื่อศึกษาปัญหาการจัดการเรียนการสอนใน โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี

ผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสามัญศึกษา จังหวัด นายอำเภอ ผู้บริหารโรงเรียน คณะกรรมการการบริหารการปฏิรูปการศึกษา จังหวัด คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูผู้สอน และ ผู้ปกครองของนักเรียน รวม จำนวน 10 คน โดยการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ด้วยข้อคำถามที่ผ่านการตรวจ ปรับปรุง แก้ไขในเรื่องการใช้คำ สำนวนภาษา ข้อความซับซ้อนของเนื้อหา และ อาจเพิ่มเติมแบบ

ข้อคำถามเพื่อให้มีความครอบคลุมขอบข่าย และ เนื้อหาที่ดียิ่งขึ้นจากอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญแล้ว พร้อมทั้งบันทึกการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ด้วยแบบบันทึกการตอบข้อคำถาม และเครื่องบันทึกเสียง

การจัดเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการโดย ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความร่วมมือในเก็บรวบรวมข้อมูลการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี และ ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสัมภาษณ์ พร้อมทั้งเก็บรวบรวมข้อมูลกลับคืนด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการโดยการนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างมาวิเคราะห์ สรุปเป็นประเด็นปัญหาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี

ขั้นที่ 2 รวบรวมปัญหาที่ได้จากการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างจากขั้นที่ 1 มาจัดทำแบบสอบถาม พร้อมทั้งนำแบบสอบถามนั้นผ่านให้อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญตรวจ ปรับปรุง แก้ไขในเรื่องการใช้คำ สำนวนภาษา ข้อความซับซ้อนของเนื้อหา และ อาจเพิ่มเติมแบบสอบถาม เพื่อให้มีความครอบคลุมขอบข่ายและเนื้อหาที่ดียิ่งขึ้น เพื่อนำไปศึกษาระดับปัญหาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี

ผู้ให้ข้อมูลในการตอบแบบสอบถาม เพื่อจัดระดับปัญหาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี ได้แก่

1. ครูผู้สอน จำนวน 16 คน
2. นักเรียน จำนวน 12 คน
3. ผู้ปกครองของนักเรียน จำนวน 12 คน

รวมจำนวนทั้งสิ้น 40 คน โดยมีแบบสอบถามจำนวน 3 ชุด คือ แบบสอบถามครูผู้สอนจำนวน 1 ชุด แบบสอบถามนักเรียน จำนวน 1 ชุด และ แบบสอบถามผู้ปกครองนักเรียนจำนวน 1 ชุด แต่ละชุดแบ่งออกเป็น 2 ตอน

การเก็บรวบรวมข้อมูลการตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความร่วมมือในเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการตอบแบบสอบถาม จากหน่วยงานต้นสังกัดของโรงเรียน และ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปให้ผู้ให้ข้อมูลในการตอบแบบสอบถาม พร้อมทั้งเก็บรวบรวมข้อมูลกลับคืนด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการโดยตรวจนับแบบสอบถาม ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพื่อจัดระดับปัญหาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี

ตอนที่ 3 ศึกษาวิธีการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี โดยนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากตอนที่ 2 ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญมาจัดทำกลุ่มสนทนา (Focus Group)

ผู้ให้ข้อมูลในการจัดกลุ่มสนทนา ได้แก่ ผู้เข้าร่วมกลุ่มสนทนา จำนวน 1 กลุ่ม ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน และ ครูผู้สอน รวมจำนวน 10 คน โดยผู้วิจัย ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขออนุญาตใช้สถานที่ในการจัดกลุ่มสนทนา และขออนุญาตผู้เข้าร่วมกลุ่มสนทนา จากหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อดำเนินการจัดกลุ่มสนทนา ณ ห้องประชุมสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดราชบุรี ชั้น 7 อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี

การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการจัดกลุ่มสนทนา รวบรวมข้อเสนอแนะวิธีแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี โดยผู้วิจัย และผู้นำกลุ่มสนทนาเป็นผู้ดำเนินการเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการสรุปประเด็น เพื่อให้ได้วิธีการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าเรื่อง “ ศึกษาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี ” ผู้วิจัยได้นำเสนอการศึกษาข้อมูล และผลการศึกษาข้อมูล ที่ได้ดำเนินการดังนี้ :-

ตอนที่ 1 ศึกษาสภาพที่เป็นปัญหาในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี

ผู้วิจัยเสนอการศึกษาข้อมูล และ ผลการศึกษาข้อมูลที่ได้จากการศึกษา หนังสือ ตำรา เอกสาร วารสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และ สํารวจข้อมูลเบื้องต้นจากแหล่งให้ข้อมูลต่าง ๆ ซึ่งเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี พร้อมทั้งได้ทำการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นสภาพของชุมชนชนวนฝิ่ง และชุมชนกิ่งอำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ตอนที่ 1 ดังนี้

การศึกษาข้อมูล ผู้วิจัย ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี โดยสรุปสภาพการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี

ผลสรุปสภาพการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวมพบว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี มีองค์ประกอบ 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ปัจจัย (Input) หมายถึง ผู้บริหาร ครูผู้สอน นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดครูเข้าสอน การเลือกแผนการเรียน สภาพชุมชนและการมีส่วนร่วม

ส่วนที่ 2 กระบวนการ (Process) หมายถึง การจัดให้มีแผนการเรียน แผนการสอน การจัดทำ จัดหาสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน และ การจัดห้องประจำวิชาทั้งวิชาสามัญและวิชาอาชีพ ที่สอดคล้องกับสภาพของชุมชน และการมีส่วนร่วมของชุมชน

ส่วนที่ 3 ผลผลิต (Output) หมายถึง คุณลักษณะและคุณภาพของผู้เรียนซึ่งเป็นที่ยอมรับจากชุมชน การได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น การประกอบอาชีพ การอยู่ในสังคมได้อย่างสันติสุข

ผลการศึกษา สภาพการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี ปรากฏดังนี้

1. การจัดครูเข้าสอนไม่เพียงพอกับปริมาณของนักเรียน และห้องเรียน ไม่ตรงตาม วุฒิการศึกษา และ ประสบการณ์ของครู ภาระที่นอกเหนือจากงานการเรียนการสอนของครู มาก ความรับผิดชอบน้อย ขาดขวัญและกำลังใจ โดยมีสาเหตุมาจาก ความขาดแคลนครู ผู้สอน ซึ่งจากการศึกษาพบว่า ครูส่วนใหญ่ไม่สมัครใจมาปฏิบัติในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขต ชายแดน เนื่องจากสาเหตุ คือ

1.1.1 สภาพพื้นที่ตั้งของโรงเรียนอยู่ในพื้นที่พิเศษ มีความเป็นเขตชายแดน อาณา เขตติดต่อกับประเทศอื่น / ประเทศเพื่อนบ้าน

1.1.2 ความยากลำบากของการคมนาคม ระยะทางห่างจากชุมชนเมืองประมาณ 62 กิโลเมตร และมีรถยนต์โดยสารประจำทางไม่มากนัก ฤดูฝนการเดินทางไม่สะดวก

1.1.3 ขาดแคลนปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิต เช่น เครื่องสาธารณูปโภค การสื่อสารทางด้านเทคโนโลยี

1.1.4 ความเสี่ยงภัย เนื่องจากประเทศติดต่อกันมีการสู้รบกันบ่อยครั้ง ส่งผลมายัง พื้นที่ใกล้เคียงกับบริเวณโรงเรียนที่ตั้งอยู่ หรือในชุมชนที่นักเรียนพักอาศัยอยู่ ชนกลุ่มน้อย อพยพเข้ามาพักพิง

1.1.5 ความชุกชุมของโรคภัยไข้เจ็บ เช่น ไข้มาเลเรียเฉียบพลัน ไข้กาฬหลังแอ่น

1.1.6 ขวัญ และกำลังใจในการจัดการเรียนการสอนมีน้อย ด้วยความรู้สึกไม่ปลอดภัย ในชีวิตและทรัพย์สิน การได้รับพิจารณาความดีความชอบ การได้รับความเอื้ออำนาจความสุข และความมั่นคงในการดำเนินชีวิต มีน้อย

1.1.7 ความด้อยโอกาสในการพัฒนาความก้าวหน้าของตนเองในการศึกษาต่อ เนื่องจากห่างไกลชุมชนเมือง และ แหล่งความรู้

1.1.8 ความรู้สึกไม่ศรัทธาในอาชีพของตนเอง เนื่องจากขาดสวัสดิการหรือสภาพที่ เอื้ออำนวยความสุขในชีวิตและการประกอบอาชีพของตน ทำให้ครูไม่รับการบรรจุ ไม่สมัครใจ โอนย้ายเข้ามาในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน

2. ครูที่มีอยู่มีภาระงานมาก เฉลี่ยคาบการสอนสัปดาห์ละ 23 ถึง 25 คาบ กอปร กับ ภาระงานอื่นนอกเหนือจากการจัดการเรียนการสอนที่ต้องปฏิบัติ เช่น งานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน งานการเยี่ยมบ้าน โรงเรียนสีขาว ฯลฯ เมื่อภาระงานมาก จำนวนคาบการสอนมาก จึงเสมือนความรับผิดชอบในบางส่วนลดลง หรือไม่สามารรถดำเนินการได้ทันเหตุการณ์ เช่น การเขียนแผนการสอน การจัดทำ และ การใช้สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน มีน้อย

3. การจัดให้มีแผนการเรียน แผนการสอน ซึ่งเป็นนโยบายของผู้บริหารที่ไม่ต่อเนื่อง มีการเปลี่ยนแปลงทุกยุคทุกสมัยที่มีการเปลี่ยนแปลง โยกย้ายผู้บริหาร

4. การจัดทำ และ การใช้สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน มีน้อยและไม่ทันสมัย ซึ่งมีสาเหตุมาจาก ความขาดแคลนงบประมาณในการดำเนินการ และ ข้อจำกัดของเวลาของครูผู้สอนในการจัดทำ

5. การจัดห้องเรียนประจำวิชาสามัญและวิชาอาชีพ มีไม่เพียงพอกับปริมาณของนักเรียน และ การจัดจำนวนนักเรียนมากในแต่ละห้องเรียน ที่มีสาเหตุจาก

5.1 ขาดแคลนงบประมาณในการจัดสร้าง

5.2 การสนับสนุนงบประมาณจากชุมชนมีน้อย เนื่องด้วยสภาพของชุมชนมีรายได้น้อย และ รายได้ไม่แน่นอน

6. สถิติปัญญา และ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน อยู่ในระดับพอใช้ ซึ่งมีสาเหตุมาจาก

6.1 ความถนัด ความสนใจในการเรียนการสอน

6.2 ทักษะคิดต่อการเรียน

6.3 ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองนักเรียนที่ยากจน

6.4 สภาพครอบครัวแตกแยก การพักอาศัยอยู่กับบุคคลอื่น

6.5 สภาพการเรียนรู้ เทคนิคการสอนของครู บรรยายภาคในการเรียนการสอน

6.6 การได้รับรู้ข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน มีน้อย และ ลำช้า

7. การมีส่วนร่วม และ การให้การสนับสนุนของผู้ปกครองและชุมชน อยู่ในสภาพปานกลางค่อนข้างน้อย ด้วยสาเหตุจาก

7.1 ฐานะทางเศรษฐกิจ และ การมีรายได้ไม่แน่นอน

7.2 สภาพของชุมชน ไม่เห็นความสำคัญของการเรียนการสอน

7.3 ความไม่เข้าใจบทบาทของตนเอง

7.4 พื้นฐานความรู้

7.5 ค่านิยม ประเพณี และสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป

8. ความคาดหวังของผู้ปกครองด้านการเรียนของนักเรียน อยู่ในระดับต่ำ เนื่องจาก

8.1 ผู้ปกครองส่วนหนึ่งที่มีความแตกต่างของเชื้อชาติ

8.2 นักเรียนไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรและสัญชาติไทย

8.3 การไม่มีเอกสารสิทธิในที่ดินของตนเอง

8.4 ค่านิยมและวัฒนธรรมของท้องถิ่น ทำให้ต้องดิ้นรนต่อสู้เพื่อความอยู่รอดในการดำเนินชีวิตเป็นอันดับแรก ก่อนที่จะให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอน และ ยังไม่เห็นตัวอย่างความสำเร็จของการเรียนการสอนของนักเรียนเมื่อจบการศึกษาแล้ว หรือ เมื่อได้มีการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น หรือประกอบอาชีพที่ประสบความสำเร็จ มีความมั่นคง

ตอนที่ 2 ศึกษาปัญหาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี ผู้วิจัย เสนอการศึกษาข้อมูล และผลการศึกษาข้อมูลจากการดำเนินการศึกษา โดยแบ่งเป็น 2 ชั้น คือ

ชั้นที่ 1 การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง โดยผู้ให้สัมภาษณ์เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี ซึ่งประกอบด้วย ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดราชบุรี คณะกรรมการบริหารการปฏิรูปการศึกษาจังหวัดราชบุรี ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษา นายอำเภอ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูผู้สอน และ ผู้ปกครอง รวมจำนวน 10 คน

ผลสรุปปัญหาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี ในชั้นที่ 1 จากการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง โดยภาพรวมพบว่า ปัญหาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี ซึ่งมีองค์ประกอบ 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ปัจจัย (Input) หมายถึง ผู้บริหาร ครูผู้สอน นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ได้แก่ นโยบายการจัดแผนการเรียน แผนการสอนของผู้บริหารไม่ต่อเนื่อง เนื่องจากการโยกย้ายของฝ่ายบริหารบ่อยครั้งและบริหารงานในระยะสั้น การจัดครูเข้าสอนอยู่ในสภาวะขาดแคลน เนื่องจากสภาพพื้นที่โรงเรียนมีความเป็นพื้นที่พิเศษ และ เขตชายแดน นักเรียนมีสติปัญญา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับพอใช้ มีการเล่นการพนันของนักเรียน และ การใช้สารเสพติดของนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ฐานะทางเศรษฐกิจครอบครัวยากจน และความคาดหวังน้อยของผู้ปกครอง และการให้การสนับสนุน การมีส่วนร่วมของชุมชน

ส่วนที่ 2 กระบวนการ (Process) หมายถึง การจัดให้มีแผนการเรียน แผนการสอน การจัดทำ จัดหาสื่อ และอุปกรณ์การเรียนการสอน และ การจัดห้องประจำวิชาทั้งวิชาสามัญ และวิชาอาชีพ ที่สอดคล้องกับสภาพของชุมชน ซึ่งพบว่ามีปัญหา ได้แก่ ความไม่ต่อเนื่องของนโยบายฝ่ายบริหารด้านการจัดแผนการเรียน แผนการสอน ความขาดแคลนงบประมาณในการจัดทำ จัดหาสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน และ การจัดห้องเรียนประจำวิชาทั้งวิชาสามัญ และวิชาอาชีพ ความรับผิดชอบของครูผู้สอน กอปรกับ ข้อจำกัดของเวลาของครูผู้สอนซึ่งมีภาระงานและจำนวนคาบการสอนมาก

ส่วนที่ 3 ผลผลิต (Output) หมายถึง คุณลักษณะและคุณภาพของผู้เรียนซึ่งเป็นที่ยอมรับจากชุมชน การได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น การประกอบอาชีพ การอยู่ในสังคมได้อย่างสันติสุข ได้แก่ อัตราการศึกษาต่อในระดับสูงมีน้อย ความไม่ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ แบบอย่างของผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตมีน้อย

ผลสรุปปัญหาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี ในขั้นที่ 2 รวบรวมปัญหาที่ได้จากการสัมภาษณ์ แบบกึ่งโครงสร้างในขั้นที่ 1 นำมาสร้างแบบสอบถาม เพื่อศึกษาระดับปัญหาการจัดการเรียน การสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี โดยทำ การสอบถามกับผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ครูผู้สอน นักเรียน และ ผู้ปกครองในโรงเรียนมัธยมศึกษาใน เขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี รวมจำนวน 40 คน

ผลการศึกษา ระดับปัญหาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชาย แดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี ปรากฏดังนี้

1. สภาพที่ตั้งโรงเรียนอยู่ในเขตชายแดน ซึ่งมีความเสี่ยงภัยต่อการสู้รบของชนกลุ่ม น้อย ทำให้รู้สึกไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ส่งผลให้ไม่มีครูขอย้ายเข้ามาสอน แต่มีจำนวน ครูขอย้ายออกไปเพื่อสอนในชุมชนเมือง
2. สภาพที่ตั้งของโรงเรียนอยู่ในพื้นที่พิเศษ ซึ่งมีความยากลำบากของการคมนาคม ความห่างไกลจากชุมชนเมือง และ มีความซุกซมของโรคภัยไข้เจ็บ ส่งผลให้มีครูที่ไม่สมัครใจ บรรจุมาปฏิบัติงาน
3. ความไม่ศรัทธาในอาชีพครู ซึ่งมีสวัสดิการเงินเดือน ค่าจ้างน้อย
ทั้งสามประการที่กล่าวนั้น ทำให้มีความขาดแคลนครูด้านการจัดครูเข้าสอนไม่เพียงพอ กับปริมาณนักเรียน
3. นโยบายของฝ่ายบริหารที่ไม่ต่อเนื่อง ด้านการจัดแผนการเรียน และแผนการสอน เนื่องจากการที่ผู้บริหารโยกย้ายบ่อยครั้ง และ การบริหารงานในระยะเวลาสั้น ๆ ส่งผลให้มีการ จัดแผนการเรียน แผนการสอนที่เปลี่ยนแปลงบ่อย และไม่ต่อเนื่อง
4. คุณภาพของนักเรียน ด้านสติปัญญา และ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เนื่องจากความ ถนัด และความสนใจในการเรียนการสอน ทักษะคิดทางการเรียน พื้นฐานความรู้ของผู้ปกครอง ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง สภาพครอบครัวแตกแยก การพักอาศัยอยู่กับผู้อื่น และ บรรยายาการเรียนการสอน ส่งผลให้นักเรียนเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น จำนวนน้อย
5. ความขาดแคลนงบประมาณ ด้านการจัดทำ การใช้ และ ความไม่ทันสมัยของ สื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอน การจัดห้องเรียนประจำวิชาสามัญ และ วิชาอาชีพที่ไม่เพียงพอ จำนวนนักเรียนมากเกินไปในแต่ละห้องเรียน ส่งผลให้มีอุปสรรคต่อประสิทธิภาพในการจัดการ เรียนการสอน
6. ความคาดหวังน้อยของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนการสอน เนื่องจากฐานะทาง เศรษฐกิจ ความแตกต่างของเชื้อชาติ ความไม่มีเอกสารสิทธิในที่ดินทำกินของตนเอง ค่านิยม ประเพณี วัฒนธรรม และสังคมที่แตกต่างกัน มีผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาของชุมชน

7. การเล่นเกมพนันของนักเรียน และ การใช้สารเสพติดของนักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน ส่งผลให้นักเรียนสนใจต่อการเรียนการสอนลดน้อยลง และต้องใช้เวลาในการดูแลความประพฤติของนักเรียนมากกว่าการจัดการเรียนการสอน

8. การมีส่วนร่วม และ การให้การสนับสนุนของผู้ปกครองและชุมชน ด้วยสาเหตุของเศรษฐกิจชุมชน ยังไม่เห็นความสำคัญของการเรียนการสอน ความเข้าใจในบทบาทของตนเอง และพื้นฐานความรู้ ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาของชุมชน

จากผลการศึกษาที่พบ สรุประดับปัญหาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี เรียงตามระดับความสำคัญ ของประเด็นปัญหา ดังต่อไปนี้

ระดับที่ 1 สภาพพื้นที่ตั้งของโรงเรียนอยู่ในเขตชายแดน และ เขตพื้นที่พิเศษ ส่งผลให้มีความขาดแคลนครู การจัดครูเข้าสอนไม่เพียงพอกับปริมาณของนักเรียน

ระดับที่ 2 นโยบายฝ่ายบริหารไม่ต่อเนื่อง ด้านการจัดแผนการเรียน แผนการสอน เนื่องจากการโยกย้ายของฝ่ายบริหารครั้ง และมีการบริหารงานในระยะสั้น

ระดับที่ 3 คุณภาพของนักเรียน ด้านสติปัญญา และ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

ระดับที่ 4 ความขาดแคลนงบประมาณ ได้แก่

4.1 ด้านการจัดทำ การใช้ และความไม่ทันสมัยของสื่อ

4.2 ด้านการจัดห้องเรียนประจำวิชาสามัญและอาชีพ ไม่เพียงพอ

4.3 ด้านการจัดจำนวนนักเรียนมากเกินไปในแต่ละห้องเรียน

ระดับที่ 5 ความคาดหวังน้อยของผู้ปกครองต่อการจัดการเรียน เนื่องจากฐานะทางเศรษฐกิจ ความแตกต่างเชื้อชาติ ค่านิยม และวัฒนธรรม

ระดับที่ 6 การเล่นเกมพนัน และ การใช้สารเสพติดของนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน

ระดับที่ 7 การมีส่วนร่วม และการให้การสนับสนุนของผู้ปกครอง และชุมชน

ตอนที่ 3 ศึกษาวิธีการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี ผู้วิจัย ศึกษาข้อมูล และผลจากการศึกษาข้อมูลในการจัดกลุ่มสนทนา ตอนที่ 3 ณ ห้องประชุมชั้น 7 สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดราชบุรี อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี ดังนี้

การศึกษาข้อมูล ผู้วิจัย ดำเนินการจัดกลุ่มสนทนากับผู้บริหาร และครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี และผลปรากฏดังนี้

1. สภาพพื้นที่โรงเรียนอยู่ในเขตชายแดน ที่มีความเสี่ยงภัยต่อชีวิตและทรัพย์สิน และ สภาพพื้นที่โรงเรียนอยู่ในพื้นที่พิเศษ ที่มีความยากลำบากของการคมนาคม และ มีความชุกชุมของโรคภัยไข้เจ็บ ส่งผลให้มีความขาดแคลนครู ด้านการจัดครูเข้าสอนไม่เพียงพอกับปริมาณนักเรียน

พบว่า ความขาดแคลนครู ด้านการจัดครูเข้าสอนไม่เพียงพอกับปริมาณนักเรียน มาจากสาเหตุ 3 ประการ คือ

ประการที่ 1 สภาพพื้นที่โรงเรียนอยู่ในเขตชายแดน ความเสี่ยงภัย และ ความชุกชุมของโรคภัยไข้เจ็บ ทำให้รู้สึกไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ขาดขวัญ และ กำลังใจในการรับสวัสดิการดูแลช่วยเหลือด้านปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิต และ การพิจารณาความดีความชอบเท่าที่ควร

ประการที่ 2 สภาพพื้นที่ตั้งโรงเรียนอยู่ในพื้นที่พิเศษ ซึ่งมีความห่างไกลชุมชนเมือง และ ความยากลำบากของการคมนาคม ทำให้โอกาสก้าวหน้าในอาชีพ และการศึกษาต่อลดลง จำนวนครูที่อยู่จึงมีภาระงานมาก

ประการที่ 3 ความไม่ศรัทธาในอาชีพครู

วิธีการแก้ปัญหาการจัดครูเข้าสอนที่ไม่เพียงพอกับปริมาณนักเรียน

- 1) โรงเรียนควรพยายามเสนอขออัตราบรรจุให้เพิ่มมากขึ้น
- 2) โรงเรียนควรของบประมาณในการจ้างอัตราจ้างในสายงานอื่น ๆ เช่น งานการเงิน เพื่อให้ครูผู้สอนที่รับผิดชอบภาระงานการเงิน ได้สามารถเข้าสอนตามสาขาวิชาที่ขาดแคลนได้อย่างเต็มอัตรา
- 3) ลดปริมาณคาบการสอน โดยจัดหลักสูตรให้มีคาบการสอนที่ยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม เช่น ให้มีคาบอิสระ เพื่อให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
- 4) จัดรวม 2 ห้องเรียนให้มีคาบการสอนตรงกัน โดยขยายพื้นที่ห้องเรียนเพิ่มขึ้น
- 5) เสนอให้หน่วยงานต้นสังกัด เกลี้ยงกำลังอัตราครูเกินให้มาช่วยสอนในโรงเรียนที่ครูขาด
- 6) เชิญครูเกษียณอายุ หรือ ขอเกษียณก่อนครบอายุ ให้ช่วยสอน
- 7) ขอความร่วมมือ สนับสนุนครูผู้สอนในสหวิทยาเขตเดียวกัน มาช่วยสอน โดยอำนวยความสะดวกในการเดินทาง และพิจารณาความดีความชอบเป็นกรณีพิเศษ
- 8) ขอความร่วมมือ สนับสนุนครูผู้สอนต่างสังกัดในเขตพื้นที่บริการ มาช่วยสอน โดยพิจารณาความดีความชอบเป็นกรณีพิเศษ
- 9) ขอความร่วมมือจากชุมชน สถานประกอบการ เพื่อให้นักเรียนเข้าศึกษาค้นคว้าหาความรู้ แทนการเข้าห้องเรียนโดยต้องมีครูเข้าสอน
- 10) จัดอบรม หรือ ส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรม เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถใน

การจัดการเรียนการสอนได้หลายสาขาวิชา

- 11) จัดอบรมเทคนิคการจัดการเรียนการสอน เช่น กระบวนการกลุ่ม การจัดทำรายงาน การจัดทำโครงการ เพื่อลดคาบการเข้าสอนของครู
- 12) จัดระบบงาน กระจายความรับผิดชอบ และ ภาระงานอื่นนอกเหนือการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนให้ลดน้อยลง เหลือเพียง 1 หรือ 2 งาน
- 13) เสริมสร้างแรงจูงใจในการให้ความช่วยเหลือ เอื้ออาทร ค้ำครองสวัสดิภาพ ให้รู้สึกปลอดภัยในการปฏิบัติงาน จัดหาสวัสดิการ เอื้ออำนวยความสุขในการดำเนินชีวิต การพิจารณาความดีความชอบให้เป็นกรณีพิเศษ อย่างเสมอภาค และต่อเนื่อง
- 14) สร้างจิตสำนึกรัก และศรัทธาในอาชีพครู
- 15) ให้ความเชื่อมั่นในความสามารถของครูผู้สอน และให้รู้สึกว่าเป็นคนสำคัญ และเป็นที่ต้องการของผู้อื่น

2. นโยบายฝ่ายบริหารไม่ต่อเนื่อง ด้านการจัดแผนการเรียน แผนการสอน การจัดครูเข้าสอน และ การจัดชั้นเรียน

พบว่ามีสาเหตุมาจาก การโยกย้ายของฝ่ายบริหารบ่อยครั้ง และบริหารงานในระยะเวลาสั้น ทำให้นโยบายฝ่ายบริหารไม่ต่อเนื่อง ด้านการจัดครูเข้าสอน การจัดแผนการเรียน แผนการสอน การจัดครูเข้าสอน และ การจัดชั้นเรียน โดยพบว่าสาเหตุที่ฝ่ายบริหารมีการโยกย้ายบ่อยได้แก่ ระบบการคัดเลือกฝ่ายบริหารเปิดกว้าง ทำให้ไม่ได้คนพื้นที่มาบริหารงาน การพิจารณาภูมิหลังไม่ครอบคลุม การแทรกแซงทางการเมือง และไม่เห็นความสำคัญของโรงเรียนที่อยู่ในเขตชายแดน

วิธีการแก้ปัญหาการจัดแผนการเรียน แผนการสอน การจัดครูเข้าสอน และ การจัดชั้นเรียนที่ไม่ต่อเนื่อง จากสาเหตุการโยกย้ายของฝ่ายบริหาร ดังนี้

- 1) หน่วยงานต้นสังกัด ควรมียุทธศาสตร์การคัดเลือกฝ่ายบริหารให้รัดกุม และมีความครอบคลุมประสิทธิภาพการบริหารให้มากกว่านี้ เช่น กำหนดให้คัดเลือกเป็นเขตพื้นที่ควบคุมระยะเวลาในการบริหารงาน พิจารณาภูมิหลัง ความสมัครใจ และ ให้ความสำคัญกับโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในพื้นที่พิเศษ เช่น ในเขตชายแดน
- 2) เสนอให้ฝ่ายบริหารที่เข้ามาบริหารงานใหม่ ศึกษาภูมิหลังของโรงเรียน และ ให้ความสำคัญกับนโยบายเดิมก่อน
- 3) เสนอให้มีการสานต่อนโยบายเดิม แล้วจึงค่อยปรับปรุง แก้ไข พัฒนานโยบาย และ แนวปฏิบัติในการจัดแผนการเรียน แผนการสอน ให้มีความชัดเจน มีกำหนดระยะเวลา ผ่อนปรน และ สามารถยืดหยุ่นได้ตามสถานการณ์
- 4) การกำกับ ติดตาม ประเมินผลการจัดแผนการเรียน แผนการสอน ควรเป็นไปอย่างต่อเนื่อง มีประสิทธิภาพ และเป็นรูปธรรม
- 5) ขอให้ทุกฝ่าย เช่น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูผู้สอน นักเรียน

ผู้ปกครอง เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการจัดแผนการเรียน แผนการสอน โดยให้ความเห็นชอบ อนุมัติ ดูแล กำกับ และรับผิดชอบร่วมกัน

3. คุณภาพของนักเรียน ด้านสติปัญญา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และ ความถนัด ความสนใจในการเรียนการสอนของนักเรียน

พบว่า คุณภาพของนักเรียน ด้านสติปัญญา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอน และ ความถนัด ความสนใจในการเรียนการสอนของนักเรียน ในระดับพอใช้ ซึ่งมีสาเหตุมาจากทัศนคติต่อการเรียน ฐานะของผู้ปกครองนักเรียนยากจน สภาพครอบครัวแตกแยก การพักอาศัยอยู่กับบุคคลอื่น สภาพการเรียนรู้ เทคนิคการสอนของครู บรรยากาศการเรียนการสอน สภาพแวดล้อมที่เป็นสังคมชนบท มีห่างไกลความเจริญของชุมชนเมือง และความเป็นชายแดนที่มีอาณาเขตติดต่อกับเพื่อนบ้านประเทศอื่น ความรู้น้อยของผู้ปกครอง และการอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครอง และ การไม่ค่อยได้รับรู้ข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน

วิธีแก้ปัญหาคุณภาพของนักเรียน ด้านสติปัญญา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ความถนัด และความสนใจในการเรียนการสอนของนักเรียน มีดังนี้

- 1) จัดให้มีการสำรวจตนเองของนักเรียน หรือ ปรับพื้นฐานความรู้ก่อน
- 2) กำกับ ดูแลนักเรียนให้มีความตั้งใจในการเรียนการสอน โดยติดตามเป็นรายกลุ่ม หรือ รายบุคคล
- 3) เสริมสร้างความพร้อมให้นักเรียน
- 4) ฝ่ายบริหารให้ความสำคัญกับการเลือกเรียนของนักเรียน
- 5) จัดมุมความรู้ให้ทุก ๆ แห่ง และมีผู้รับผิดชอบหมุนเวียนจัดอย่างต่อเนื่อง
- 6) เน้นการเรียนการสอนที่ยึดนักเรียนเป็นสำคัญ
- 7) จัดหลักสูตรให้มีความเหมาะสมกับสติปัญญาของนักเรียน
- 8) ครูผู้สอนต้องทุ่มเท เอาใจใส่ และมีความตั้งใจในการจัดการเรียนการสอนให้มากกว่าปกติโดยเฉพาะ ด้านความรู้รอบตัว และประสบการณ์ที่น่าสนใจ
- 9) ติดตามผลการเรียนเป็นระยะ ๆ และอย่างต่อเนื่อง
- 10) ส่งเสริม และ จัดกิจกรรมการเรียนพิเศษ
- 11) ครูผู้สอน ผู้ปกครอง ประสานงานกันให้มาก และอย่างต่อเนื่อง
- 12) ปลุกฝังให้นักเรียนเห็นคุณค่า และ ความสำคัญของการเรียน

4. ความขาดแคลนงบประมาณ พบว่า มีความขาดแคลนงบประมาณ 3 ด้าน ได้แก่

4.1 ด้านการจัดทำ การใช้ และความไม่ทันสมัยของสื่อ และอุปกรณ์การเรียนการสอน

พบว่า การจัดทำ และการใช้สื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอนของครูมีน้อย มีสาเหตุจากความขาดแคลนงบประมาณ และ ข้อจำกัดของเวลาของครูผู้สอน

วิธีแก้ปัญหาการจัดทำ การใช้สื่อ และความไม่ทันสมัยของสื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอน ที่ใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน มีดังนี้

- 1) สำรวจสื่อ และอุปกรณ์การเรียนการสอนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง
- 2) จัดสรรงบประมาณในการจัดทำ จัดหาสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนให้มีความเหมาะสมตามความจำเป็น ลำดับความสำคัญ และสนองต่อความต้องการ และปริมาณการใช้งาน
- 3) ขอความสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น ๆ และ หน่วยงานในท้องถิ่น เช่น อบต.
- 4) จัดให้มีห้องสื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอน ที่ทุกหมวดวิชา ทุกคน สามารถใช้ร่วมกันได้
- 5) การควบคุม ดูแล บำรุงรักษา ให้มีความชัดเจน มีผู้รับผิดชอบโดยตรง และสามารถให้บริการได้อย่างทั่วถึง
- 6) จัดหา และจัดทำสื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอน ให้เหมาะสมกับกิจกรรมปฏิบัติ
- 7) จัดอบรมครูผู้สอนให้มีความรู้ ความสามารถในการจัดทำสื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอนใช้เอง
- 8) จัดให้นักเรียนได้เข้าศึกษา ดูงาน ในแหล่งการเรียนรู้ สถานประกอบการ แทนการใช้สื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอน

4.2 ด้านการจัดห้องเรียนประจำวิชาสามัญและวิชาอาชีพไม่เพียงพอ

พบว่า สาเหตุมาจาก จำนวนนักเรียนเพิ่มปริมาณมากขึ้น ห้องเรียนมีจำนวนจำกัด และการไม่ได้รับงบประมาณก่อสร้างเพิ่มเติม

วิธีการแก้ปัญหาการจัดห้องเรียนประจำวิชาสามัญและวิชาอาชีพไม่เพียงพอ

- 1) พยายามขออนุมัติงบประมาณ หรือ ขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น ๆ ภาคเอกชน หรือ ระดมทรัพยากรในท้องถิ่น และภายนอก เพื่อการจัดสร้าง
- 2) จัดระบบการเดินเรียน
- 3) จัดแหล่งการเรียนรู้ (เรียนและสอนนอกห้องเรียน) เช่น ห้องโสตทัศนูปกรณ์ ห้องสมุด ศูนย์การเรียนรู้ มุมพักผ่อนต่าง ๆ

4.3 ด้านปริมาณนักเรียนมากเกินไปในแต่ละห้องเรียน

พบว่า ปริมาณนักเรียนมากเกินไปในแต่ละห้องเรียน ทำให้เกิดปัญหาการจัดการเรียนการสอน เช่น ความรู้สึกอึดอัด การสื่อสาร ได้ตอบในการเรียนการสอนไม่ทั่วถึง

วิธีการแก้ปัญหาปริมาณนักเรียนมากเกินไปในแต่ละห้องเรียน

- 1) หาวิธีการขยายห้องเรียนให้มีขนาดกว้างขึ้น
- 2) กำหนดพื้นที่การใช้ประโยชน์ในห้องเรียนให้ได้มากที่สุด
- 3) ใช้เก้าอี้แบบ Lecture เพื่อประหยัดพื้นที่
- 4) ลดปริมาณนักเรียนเหลือห้องเรียนละ 35 คน

5. ความคาดหวังน้อยของผู้ปกครองในการเรียนการสอน

พบว่า ผู้ปกครองมีความคาดหวังในการเรียนการสอนของบุตรหลาน อยู่ในระดับต่ำ เพราะฐานะทางเศรษฐกิจยากจน ความแตกต่างของเชื้อชาติ การไม่มีเอกสารสิทธิในที่ดินของตนเอง การไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรและสัญชาติไทย จึงมีค่านิยมพื้นฐานเร่งรัดบุตรหลานสมรสโดยเร็วกับคนสัญชาติไทย เพื่อให้มีสัญชาติไทย ไม่เห็นความสำคัญของการเรียนการสอน ทำให้เกิดปัญหาในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน

วิธีการแก้ปัญหา

- 1) โรงเรียนต้องประสานสัมพันธ์อันดีระหว่าง บ้าน โรงเรียน ชุมชน ครูผู้สอน ผู้ปกครอง และนักเรียน อย่างต่อเนื่อง เป็นระยะ ๆ
- 2) จัดโครงการเยี่ยมบ้านนักเรียนให้ครูผู้สอนได้หมุนเวียนกันไปครบทุกคน โรงเรียนต้องจัดให้ครูทุกคนได้รับรู้ข้อมูลของนักเรียนทุกคนที่ตนสอน
- 3) ครูที่ปรึกษาประจำชั้น และ ครูผู้สอนควรเสริมสร้างความเข้าใจ ให้ความอบอุ่น และดูแล เอาใจใส่อย่างใกล้ชิดกับนักเรียนที่มีปัญหาครอบครัวแตกแยก และ นักเรียนที่พักอาศัยอยู่กับบุคคลอื่น
- 4) โรงเรียนปลูกฝังค่านิยมที่ดี ครูเป็นแบบอย่างที่ดี
- 5) โรงเรียนให้ความร่วมมือกับหน่วยงานปกครองของรัฐ ในการดูแลนักเรียนที่มีความแตกต่างทางเชื้อชาติ
- 6) โรงเรียนเป็นแหล่งกระจายข่าวสารที่เป็นประโยชน์ในการเรียนการสอน
- 7) เร่งรัดการประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่ความรู้ให้กับผู้ปกครอง ชุมชนอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง เช่น นำหนังสือเก่าไปไว้ตามที่อ่านหนังสือพิมพ์หมู่บ้าน จัดรายการ 1 นาทีกับการศึกษาเพื่อคุณภาพชีวิต ณ เสียงตามสายของหมู่บ้าน

6. การเล่นการพนัน และ การใช้สารเสพติดของนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน

พบว่า มีการเล่นการพนัน และ การใช้สารเสพติดทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ทั้งที่พบในส่วนของนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาการจัดการเรียนการสอนในระดับมาก ทั้งนี้มีวิธีการแก้ปัญหา ดังนี้

- 1) โรงเรียนจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง
- 2) ทุกฝ่ายร่วมกัน สอดส่อง ดูแลอย่างใกล้ชิด
- 3) ให้มีกฎ ระเบียบ และมาตรการเด็ดขาดในการลงโทษ
- 4) สร้างความรู้ ความเข้าใจ ให้ตระหนักถึงโทษ และ พิษภัย
- 5) ดำเนินการตามนโยบาย และแนวปฏิบัติของหน่วยงานต้นสังกัด
- 6) จัดให้มีกิจกรรม และเวทีในการแสดงออกถึงความสามารถ สุนทรียภาพของนักเรียน และส่งเสริม สนับสนุนอย่างจริงจัง
- 7) ระดมทุน ทรัพยากร และให้ช่วยเหลืออย่างเสมอภาค และต่อเนื่อง

- 8) ส่งเสริมให้นักเรียนมีรายได้ระหว่างเรียน
- 9) หน่วยงานของรัฐ ให้การสนับสนุนผู้ประกอบการ และชุมชนในการประกอบอาชีพ
- 10) เก็บค่าใช้จ่ายในการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสภาพของผู้ปกครอง ชุมชน
- 11) จัดกิจกรรมและฝึกฝนให้นักเรียนเห็นคุณค่าของชีวิต เช่น การรับจ้างทำงานในระยะเวลาปิดภาคเรียน การช่วยเหลือผู้ประกอบการในการทำงานเพื่อการมีรายได้
- 12) โครงการอดออม / ประหยัด
- 13) ยืดหยุ่น ผ่อนปรน เกณฑ์การพิจารณาผู้ขอรับทุน / การให้ความช่วยเหลือปัจจัยพื้นฐาน เช่น ความประพฤติดี ความมุ่งหวังทางการเรียน เป็นต้น
- 14) เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์สิทธิการรับการช่วยเหลือ

7. การมีส่วนร่วม และ การให้การสนับสนุนของผู้ปกครอง และชุมชน

พบว่า การมีส่วนร่วม และ การให้การสนับสนุนของผู้ปกครอง และชุมชนในการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับน้อย เนื่องจาก ฐานะทางเศรษฐกิจของชุมชน ข้อจำกัดของเวลา และการให้ความสำคัญการศึกษา และความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนไม่เพียงพอ

วิธีการแก้ปัญหาการมีส่วนร่วม และ การให้การสนับสนุนของผู้ปกครอง และชุมชน

- 1) โรงเรียนประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่าง ๆ ให้ผู้ปกครอง และชุมชนได้รับทราบอย่างทั่วถึง
- 2) ให้ความสำคัญกับบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สมาคมผู้ปกครอง ผู้นำท้องถิ่น และ ผู้ให้การสนับสนุน
- 3) โรงเรียนต้องสร้างแรงจูงใจให้ผู้ปกครอง และชุมชน ได้ประจักษ์ถึงความสำคัญและประโยชน์ของการเรียนการสอน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การดำเนินการศึกษาค้นคว้าเรื่อง ศึกษาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี สรุปสาระการดำเนินการ ดังนี้

วัตถุประสงค์ในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาสภาพที่เป็นปัญหาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี
2. เพื่อศึกษาปัญหาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี
3. เพื่อศึกษาวิธีการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี

วิธีดำเนินการศึกษา

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้า โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ศึกษาสภาพที่เป็นปัญหาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาหนังสือ ตำรา เอกสาร วารสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และ สํารวจข้อมูลเบื้องต้นซึ่งเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน จากแหล่งให้ข้อมูลต่าง ๆ และนำข้อมูลที่ได้รวบรวมจากการศึกษามาสรุปเป็นสภาพการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี

ตอนที่ 2 ศึกษาปัญหาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี แบ่งเป็นดำเนินการ 2 ขั้น ดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง เพื่อศึกษาปัญหาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี โดยมีผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัด ผู้อำนวยการโรงเรียน นายอำเภอ ครูผู้สอน ผู้ปกครองนักเรียน คณะกรรมการบริหารการปฏิรูปการศึกษาจังหวัด และ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมจำนวน 10 คน ซึ่งเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา

จังหวัดราชบุรี โดยเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง นำมาศึกษา และ สรุปเป็นประเด็นปัญหาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี

ขั้นที่ 2 รวบรวมปัญหาที่ได้จากการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง นำมาสร้างแบบสอบถามเพื่อจัดระดับปัญหาสำคัญที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี โดยมีผู้ให้ข้อมูลในการตอบแบบสอบถาม เพื่อจัดระดับปัญหาสำคัญที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี ประกอบด้วย ครูผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครองในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี รวมจำนวน 40 คน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม ซึ่งเก็บกลับคืนด้วยตนเอง นำมาศึกษา และ สรุปเป็นระดับปัญหาสำคัญที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี

ตอนที่ 3 ศึกษาวิธีการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี โดยการนำข้อมูลจากตอนที่ 2 ซึ่งเป็นประเด็นระดับปัญหาสำคัญ นำมาเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการจัดทำกลุ่มสนทนา ณ ห้องประชุม ชั้น 7 สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดราชบุรี อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี ซึ่งมีผู้เข้าร่วมกลุ่มสนทนา ประกอบด้วย ผู้บริหาร และ ครูผู้สอนโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี รวมจำนวน 10 คน โดยสรุปผลการจัดกลุ่มสนทนา ซึ่งเป็นวิธีแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี

สรุปผลจากการศึกษา

ผลการศึกษาข้อมูล แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพที่เป็นปัญหาในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี

โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี มีการจัดการเรียนการสอน คำนึงถึงองค์ประกอบ 3 ส่วน ได้แก่ ปัจจัย กระบวนการ และ ผลผลิต ซึ่งการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนตามสภาพพื้นที่ตั้งของโรงเรียน นโยบายการบริหารของฝ่ายบริหาร คุณภาพของนักเรียน งบประมาณและทรัพยากรที่มีอยู่ ข้อจำกัดต่างๆ และ สภาพของชุมชนเท่าที่เอื้ออำนวยให้ อย่างเต็มศักยภาพ และมีประสิทธิภาพในทุกด้าน กล่าวคือสภาพพื้นที่ตั้งของโรงเรียนอยู่ในเขตชายแดน และ อยู่ในเขตพื้นที่พิเศษ ซึ่งผลทำให้มีความขาดแคลนครูในด้านการจัดครูเข้าสอน นโยบายฝ่ายบริหารไม่ต่อเนื่อง ด้านการจัดแผนการเรียน แผนการสอน การจัดครูเข้าสอน และ การจัดชั้นเรียน คุณภาพของนักเรียน ด้านสติปัญญา

และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อยู่ในระดับพอใช้ ความขาดแคลนงบประมาณ ด้านการจัดทำและ การใช้สื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอนที่มีน้อย การจัดห้องเรียนประจำวิชาสามัญ และวิชา อาชีพไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียนมากเกินไปในแต่ละห้องเรียน ความคาดหวังน้อยของผู้ ปกครองในการเรียนการสอน การเล่นเกมพนัน และ การใช้สารเสพติดของนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน และ การมีส่วนร่วม และการให้การสนับสนุนจากผู้ปกครอง และชุมชน ตามสภาพ เศรษฐกิจ และการรับรู้ของผู้ปกครองและชุมชน

ตอนที่ 2 ปัญหาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี พบว่า

2.1 ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี มีความคิดเห็นว่า ปัญหาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี ซึ่งเป็นประเด็นปัญหาสำคัญ ได้แก่ สภาพพื้นที่ตั้งของโรงเรียนที่อยู่ในเขตชายแดน และ อยู่ในพื้นที่พิเศษ ส่งผลให้ขาดแคลนครู และโรงเรียนไม่สามารถจัดครูเข้าสอนให้เพียงพอกับปริมาณของนักเรียน นโยบายของฝ่ายบริหารไม่มีความต่อเนื่อง ในด้านการจัดแผนการเรียน แผนการสอน การจัดครูเข้าสอน และการจัดชั้นเรียน เนื่องจากการโยกย้ายของฝ่ายบริหารมีบ่อยครั้ง และการบริหารงานในระยะสั้น การจัดทำ และ การใช้สื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนมีน้อย รวมถึงความไม่ทันสมัยของสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนด้วย การจัดห้องเรียนประจำวิชาสามัญ และ วิชาอาชีพไม่เพียงพอ จำนวนนักเรียนมากเกินไปในแต่ละห้องเรียน ที่มีสาเหตุมาจากความขาดแคลนงบประมาณ สติปัญญา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสนใจ ความถนัดในการเรียนการสอนของนักเรียนระดับพอใช้ ซึ่งหมายถึงคุณภาพของนักเรียน การเล่นเกมพนัน และ การใช้สารเสพติดของนักเรียน ผู้ปกครอง และ ชุมชน ความคาดหวังของผู้ปกครองในการเรียนการสอนของบุตรหลานมีน้อย เนื่องจาก สภาพทางเศรษฐกิจ และสถานภาพความแตกต่างทางเชื้อชาติ และ การมีส่วนร่วม และการให้การสนับสนุนของผู้ปกครอง และชุมชนในการจัดการเรียนการสอนมีน้อย เนื่องจากสภาพทางเศรษฐกิจ ค่านิยม สังคม และการรับรู้ของผู้ปกครอง และชุมชน

2.2 ครูผู้สอน นักเรียน และ ผู้ปกครอง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับประเด็นปัญหาสำคัญการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี ตามลำดับ ดังนี้

ปัญหาสำคัญระดับที่ 1 คือ สภาพพื้นที่ตั้งของโรงเรียนที่อยู่ในเขตชายแดน และ อยู่ในพื้นที่พิเศษ ส่งผลให้เกิดความขาดแคลนครู ทำให้จัดครูเข้าสอนไม่เพียงพอกับปริมาณนักเรียน

ปัญหาสำคัญระดับที่ 2 คือ นโยบายของฝ่ายบริหารที่ไม่ต่อเนื่อง ในด้านการจัดแผน การเรียน แผนการสอน การจัดครูเข้าสอน และ การจัดชั้นเรียน เนื่องจากการโยกย้ายบ่อยครั้ง ของฝ่ายบริหาร และการบริหารงานในระยะเวลาสั้น

ปัญหาสำคัญระดับที่ 3 คือ คุณภาพของนักเรียน ด้านสติปัญญา ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน ความถนัด ความสนใจในการเรียนการสอน เนื่องจาก ทักษะคติทางการเรียน ฐานะทาง บ้านนักเรียนยากจน บรรยากาศในการเรียนการสอน สภาพครอบครัวแตกแยก พื้นฐาน ความรู้ และการเลี้ยงดูของผู้ปกครอง

ปัญหาสำคัญระดับที่ 4 คือ ความขาดแคลนงบประมาณ ในด้านการจัดทำ การใช้ ความไม่ทันสมัยของสื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอน การจัดห้องเรียนประจำวิชาสามัญและวิชา อาชีพไม่เพียงพอ และ จำนวนนักเรียนมากเกินไปในแต่ละห้องเรียน เนื่องจากไม่มีงบประมาณ ในการก่อสร้างเพิ่มเติม

ปัญหาสำคัญระดับที่ 5 คือ ความคาดหวังน้อยของผู้ปกครองนักเรียนในการเรียนการ สอน มาจากสาเหตุของฐานะทางเศรษฐกิจ ความแตกต่างของเชื้อชาติ การไม่มีสิทธิบัตรในที่ ดินทำกินของตนเอง การไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎรและสัญชาติไทย ค่านิยม และ วัฒนธรรม และไม่เห็นความสำคัญของการเรียนการสอน

ปัญหาสำคัญระดับที่ 6 คือ การเล่นการพนันของนักเรียน และ การใช้สารเสพติด ของนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน

ปัญหาสำคัญระดับที่ 7 คือ การมีส่วนร่วม และ การให้การสนับสนุนของผู้ปกครอง และชุมชนในการจัดการเรียนการสอนมีน้อย เนื่องจาก สภาพทางเศรษฐกิจ ค่านิยม สังคม และการรับรู้ของผู้ปกครองและชุมชน

ตอนที่ 3 วิธีการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาใน เขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี

ผู้วิจัยขอเสนอ วิธีการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาใน เขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี ตามแนวคิดของผู้บริหาร และ ครูผู้สอนใน โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี ตามระดับประเด็น ปัญหาสำคัญ ดังนี้

3.1 สภาพพื้นที่ตั้งของโรงเรียนในพื้นที่เขตชายแดน และ ในเขตพื้นที่พิเศษ ซึ่ง ส่งผลให้มีความขาดแคลนครูในด้านการจัดครูเข้าสอนไม่เพียงพอกับปริมาณนักเรียน

โรงเรียนควรพยายามขอกำลังอัตราเพิ่ม หรือ งบประมาณในการจ้างบุคลากรเพิ่ม ลด ปริมาณคาบการสอน โดยจัดหลักสูตรให้ยืดหยุ่น ยุบรวมห้องเรียน และครูใช้เทคนิคการสอน แบบกลุ่ม ขอความร่วมมือครูผู้สอนในสหวิทยาเขตเดียวกัน ครูต่างสังกัดในพื้นที่บริการ หรือครู เกษียณอายุมาช่วยสอน ขอให้สถานประกอบการในท้องถิ่น ชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นแหล่ง

ในการจัดการเรียนการสอน สนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรมเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถเพื่อจัดการเรียนการสอนได้หลายสาขาวิชา และเทคนิคการสอนใหม่ ๆ จัดระบบงาน กระจายงาน และลดภาระงานอื่นนอกเหนือการเรียนการสอน สร้างแรงจูงใจ บำรุงขวัญ และกำลังใจอย่างเสมอภาคและต่อเนื่อง

3.2 นโยบายของฝ่ายบริหารไม่มีความต่อเนื่อง ในด้านการจัดแผนการเรียน แผนการสอน การจัดครูเข้าสอน และการจัดชั้นเรียน เนื่องจากการโยกย้ายของฝ่ายบริหารบ่อยครั้ง และการบริหารงานในระยะเวลาสั้น

โรงเรียนที่มีการกำหนดนโยบายการจัดแผนการเรียน แผนการสอน โดยทุกฝ่ายมีส่วนในการกำหนดนโยบาย และผ่านความเห็นชอบจากฝ่ายบริหาร และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้ว ควรให้ฝ่ายบริหารดำเนินการสานต่อ มีการศึกษาภูมิหลัง ให้ความสำคัญของนโยบายเดิม กำหนดแนวปฏิบัติ กำกับ ติดตามให้ชัดเจน และรับผิดชอบร่วมกัน

3.3 คุณภาพของนักเรียน ด้านสติปัญญา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความถนัด และความสนใจในการเรียนการสอน เนื่องมาจาก ทักษะคติทางการเรียน บรรยากาศในการเรียนการสอน ฐานะทางบ้านของนักเรียนยากจน สภาพครอบครัวแตกแยก พื้นฐานความรู้และการเลี้ยงดูของผู้ปกครอง

โรงเรียนควรจัดดำเนินการสำรวจตนเอง และ ปรับพื้นฐานความรู้แก่นักเรียน เน้นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูผู้สอนทุ่มเท เอาใจใส่ ตั้งใจจัดการเรียนการสอน จัดมุมความรู้ต่าง ๆ อย่างเต็มความสามารถ ฝ่ายบริหารให้ความสำคัญกับการเลือกเรียนของนักเรียน จัดแผนการเรียน หลักสูตรให้เหมาะสมกับผู้เรียน เสริมสร้างความพร้อม และมีการจัดกิจกรรมการเรียนพิเศษเพิ่มเติม ปลุกฝังให้นักเรียนเห็นคุณค่าและความสำคัญของการเรียน รวมทั้ง โรงเรียนควรสนับสนุนให้นักเรียนมีรายได้ระหว่างเรียน ระดมทุน ทรัพยากร และให้ความช่วยเหลืออย่างเสมอภาค และต่อเนื่อง จัดกิจกรรมให้ความรู้เพื่อเสริมรายได้แก่ผู้ปกครอง ยึดหยุ่น ผ่อนปรนเกณฑ์การพิจารณาการขอรับทุน หรือปัจจัยอุดหนุนพื้นฐาน เก็บค่าใช้จ่ายในการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสภาพของผู้ปกครอง และชุมชน รวมทั้งเผยแพร่และประชาสัมพันธ์การรับสิทธิช่วยเหลืออย่างทั่วถึง

3.4 ความขาดแคลนงบประมาณ จากการศึกษา 3 ประเด็น ดังนี้ คือ

3.4.1 ด้านการจัดทำ การใช้ และความไม่ทันสมัยของสื่อ อุปกรณ์การเรียน การสอน

โรงเรียนดำเนินการสำรวจสื่อที่มีอยู่ และความต้องการในการใช้ แล้วจัดสรรให้เหมาะสมกับกิจกรรมปฏิบัติ ปริมาณของบุคลากรที่ใช้ ประโยชน์ในการเรียนการสอน และความคุ้มค่า รวมถึงการเก็บ ดูแล บำรุงรักษา ที่มีผู้รับผิดชอบโดยตรง ทั้งนี้ขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงาน

ต้นสังกัดด้านงบประมาณ ขอความอนุเคราะห์จากหน่วยงานต่าง ๆ ในท้องถิ่น เพิ่มพูนความรู้ ให้ครูผู้สอนดำเนินการเอง ยืดหยุ่นการเรียนการสอนที่จำเป็นต้องใช้สื่อที่มีราคาแพง

3.4.2 การจัดห้องเรียนประจำวิชาสามัญและวิชาอาชีพไม่เพียงพอ

โรงเรียนปรับปรุงให้เป็นระบบการเดินเรียน จัดแหล่งการเรียนรู้นอกห้องเรียน และระดมทุนจากท้องถิ่น และภายนอก มาจัดสร้างเพิ่มเติม

3.4.3 จำนวนนักเรียนมากเกินไปในแต่ละห้องเรียน

โรงเรียนควรวิธีการปรับขยายห้องเรียนให้กว้างขึ้น ใช้ประโยชน์จากพื้นที่ให้ได้มากที่สุด ลดปริมาณนักเรียนเหลือห้องละ 35 – 40 คน และ จัดหาเก้าอี้แบบ Lecture มาใช้แทนชุดโต๊ะ-เก้าอี้ เพื่อประหยัดพื้นที่

3.5 ความคาดหวังน้อยของผู้ปกครองในการเรียนการสอน เนื่องจาก ฐานะทางเศรษฐกิจ ความแตกต่างของเชื้อชาติ ค่านิยมและวัฒนธรรม และไม่เห็นความสำคัญของการเรียนการสอน

โรงเรียนต้องประสานสัมพันธ์อันดีระหว่าง โรงเรียน ครูผู้สอน นักเรียน ผู้ปกครอง บ้าน และ ชุมชน ให้เห็นความสำคัญของการเรียนการสอน มีค่านิยมที่ดีในการศึกษา มีการจัดโครงการเยี่ยมบ้านนักเรียนให้ครูทุกคนได้หมุนเวียนไปทำความรู้จักนักเรียนครบทุกคน ร่วมกันเป็นแบบอย่างที่ดี ให้ความร่วมมือกับหน่วยงานปกครองของรัฐในการดูแลนักเรียนที่มีความแตกต่างเชื้อชาติ จัดโรงเรียนให้เป็นแหล่งกระจายข่าวสารที่เป็นประโยชน์ในการเรียนการสอน เร่งการประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่ความรู้ให้กับผู้ปกครอง และชุมชน อย่างจริงจังและต่อเนื่อง

3.6 การเล่นการพนันของนักเรียน และ การใช้สารเสพติดของนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน

โรงเรียนจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เยี่ยมบ้าน อย่างจริงจังและต่อเนื่อง ทุกฝ่าย ร่วมกันสอดส่องดูแลอย่างใกล้ชิด มีมาตรการและสร้างความรู้ ความเข้าใจถึงโทษและพิษภัย จัดให้มีกิจกรรม และเวทีในการแสดงออกถึงความสามารถด้านต่าง ๆ สนับสนุนให้มีกิจกรรม และฝึกฝนให้เห็นคุณค่าของชีวิต

3.7 การมีส่วนร่วม และการให้การสนับสนุนของผู้ปกครอง และชุมชน

โรงเรียนต้องประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่าง ๆ ที่มีความก้าวหน้าในการเรียนการสอนของนักเรียน สร้างแรงจูงใจให้ผู้ปกครองและชุมชนมีรู้สึกเป็นเจ้าของโรงเรียน ผู้บริหาร ครูผู้สอน และนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชนอย่างสม่ำเสมอ และ โรงเรียนต้องให้ความสำคัญกับบทบาทของผู้ปกครอง ชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สมาคมผู้ปกครอง นักเรียน และครู ผู้นำท้องถิ่น และผู้ให้การสนับสนุนการเรียนการสอน

อภิปรายผล

ผลการวิจัยเกี่ยวกับ ศึกษาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี มีประเด็นสำคัญที่น่าอภิปรายผล ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพที่เป็นปัญหาในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา
ในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี ที่พบคือ สภาพการจัดการเรียนการสอนคำนึงถึงองค์ประกอบ 3 ส่วน ได้แก่ ปัจจัย กระบวนการ และ ผลผลิต โดยการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนนั้น จัดตามสภาพพื้นที่ตั้งของโรงเรียนและชุมชน นโยบายการบริหารของฝ่ายบริหาร คุณภาพของนักเรียน งบประมาณและทรัพยากรที่มีอยู่ ข้อจำกัดต่าง ๆ และสภาพของชุมชนเท่าที่เอื้ออำนวยให้ อย่างเต็มศักยภาพ และ มีประสิทธิภาพในด้านการจัดครูเข้าสอนตรงตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ การจัดแผนการเรียน แผนการสอน ตามความถนัด ความสนใจของนักเรียน การจัดห้องเรียนประจำวิชาสามัญและวิชาอาชีพ ตามสภาพพื้นที่ที่มีข้อจำกัด ซึ่งเป็นการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์ปกติ มีความสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อันธิกา เสรวิวัฒนา (2539 : บทคัดย่อ) พบว่า การดำเนินงานของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา อยู่ในสถานการณ์ปกติ คิดเป็นร้อยละ 85.87 ส่วนอีกร้อยละ 14.13 อยู่ในสถานวิกฤต และโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก อยู่ในสถานการณ์วิกฤตมากที่สุด และยังสอดคล้องกับ อภิชัย กุลชา (2536 : บทคัดย่อ) วิจัยพบว่า ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษา และอาชีพแตกต่างกัน มีความพึงพอใจในการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ไม่แตกต่างกัน โดยผู้ปกครองมีความพึงพอใจในการเรียนการสอนของโรงเรียนในระดับกลาง และมีความพึงพอใจในตัวผู้บริหารและการบริการทางวิชาการมากกว่าด้านอื่น ๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วีระ สำเนียงแจ่ม (2541 : บทคัดย่อ) พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตร ด้านการเรียนการสอนไม่แตกต่างกัน และมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมคิด อาจมั่งกร (2540 : บทคัดย่อ) วิจัยพบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความคาดหวังในการบริหารงานวิชาการตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนในเครือคาทอลิก แตกต่างกัน และ มีความคิดเห็นว่าเป็นปัญหา และ อุปสรรคในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร ตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนในเครือคาทอลิก ในด้านการจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับน้อย ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี มีสภาพการจัดการเรียนการสอนที่เป็นเอกภาพ และดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมาตรฐานใกล้เคียงกัน

ตอนที่ 2 ปัญหาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี

จากการวิจัยพบว่า ประเด็นปัญหาสำคัญในภาพรวมเรียงตามระดับ ได้แก่ สภาพพื้นที่ตั้งของโรงเรียนในเขตชายแดน และ อยู่ในเขตพื้นที่พิเศษ จึงส่งผลให้มีความขาดแคลนครูในด้านการจัดครูเข้าสอนไม่เพียงพอกับปริมาณนักเรียน นโยบายของฝ่ายบริหารไม่ต่อเนื่องในด้านการจัดการเรียนการสอน เนื่องจากการโยกย้ายของฝ่ายบริหาร คุณภาพของนักเรียน ด้านสติปัญญา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การเล่นเกมพนัน และ การใช้สารเสพติดของนักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน ความขาดแคลนงบประมาณในด้านการจัดทำ การใช้ และความไม่ทันสมัยของสื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอน การจัดห้องเรียนประจำวิชาสามัญและวิชาอาชีพ จำนวนนักเรียนมากเกินไปในแต่ละห้องเรียน ความคาดหวังน้อยของผู้ปกครองนักเรียน เนื่องจากฐานะทางเศรษฐกิจความแตกต่างทางเชื้อชาติ ค่านิยมและวัฒนธรรม และ การมีส่วนร่วม และการให้การสนับสนุนของผู้ปกครองและชุมชน ผู้วิจัยของอภิปรายผล ดังนี้

2.1 สภาพพื้นที่ตั้งของโรงเรียนในเขตชายแดน และ อยู่ในเขตพื้นที่พิเศษ จึงส่งผลให้มีความขาดแคลนครู ในด้านการจัดครูเข้าสอนไม่เพียงพอกับปริมาณนักเรียน นั้น เป็นปัญหาในการจัดการเรียนการสอนให้มีความเหมาะสมกับนักเรียนได้ ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของครู นักเรียน และโรงเรียน และ การยอมรับมาตรฐานของโรงเรียนอีกด้วย เนื่องจากเป็นโรงเรียนอยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัย เพราะมีพื้นที่ติดต่อกับชายแดนที่เกิดความขัดแย้ง และการสู้รบกันในประเทศเพื่อนบ้าน และปัญหาของชนกลุ่มน้อย ทำให้มีความขาดแคลนครู สื่อและอุปกรณ์ สถานที่ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งการจัดการเรียนการสอนมีความสัมพันธ์กับความแตกต่างทางด้านสภาพความเป็นอยู่ วิถีชีวิต สิ่งแวดล้อม ฐานะทางเศรษฐกิจ ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ นางเยาว์ กอสนาน (2540 : บทคัดย่อ) วิจัยพบปัญหาว่า โรงเรียนขาดแคลนบุคลากรด้านสอนภาษา และ มีข้อจำกัดด้านสื่อ วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน และงบประมาณ ครูมีจำนวนคาบการสอนมากเกินไป จึงทำให้ไม่มีเวลาพัฒนาตนเองและการสอน และ สอดคล้องกับ กัลยา สุภศิริ (2540 : บทคัดย่อ) วิจัยพบว่า สภาพ และ ปัญหาการปฏิบัติงานของข้าราชการครู สังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา พบว่ามี การขาดแคลนครูบางสาขาวิชา และ การมอบหมายงานที่ไม่เหมาะสม

2.2 นโยบายของฝ่ายบริหารไม่ต่อเนื่องในด้านจัดแผนการเรียน แผนการสอน การจัดครูเข้าสอน และ การจัดชั้นเรียน เนื่องจากการโยกย้ายของฝ่ายบริหารบ่อยครั้ง และการบริหารงานในระยะเวลาสั้น จากการศึกษาดังกล่าว เห็นได้ว่า การบริหารงานด้านการจัดแผนการเรียน แผนการสอน การจัดครูเข้าสอน และ การจัดชั้นเรียน ที่ไม่มีความต่อเนื่อง และ มีการเปลี่ยนแปลงในระยะเวลาสั้น ๆ และ บ่อย ๆ ครั้ง ทำให้ประสิทธิภาพ และ มาตรฐานของโรงเรียนอยู่ในระดับ ปานกลาง และ มีอุปสรรค ซึ่งไม่มีความสอดคล้องกับ วีระ เก่งทอง

(2535 : บทคัดย่อ) วิจัยพบว่า ยุทธวิธี และยุทธศาสตร์ในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับสูง ด้านการวางแผน เป็นอันดับ 1 และการบริหารคน เป็นอันดับ 4 แต่มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 9 (2545 : 4) ค้นพบว่า อุปสรรค และจุดอ่อนการจัดการศึกษามีการแทรกแซงจากนักการเมือง ทำให้ไม่มีเอกภาพในการบริหารจัดการ เช่น การโยกย้ายข้าราชการทุกระดับ การจัดสรรงบประมาณ

2.3 คุณภาพของนักเรียน ด้านสติปัญญา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เนื่องมาจาก ทักษะคติทางการเรียน บรรยากาศในการเรียนการสอน สภาพการเรียนรู้ ฐานะทางบ้านยากจน อาชีพของผู้ปกครอง สภาพครอบครัวแตกแยก จากการศึกษาข้อค้นพบดังกล่าวนี้ เห็นได้ว่า ปัญหาการจัดการเรียนการสอนประการหนึ่ง มีสาเหตุมาจาก คุณภาพของนักเรียน ด้านสติปัญญา และ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ส่งผลต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอน การสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอน และ การบรรลุเป้าหมายของหลักสูตร ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมพร ไชยวงศ์ (2541 : บทคัดย่อ) วิจัยพบว่า ถิ่นที่อยู่อาศัย สิ่งแวดล้อม สภาพความเป็นอยู่ของครอบครัว ฐานะทางเศรษฐกิจ การโภชนาการ การประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ย่อมทำให้มีผลต่อสมรรถภาพกลไกของเด็กนักเรียน และ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรพร อุณากรสวัสดิ์ (2535 : บทคัดย่อ) วิจัยพบว่า องค์ประกอบด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ คุณลักษณะทั่วไป และ คุณลักษณะเพื่อพัฒนาอาชีพ และสอดคล้องกับ เสาวรัตน์ จุลรัตน์ (2535 : บทคัดย่อ) วิจัยพบว่า นักเรียนวัยรุ่นตอนกลางมีคะแนนเฉลี่ยปัญหาทางการเรียนสูงกว่านักเรียนวัยรุ่นตอนต้น นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำ มีคะแนนเฉลี่ยปัญหาทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่อยู่ในระดับกลาง และระดับสูง โดยมีตัวแปรที่เกี่ยวกับปัญหาทางการเรียนการสอนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ได้แก่ สภาพแวดล้อมที่บ้าน และสิ่งแวดล้อมที่โรงเรียน และมีความสอดคล้องงานวิจัยของ สิริพร ดาววัน (2540 : บทคัดย่อ) ผลการวิจัย พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะคติต่อการเรียน บรรยากาศการเรียนการสอน และบรรยากาศในครอบครัว มีความสัมพันธ์กับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

2.4 ความขาดแคลนงบประมาณ ในด้านการจัดทำ การใช้ และความไม่ทันสมัยของสื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอน การจัดห้องเรียนวิชาสามัญและวิชาชีพ และ การจัดจำนวนนักเรียนมากเกินไปในแต่ละห้องเรียน จากการศึกษาข้อค้นพบดังกล่าว ส่งผลให้การจัดการเรียนมีประสิทธิภาพลดลง บรรยากาศในการเรียนการสอนไม่น่าสนใจ กอปรกับอุปนิสัยของครูที่ชอบจัดการเรียนการสอนแบบไม่มีเครื่องมือช่วยสอน มีความสอดคล้องกับ

งานวิจัยของ อทิตี วสันธุ์เพียร (2541 : บทคัดย่อ) วิจัยพบว่า ปัญหาใหญ่ในการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ครูไม่ชอบใช้เครื่องมือช่วยสอน และขาดงบประมาณสนับสนุน และมีความสอดคล้องกับ อัมพร เชาว์การ (2535 : บทคัดย่อ) วิจัยพบว่า การจัดสรรเงินบำรุงการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ยังมีจำนวนบุคลากรไม่เพียงพอในการปฏิบัติหน้าที่ และ บุคลากรที่มีอยู่ยังมีความสามารถไม่เพียงพอที่จะปฏิบัติงานให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพได้ และ โรงเรียนยังขาดระบบสารสนเทศที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน

2.5 ความคาดหวังน้อยของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการเรียนการสอน ที่มีส่วนสาเหตุจาก ฐานะความยากจน ความแตกต่างทางเชื้อชาติ การไม่มีสิทธิบัตรในที่ดินทำกินของตนเอง การไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรและไม่มีสัญชาติไทย และ ค่านิยมวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน เห็นด้วยกับการค้นพบดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นฐานะทางด้านเศรษฐกิจ ความแตกต่างของเชื้อชาติ ความรู้สึกที่ไม่ได้เป็นเจ้าของ ค่านิยม และวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการเห็นความสำคัญของการเรียนการสอน จึงทำให้ผู้ปกครองมีความเห็นว่า เมื่อเข้ารับการเรียนจบแล้ว อนาคตไม่มั่นคง ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ เอมอร จังศิริพรปกรณ (2541 : บทคัดย่อ) วิจัยพบว่า อาชีพ การเป็นเจ้าของทรัพย์สิน การมีรายได้ การศึกษา อำนาจ และสภาพแวดล้อมของครอบครัว ซึ่งเป็นตัวชี้วัดสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคม และ ครอบครัวของนักเรียน ที่ส่งผลต่อความคาดหวังของบิดา มารดาต่อการศึกษาของบุตร

2.6 การมีส่วนร่วม และการให้การสนับสนุนของผู้ปกครองและชุมชน เนื่องจาก ฐานะทางเศรษฐกิจ ค่านิยม สังคมที่เปลี่ยนแปลงไป พื้นฐานความรู้ ยังไม่เห็นความสำคัญของการเรียนการสอน และความเข้าใจในบทบาทและการรับรู้ที่ดี จากข้อค้นพบในการศึกษาดังกล่าว เห็นได้ว่า สภาพความแตกต่างระหว่างชุมชนเมือง กับชุมชนในเขตชายแดน มีความแตกต่างกันในเรื่องของการให้ความร่วมมือของชุมชน และการให้การสนับสนุน ซึ่งในสังคมชุมชนเมือง จะพบว่า ชุมชน และผู้ปกครอง ให้การสนับสนุน และมีส่วนร่วม ด้วยความเต็มใจ แต่ในขณะที่ชุมชนในเขตชายแดนนั้น การมีส่วนร่วม และการให้การสนับสนุนของชุมชน และผู้ปกครอง ค่อนข้างน้อย ซึ่งไม่สอดคล้องกับ สมยศ เผือกจันทิก (2541 : บทคัดย่อ) วิจัยพบว่า ชุมชนไม่มีปัญหาในการเข้ามามีส่วนร่วมกับทางโรงเรียน เพราะจะมีการนัดหมายกันล่วงหน้า และ ชุมชนรู้สึกภาคภูมิใจ และมีความเต็มใจเข้ามามีส่วนร่วมกับทางโรงเรียน

ตอนที่ 3 วิธีการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี

จากการวิจัยที่พบว่า ผู้บริหาร และ ครูผู้สอน ได้เสนอแนะวิธีการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี ไว้

หลายด้าน ได้แก่ สภาพพื้นที่ตั้งของโรงเรียนในเขตชายแดน และ อยู่ในพื้นที่พิเศษ ส่งผลให้มีความขาดแคลนครูในด้านการจัดครูเข้าสอนไม่เพียงพอกับปริมาณนักเรียน นโยบายของฝ่ายบริหารไม่ต่อเนื่องในด้านการจัดการเรียนการสอน เนื่องจากการโยกย้ายของฝ่ายบริหาร ด้านคุณภาพของนักเรียน ซึ่งเกี่ยวกับสติปัญญา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความขาดแคลนงบประมาณในด้านการจัดทำ การใช้ และ ความไม่ทันสมัยของสื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอน การจัดห้องเรียนประจำวิชาสามัญและวิชาอาชีพ จำนวนนักเรียนมากเกินไปในแต่ละห้องเรียน ความคาดหวังน้อยของผู้ปกครองนักเรียน เนื่องจากฐานะทางเศรษฐกิจ ความแตกต่างทางเชื้อชาติ ค่านิยมและวัฒนธรรม และ การมีส่วนร่วม และ การให้การสนับสนุนของผู้ปกครอง และชุมชน นั้น ผู้วิจัยมีความเห็นด้วยกับวิธีการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี ที่พบจากงานวิจัยนี้ ทุกประการว่า โรงเรียนสามารถนำวิธีการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา ไปปฏิบัติได้จริง และ วิธีการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี

ทั้งนี้ ผู้วิจัยพิจารณาเห็นว่า โรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขตชายแดน มีปัญหาในด้านความเป็นอยู่ วิถีชีวิต ฐานะทางเศรษฐกิจ และ สภาพแวดล้อมที่เสี่ยงภัย เพราะมีพื้นที่ติดต่อกับชายแดนที่มีความขัดแย้ง และมีการสู้รบกันในประเทศเพื่อนบ้าน และปัญหาของชนกลุ่มน้อย ก่อปรกับโรงเรียนในเขตชายแดนอยู่ห่างไกลความเจริญ มีความขาดแคลนครู สื่อและอุปกรณ์ ตลอดจนขาดสถานที่ ในการจัดการเรียนการสอนให้มีความเหมาะสมกับนักเรียนได้ ซึ่งการจัดการเรียนการสอนมีความสัมพันธ์กับความแตกต่างทางด้านสภาพความเป็นอยู่ วิถีชีวิต ฐานะทางเศรษฐกิจ และ สิ่งแวดล้อม จึงส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของครู นักเรียน และโรงเรียน และ การยอมรับมาตรฐานของโรงเรียน โดยมีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนอย่างยิ่ง 2 ประการ ได้แก่

ประการที่ 1 เรื่อง ความขาดแคลนครู และ ความขาดแคลนงบประมาณ ซึ่งสอดคล้องกับ ละเอียต สุขจิตต์ (2540 : บทคัดย่อ) เสนอแนะ การจัดการเรียนการสอนแนวปฏิบัติที่ใช้มากที่สุด คือ การกำหนดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงทั้งในและนอกห้องเรียน และ การใช้วัสดุท้องถิ่นมาผลิตสื่ออุปกรณ์การสอน และสอดคล้องกับ วัฒนา สะดวก (2542 : บทคัดย่อ) พบข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยว่า กรมสามัญศึกษา ควรจัดสรรอัตราครูเกษียณให้แก่โรงเรียนที่ขาดแคลน และ ครู อาจารย์ควรใช้ทรัพยากรที่มีในท้องถิ่นมาใช้ประกอบการเรียนการสอน และยังสอดคล้องกับ สุนทร นาศรี (2542 : บทคัดย่อ) วิจัยค้นพบ ข้อเสนอแนะการปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาเกษตรพื้นฐาน ได้แก่ การจัดฝึกอบรมให้ความรู้แก่ครูด้านการผลิตสื่อที่มีคุณภาพ และประหยัด ซึ่งสอดคล้องกับ โสภา มณฑา (2542 : บทคัดย่อ) ผลการวิจัยเสนอแนะว่า ครูวิทยาศาสตร์เสนอแนะว่า ให้มีห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์แยกออกจาก

ห้องเรียน ควรเพิ่มจำนวนคาบเรียนวิทยาศาสตร์ ควรลดกิจกรรมอื่น ๆ จำนวนนักเรียนต่อห้องเรียนไม่ควรมากเกินไป ควรจัดสรรงบประมาณในการซื้อสื่อการเรียนการสอนให้เพียงพอ

ประการที่ 2 เรื่อง การมีส่วนร่วม และ การให้การสนับสนุนในการเรียนการสอนของผู้ปกครอง และชุมชน ด้วยสภาพเป็นพื้นที่ของโรงเรียนอยู่ในเขตชายแดน และอยู่ในพื้นที่พิเศษสมควรต้องได้รับดูแลช่วยเหลือสนับสนุนจากผู้ปกครอง และ ชุมชนมากกว่าโรงเรียนอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับ ไพฑูรย์ นิยมานา (2536 : บทคัดย่อ) ผลการวิจัยมีข้อเสนอแนะว่า ความสำเร็จในการใช้หลักสูตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา ขึ้นอยู่กับ ชุมชนให้การสนับสนุนโรงเรียนด้านกำลังกาย กำลังความคิด และกำลังทรัพย์ ตลอดจนให้ความร่วมมือต่อโรงเรียนในการให้ใช้สถานประกอบอาชีพเป็นสถานที่ฝึกงาน นโยบาย หรือโครงการของรัฐที่นำมาสู่ชุมชน และอาชีพในชุมชนที่สอดคล้องกับรายวิชาที่โรงเรียนเปิดสอน

ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปปฏิบัติ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา เพื่อแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี ดังนี้

1. ผู้บริหาร ครูผู้สอน ชุมชน และ ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง กับโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ซึ่งมีพื้นที่ตั้งอยู่ในเขตชายแดน และ พื้นที่พิเศษ ร่วมกันวางแผนพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และ ให้ความสำคัญกับพันธกิจในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง
2. ผู้บริหาร ครูผู้สอน ชุมชน และ ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง กับโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ให้มีการประสานสัมพันธ์กันอย่างมั่นคง และต่อเนื่อง เพื่อการร่วมกันแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี
3. โรงเรียนควรให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการสนองต่อความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน
4. โรงเรียนและชุมชน ประสานสัมพันธ์กันเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ ผลการจัดการเรียนการสอน
5. โรงเรียนควรส่งเสริม และสนับสนุนให้ครูผู้สอนได้เพิ่มพูนความรู้ ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนได้หลายสาขาวิชา เทคนิคการจัดการเรียนการสอน การผลิตและการใช้สื่อการสอน และการใช้แหล่งเรียนรู้ ให้มากขึ้น
6. โรงเรียนควรมีมาตรการในการสร้างแรงจูงใจให้กับครูผู้สอน ทั้งด้านกายภาพและจิตใจ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัย มีข้อเสนอแนะในการวิจัยที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี โดยควรดำเนินการวิจัย เรื่อง ต่อไปนี้

1. ศึกษาปัญหาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนซึ่งอยู่ในเขตชายแดน ที่ติดต่อกับประเทศอื่น เช่น กัมพูชา มาเลเซีย ทั้งในระดับประถมศึกษา และ มัธยมศึกษา
2. ศึกษาแนวทางและวิธีการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา เพื่อให้มีมาตรฐานที่สูงขึ้นในทุกระดับ
3. ศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครอง และ นักเรียน เกี่ยวกับการเรียนการสอนในโรงเรียนในเขตชายแดน
4. ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และ ชุมชน ในการพัฒนาการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กองวิจัยทางการศึกษา. (2544). รายงานการวิจัยเรื่อง กระบวนการเรียนรู้ที่เสริมสร้างคุณลักษณะ ดี เก่ง มีความสุข ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น . กรุงเทพฯ : อรุณสภานาครี.
- กมล ธิโสภ. (2526). การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของไทยและประเทศใกล้เคียง. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- กมล ภูประเสริฐ. (2545). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : เมธีทิปส์.
- กรมวิชาการ. (2535). คู่มือการใช้หลักสูตรด้วยตนเองของโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ทดสอบทางการศึกษา.
- กรมวิชาการ. (2539ก). ท้องถิ่นกับการพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ : อรุณ.
- . (2539ข). คู่มือการเกณฑ์การประเมินมาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา พ.ศ. 2539. กรุงเทพฯ : กรมสามัญศึกษา.
- . (2539ค). เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2539. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- กรมวิชาการ. (2541). คู่มือการพัฒนาโรงเรียนด้านการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : อรุณ.
- กรมสามัญศึกษา. (2545). สรุปแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 9 (พ.ศ.2545 – 2549). กรมสามัญศึกษา. อุดรธานี.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2534ก). หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). กรุงเทพฯ : การศึกษา.
- . (2534ข). หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). กรุงเทพฯ : การศึกษา.
- . (2535). คู่มือการประเมินผลการเรียนระดับมัธยมศึกษาตามหลักสูตร ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533. กรุงเทพฯ : อรุณสภานาครี.
- . (2541). แนวการดำเนินการปฏิรูปหลักสูตรการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : การศึกษา.
- . (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

- “ การประเมินความรู้ความเข้าใจ และพฤติกรรมการสอนของครูที่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน,” (2543, 12 กันยายน). สานปฏิรูป. (30) : 27.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2542). จอมปราชญ์นักการศึกษา : สังเคราะห์ วิเคราะห์ และประยุกต์แนวพระราชดำริด้านการศึกษาและการพัฒนาคน. กรุงเทพฯ : ชัคเชส มีเดีย.
- กัลยา ศุภศิริ. (2540). สภาพและปัญหาการปฏิบัติงานของข้าราชการครู สังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา. วิทยานิพนธ์. ค.ม. (บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (ม.ป.ป.). หลักสูตรและการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ตามธรรมชาติ และเต็มศักยภาพ. กรุงเทพฯ : เจเอ้นที.
- (2527). OTHER TITL 1 องค์กำหนดประสิทธิผลในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- (2528). งานบริหารโรงเรียนการบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : สามเจริญพานิช.
- (2540). การศึกษาศักยภาพของเด็กไทย ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2540). กรุงเทพฯ : อรุณลาดพร้าว.
- (2543ก). ปฏิรูปการศึกษาสู่พรุ่งนี้อย่างมีหวัง. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- (2543ข). จุดประกายปฏิรูปการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : อรุณ.
- (2543ค). ยุทธศาสตร์การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุด สำหรับครูดี ครูเก่ง. กรุงเทพฯ : อรุณลาดพร้าว.
- (2543ง). แนวทางการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : อรุณลาดพร้าว.
- (2543จ). พลิกสถานการณ์บนพื้นฐานกฎหมายปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : ชวนพิมพ์.
- (2543ฉ). หัวใจการปฏิรูปการศึกษาตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : อรุณลาดพร้าว.
- (2544ก). รายงานการประชุมเรื่อง : วิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษา : วาระแห่งชาติ. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- (2544ข). การปฏิรูปการศึกษา : วาระแห่งชาติจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติยุทธศาสตร์ที่จะพาประเทศพ้นวิกฤต. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- คณะศึกษา. (2539). “ การศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์ ,” ความฝันของแผ่นดิน. กรุงเทพฯ : ตะวันออก.
- คณะอนุกรรมการการปฏิรูปการเรียนรู้, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543ก). ปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุด. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.

- คณะกรรมการการปฏิรูปการเรียนรู้, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543ข).
 แนวทางการนิเทศช่วยเหลือโรงเรียนปฏิรูปการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง. กรุงเทพฯ :
 อรุณลาดพร้าว.
- (2543ค). การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนสำคัญที่สุด : แนวทางสู่การ
 ปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : อรุณลาดพร้าว.
- (2543ง). การปฏิรูปการเรียนรู้ ผู้เรียนสำคัญที่สุด. กรุงเทพฯ : อรุณ
 ลาดพร้าว.
- โครงการรุ่งอรุณ. (2544). การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : ดีเอ็มเพอเรียร์ พี
 กรุป.
- ชอลดา รุณเจริญ. (2538). การศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยม
 ศึกษาปีที่ 3 จังหวัดขอนแก่น ที่มีภูมิหลังทางครอบครัวและสภาพแวดล้อมทางโรงเรียน
 ต่างกัน วิทยานิพนธ์. ศศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- ชาญวิทย์ เกษตรศิริ. (ม.ป.ป.). การสำรวจแนวพรมแดน ไทย ลาว พม่า กัมพูชา. ม.ป.พ.
- ชาญวิทย์ เกษตรศิริ. (2543, มีนาคม). “พม่า-กะเหรี่ยง-ชนกลุ่มน้อย = ปัญหาของพม่า (ของ
 ไทย),” สารคดี. 16(18) : 32
- เชวง ชื่นประโคน. (2528). ตัวประกอบที่สัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของครูใน
 โรงเรียนในโครงการโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อพัฒนาชนบท ตามการรับรู้ของครู
 ผู้บริหาร แบบศึกษานิเทศก์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์. ค.ม. (วิจัยการ
 ศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- “ชุกชนกลุ่มน้อย กะเหรี่ยงรังแกมอญ,” (2531, 7-13 สิงหาคม). สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์. (35)
 : 15-16.
- “ท่าทีของรัฐบาลไทยต่อกรณีพม่า : ยิงอยู่ไกลยิ่งต้องระวัง,” (2531, 21-27 สิงหาคม). สยาม
 รัฐสัปดาห์วิจารณ์. (35) : 9.
- ทิพากร นิตยสมบูรณ์. (2540). การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามทัศนะของ
 ผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร.
 ปรินญาณินพนธ์. กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เทพากร พิทยาภินันท์. (2532). สุขภาพจิตของครูในพื้นที่ซึ่งมีปัญหาชายแดนทางภาคตะวันออก
 ออกระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน. ปรินญาณินพนธ์. กศ.ม. (การบริหารการ
 ศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- ทิพยา เชื้อดวงผุย. (2539). การปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษาในโครงการพระราชดำริ : ศึกษาที่โรงเรียนมัธยมศึกษาพัชรกิตติยาภา จังหวัดนครพนม. ปรินิพนธ์. กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นคร พันธุ์ณรงค์. (2540). ปัญหาชายแดนไทย – พม่า. ม.ป.พ.
- นางเยาว์ กอสนาน. (2540). การนำความรู้และทักษะจากการฝึกอบรมไปใช้ ขาดครูผู้สอนวิชา ภาษาอังกฤษที่ผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตรของศูนย์พัฒนาการ การเรียนการสอน ภาษาอังกฤษ กรมสามัญศึกษา. ปรินิพนธ์. กศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สำนักงานนโยบายและแผนการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม. (2542). แนวคิดและนโยบาย กระทรวงศึกษาธิการ พื้นฐานการปฏิรูปการศึกษาเพื่อปวงชน. กรุงเทพฯ : อรุณลาดพร้าว.
- นิพล รัตนพันธ์. (2543, สิงหาคม). “การวัดผลอย่างง่าย ๆ สไตล์สภาพจริง,” วารสาร วิชาการ. 3(8) : 30-34.
- นิพนธ์ กิณางค์. (2523). หลักเบื้องต้นเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนและการนิเทศการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : พิมพ์เศ.
- นิลวรรณ ศิริอังกุล. (2534). สุขภาพจิตของนักเรียนในชุมชนแออัด เขตห้วยขวาง กรุงเทพฯ มหานคร. ปรินิพนธ์. กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- แนวทางการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. (2543). กรุงเทพฯ : อรุณลาดพร้าว.
- “ ปัญหากระทบกระทั่ง – เหมียนหมา ชนกลุ่มน้อยไม่หมดปัญหา,” (2532 , 21-22 กรกฎาคม). หลักไทย. 8(389) : 18-21.
- เปลื้อง บัวศรี. (2534). การเปรียบเทียบสุขภาพจิตและบรรยากาศท้องถิ่นตามการรับรู้ของครู ในห้าจังหวัดชายแดนภาคใต้. ปรินิพนธ์. กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- แผนพัฒนาอำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี. (2544). ม.ป.พ.
- แผนพัฒนาอำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี. (2544). ม.ป.พ.
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8
- “ ผู้ก่อการร้าย-พม่า กะเหรี่ยง-พม่า ผู้นำเด็กแฝดแห่งกะเหรี่ยงติดอาวุธกองทัพ,” (2542, พฤศจิกายน). สารคดี. 15(177) : 52.

- พรทิพย์ ศิริสมบูรณ์เวช และคณะ. (2544). “การพัฒนาหลักสูตร : หนึ่งในภารกิจของครูมืออาชีพตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542,”. ใน แนวคิดและแนวปฏิบัติสำหรับครูมัธยมศึกษาเพื่อการปฏิรูปการศึกษา. บัณฑิตยานนท์. 102–104. กรุงเทพฯ : บพิธการพิมพ์.
- พรพิมล ตริโชติ. (2536 , 3 กันยายน – ธันวาคม). “ผู้ขัดแย้งทางการเมืองพม่าแถวชายแดนไทย,” กรุงเทพฯ : เอเชียปริทัศน์.
- พิมลพร รอดเรืองศรี. (2539). การบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ. ปริญญาโท. กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ไพจิตร นาคแย้ม. (2545). การพัฒนาการซ่อมเสริมของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี. สารนิพนธ์. กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พูลสุข อยู่ประสิทธิ์. (2530). การวางแผนการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5. ปริญญาโท. กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน. ถ่ายเอกสาร.
- ไพฑูรย์ นิยมนา. (2536). ปัจจัยที่เกื้อหนุนต่อการใช้หลักสูตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา : กรณีศึกษาเฉพาะกรณี. วิทยานิพนธ์. ศศ.ม. (หลักสูตรและการนิเทศ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.
- ภุชงค์ บุพอภัย. (2532). ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูอาสาชายแดนไทย – กัมพูชา. วิทยานิพนธ์. ศศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- “ มณีลอย ชนกลุ่มน้อย-ไทย ศูนย์นักศึกษาพม่า,” (2543, มีนาคม). สารคดี. 48 (3) : 71 - 86.
- ระวีวรรณ ทุมชัย. (ม.ป.ป.). การมัธยมศึกษา. เอกสารประกอบคำสอนวิชามัธยม 311. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- “ ระดมปูพรม กะเหรี่ยงโหดยิ่งถล่มมรณนักเรียน,” (2545, 5 มิถุนายน). เดลินิวส์. หน้า 1 - 2.
- รุ่งทิวา วรจักร. (ม.ป.ป.). การมัธยมศึกษา. ม.ป.พ.
- รุ่งฟ้า. (2536). สงครามสร้างชาติกะเหรี่ยง. นครสวรรค์ : มลาพัลลภ.
- โรงเรียนบ้านคาวิทยา จังหวัดราชบุรี. (2544ก). แผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา 2544. เอกสารอัดสำเนา.
- (2544ข). สารสนเทศ ปีการศึกษา 2544. เอกสารอัดสำเนา.
- โรงเรียนบ้านคาวิทยา จังหวัดราชบุรี. (2545ก). แผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา 2545. เอกสารอัดสำเนา.
- (2545ข). สารสนเทศ ปีการศึกษา 2545. เอกสารอัดสำเนา.

โรงเรียนบ้านคาวิทยา จังหวัดราชบุรี. (2545ค) แผนกลยุทธ์และกรอบประมาณการรายจ่าย
ล่วงหน้า ระยะปานกลาง. เอกสารอัดสำเนา.

----- (2545ง). การรายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาประจำปี ของ
สถานศึกษา ปีการศึกษา 2544. เอกสารอัดสำเนา.

----- (2545จ). สรุปรายงานโรงเรียนบ้านคาวิทยา เสนอ อธิบดีกรมสามัญ
ศึกษาและคณะ ในโอกาสเดินทางมาตรวจเยี่ยมเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจแก่ข้าราชการ
ครูและนักเรียน. เอกสารอัดสำเนา..

โรงเรียนสวนผึ้งวิทยา จังหวัดราชบุรี. (2544ก). แผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา 2544.
เอกสารอัดสำเนา.

----- (2544ข). สารสนเทศ ปีการศึกษา 2544. เอกสารอัดสำเนา.

----- (2545ก). แผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา 2545. เอกสารอัดสำเนา.

โรงเรียนสวนผึ้งวิทยา จังหวัดราชบุรี. (2545ข). สารสนเทศ ปีการศึกษา 2545. เอกสารอัด
สำเนา.

----- (2545ค) แผนกลยุทธ์และกรอบประมาณการรายจ่ายล่วงหน้าระยะปาน
กลาง. เอกสารอัดสำเนา.

----- (2545ง). การรายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถาน
ศึกษา ปีการศึกษา 2544. เอกสารอัดสำเนา.

----- (2545จ). สรุปรายงานโรงเรียนสวนผึ้งวิทยาเสนอ อธิบดีกรมสามัญศึกษา
และคณะ ในโอกาสเดินทางมาตรวจเยี่ยมเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจแก่ข้าราชการครูและ
นักเรียน. เอกสารอัดสำเนา.

วิชัย ราษฎร์ศิริ. (2522). หลักสูตรและแบบเรียนประถมศึกษา (หลักการและแนวปฏิบัติให้หลัก
สูตรใหม่สัมฤทธิ์ผล). กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

วีระ เก่งทอง. (2535). ยุทธวิธีและยุทธศาสตร์ในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารที่มีประสิทธิ
ภาพ. วิทยานิพนธ์. ศษ.ม.(การบริหารการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร

วีระ สำเนียงแจ่ม. (2541). ปัญหาการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524
(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์.
ศษ.ม. (หลักสูตรและการสอน) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
ถ่ายเอกสาร.

วิญญา วิศาลาภรณ์. (2540). การวิจัยทางการศึกษา หลักการและแนวทางการปฏิบัติ.
กรุงเทพฯ : ดันอ้อ แกรมมี่.

- วัฒนา สะดวก. (2542). สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพเกษตรในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เขตการศึกษา 12. วิทยานิพนธ์. ค.ม. (การศึกษาเกษตร). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. ถ่ายเอกสาร.
- วัฒนาพร ระบุทุกข์. (2541). การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ : เลิฟแอนด์ลิฟเพรส.
- วันดี สันติวุฒิเมธี. (2543, มีนาคม). “นักรบชายขอบ การต่อสู้ของชนกลุ่มน้อยชายแดนไทยพม่า,” สารคดี. 16(18) : 26.
- ศูนย์วิจัยกสิกรไทย, บริษัท. (2543, มีนาคม). “เด็กเครียดเพราะการเรียนมากที่สุด,” สานปฏิรูป. (24) : 81.
- สมคิด อาจมั่งกร. (2540). การศึกษาสภาพความเป็นจริงและความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานวิชาการตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนในเครือคาทอลิก กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์. ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร
- สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์. (2542 , กุมภาพันธ์). “ ยุทธศาสตร์การสอน,” วารสารวิชาการ. 2(2) : 17-26.
- สมยศ เพือกจันทิก. (2541). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง การเลี้ยงโคนม : กรณีศึกษา โรงเรียนชุมชนวัดหนองโพ และโรงเรียนวัดดอนกระเบื้อง อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์. ศศ.ม. (วิจัยและประเมินผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- สมพร ไตยวงศ์. (2544). ศึกษาเปรียบเทียบสมรรถภาพกลไกของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1,2,3 และ 4 โรงเรียนประถมศึกษาในเขตชุมชน และเขตชนบท จังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์. กศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- สมโชค สวัสดิรักษ์. (2540). ความสัมพันธ์ระหว่างไทย – พม่า – กะเหรี่ยง. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สรรเพชญ์ อีสริยวัชรกร. (2531). พัฒนาการของการมัธยมศึกษาในประเทศไทย. ราชบุรี : วิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึง.
- สิริพร ดาวัน. (2540). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี. วิทยานิพนธ์. กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- สุนทร วิไลลักษณ์. (2540). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์. กศ.ม. (การบริหารการ
ศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุภรณ์ โอเจริญ. (2541). มอญในเมืองไทย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สมน อรมวิวัฒน์. (2544). กระบวนการเรียนรู้จากแหล่งการเรียนรู้ในชุมชนและธรรมชาติ.
กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- เสาวรัตน์ จุลรัตน์. (2535). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ตอนต้นในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช. ปรินญาณิพนธ์.
กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เสรี ลาขโรจน์. (2531). การบริหารงานมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : อักษรสมัย.
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2545, 22 กรกฎาคม). “สรุปคำบรรยายวิชา บท 511 วิธีการวิจัยทาง
การศึกษา : การสัมภาษณ์ และ การจัดกลุ่มสนทนา,” (บันทึกคำบรรยายประกอบคำ
สอน). วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี.
- สมิตร คุณากร. (2523). หลักสูตรและการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ศึกษิตสยาม.
- โสภา มณฑา. (2542). การศึกษาความคิดเห็นของครูวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับปัญหาการจัดการ
เรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา เขต
การศึกษา 12. วิทยานิพนธ์. วท.ม. (การศึกษาวิทยาศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิต
วิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. ถ่ายเอกสาร.
- อติติ วสันธุ์เพียร. (2541). ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูพลศึกษาเกี่ยวกับสภาพและปัญหา
การจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช
2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ของโรงเรียนรัฐบาลในเขตการศึกษา 5. วิทยานิพนธ์.
ศศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร
- อภิชัย กุลชา. (2536). ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน
มัธยมศึกษา ในจังหวัดสมุทรปราการ. ปรินญาณิพนธ์. กศ.ม. (การบริหารการศึกษา).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อนุสนธิ์ เพชรสัมฤทธิ์. (2537). การศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษา
โรงเรียนในหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดนไทย – กัมพูชา (ปชด.) สังกัดสำนักงานการ
ประถมศึกษา จังหวัดสุรินทร์. . ปรินญาณิพนธ์. กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ
: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อมรวิรัช นาคทรพร. (2543, กรกฎาคม). “การศึกษากับวิถีชุมชน,” สานปฏิรูป. 3(28) : 83.

- อรพร อุณากรสวัสดิ์. (2535). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์. ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.*
- อลิศรา ชูชาติ. (2534). “ปัญหาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา,” ใน *แนวคิดและแนวปฏิบัติสำหรับครูมัธยมศึกษาเพื่อการปฏิรูปการศึกษา. พิมพ์นัฐ์ เดชะคุปต์ สุวัฒนา อุทัยรัตน์ กมลพร บัณฑิตยานนท์. หน้า 180. กรุงเทพฯ : บพิธการพิมพ์.*
- เอกวิทย์ ณ ถลาง. (2532). “ข้อเท็จจริงและทิศทางการมัธยมศึกษาไทย,” *คุรุวาทะเอกวิทย์ ณ ถลาง. กรุงเทพฯ : พิมพ์เนศ.*
- เอมอร จังศิริพรปกรณ. (2541). *การพัฒนาตัวบ่งชี้ทางสถานภาพทางเศรษฐกิจ สังคม และครอบครัวนักเรียน ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์. ค.ม. (การวัดและประเมินผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.*
- อุทัย เจริญธรรม. (2542). *ศึกษาการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสกลนคร. ปริญญาโท. กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2532). *การวางแผนการศึกษา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- อันทิกา เสรีวัฒนา. (2539). *ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจของผู้บริหารภายใต้สถานการณ์ปกติและวิกฤตกับประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา. วิทยานิพนธ์. ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.*
- Dimmock, Clive. (2000). “Designing the Learning Centred School,” in *Designing the Learning Centred School : A Cross – Cultural Perspective. London : Falmer Press.*
- Fenwick W. English & others. (1992). “Being an Instructional Leader,” in *LEADING INTO THE 21ST CENTURY. California : Corwin Press.*
- Reynolds, David. & Teddlie, Charles. (2001). “Effectiveness and Quality of Schools,” in *Educational Administration : Theory , Research , and Practice. Boston : Mc. Graw Hill.*
- Smith, Donna M ; Holdaway , Edward A ; (1995). *Constraints on the Effectiveness of schools and their principal. International Journal of Educational Management. Available : <http://thailis.uni.net.th/abift/search.nsp>.*

ภาคผนวก

คู่มือการสัมภาษณ์

เรื่อง การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน
สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี

การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง

การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรม สามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาชายแดนไทย – พม่า สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี
2. เพื่อศึกษาปัญหาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาชายแดนไทย – พม่า สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี
3. เพื่อศึกษาวิธีการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาชายแดนไทย – พม่า สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี

วิธีดำเนินการ

1. ผู้สัมภาษณ์ ได้แก่ นางอำนวยการ พลจันทร์ นักศึกษาปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งเป็นผู้ทำการวิจัย
2. ผู้ให้สัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี กรณีศึกษาจำนวน 2 โรงเรียน คือ โรงเรียนสวนผึ้งวิทยา อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี และ โรงเรียนบ้านคาวิทยา อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี จำนวน 10 คน ซึ่งประกอบด้วย ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัด นายอำเภอ ผู้บริหารโรงเรียน และ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. การสัมภาษณ์ มีแบบข้อคำถาม การจดบันทึกการตอบข้อคำถาม และ การบันทึกเทปเสียง โดยใช้เครื่องบันทึกเสียง
4. ลำดับข้อคำถาม ดังต่อไปนี้
 - ข้อ 1 การจัดการเรียนการสอนภายในโรงเรียน ๙ มีลักษณะเป็นอย่างไร ประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด เพราะเหตุใด
 - ข้อ 2 อุปสรรค / ข้อจำกัด / จุดอ่อน ที่ทำให้การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน ๙ ไม่บรรลุเป้าหมาย หรือ ประสิทธิภาพของโรงเรียนด้อยลง
 - ข้อ 3 ปัจจัยที่จะสนับสนุนให้การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา ๙ มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น
 - ข้อ 4 การจัดการเรียนการสอนภายในโรงเรียน ๙ ควรมีลักษณะเป็นอย่างไร จึงจะเป็นที่พึงพอใจแก่ชุมชน และ ใครควรดำเนินการ

ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์

สถานภาพ () ผู้อำนวยการสามัญศึกษา () นายอำเภอ

() ผู้บริหารโรงเรียน () คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สถานที่สัมภาษณ์

วัน เดือน ปี

รายการสัมภาษณ์

เรื่องสัมภาระณ์

สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี

ข้อมูลที่ได้

.....

.....

.....

[illegible]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

รายชื่อผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง

1. ว่าที่ร้อยตรี มานิตย์ ป้อมสุข	ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดราชบุรี
2. นายอรรถนนท์ โปสุวรรณ	นายอำเภอสวนผึ้ง
3. นายวิบูลย์ ปั่นศิริ	ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้ากิ่งอำเภอบ้านคา
4. นายสุวิทย์ มานิตกุล	คณะกรรมการการบริหารการปฏิรูปการศึกษาจังหวัดราชบุรี
5. นายสมพงษ์ มณีวิหค	คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนสวนผึ้งวิทยา
6. ว่าที่ร้อยตรี อุกฤษ รุ่งธีระ	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแหลมวิทยา จังหวัดเพชรบุรี
(ผู้อำนวยการโรงเรียนสวนผึ้งวิทยา จังหวัดราชบุรี
ระหว่าง กุมภาพันธ์ 2544 – ตุลาคม 2545)
7. นางจรัส ระหว่างบ้าน	ผู้อำนวยการโรงเรียนสวนผึ้งวิทยา จังหวัดราชบุรี
8. นายอนุชา ตรีสุคนธ์	ครูผู้สอน โรงเรียนสวนผึ้งวิทยา จังหวัดราชบุรี
9. นางอาภรณ์ พะจี	ผู้ปกครองนักเรียนของโรงเรียนสวนผึ้งวิทยา
10. นายสรายุทธ ลิบไพรวลัย	หัวหน้างานแผนงานโรงเรียนบ้านคาวิทยา

แบบสอบถาม
เพื่อศึกษาระดับปัญหาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน
สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. สถานภาพ
- ☐ ครูผู้สอน

☐ อัตรากำลังสอน
2. หมวตวิชาที่สอน
- ☐ ภาษาไทย

☐ ภาษาอังกฤษ

☐ คณิตศาสตร์

☐ วิทยาศาสตร์

☐ สังคมศึกษา

☐ พละนาามัย

☐ ศิลปศึกษา

☐ การงานอาชีพ ฯ
3. ระยะเวลาที่อยู่โรงเรียนแห่งนี้
- ☐ 1 – 3 ปี

☐ 4 – 6 ปี

☐ 7 – 9 ปี

☐ มากกว่า 10 ปี
4. ระยะทางจากบ้านถึงโรงเรียน
- ☐ น้อยกว่า 1 กิโลเมตร

☐ 1 – 10 กิโลเมตร

☐ 11 – 20 กิโลเมตร

☐ 21 – 30 กิโลเมตร

☐ 30 - 40 กิโลเมตร

☐ มากกว่า 40 ก.ม.

ตอนที่ 2 ระดับปัญหาการจัดการเรียนการสอน

คำชี้แจง ประเด็นปัญหาสำคัญ 10 ปัญหา ให้ท่านพิจารณาว่า แต่ละประเด็นปัญหาสำคัญของการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนของท่านอยู่ในระดับที่เท่าใด เรียงตามระดับ โดยเขียนหมายเลข 1 – 10 ลงในช่องระดับปัญหานั้น ๆ เพียงข้อละ 1 ระดับ

ตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม

ข้อที่	ประเด็นปัญหาสำคัญของการจัดการเรียนการสอน	ระดับที่
0	การจัดครูเข้าสอนไม่ตรงตามวุฒิ และประสบการณ์การสอน	1
00	จำนวนนักเรียนแต่ละห้องเรียนมากเกินไป	3
000	ครูใช้สื่อการเรียนการสอนน้อย	2

ตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม

ข้อ 0 ถ้าท่านใส่หมายเลข 1 ในช่องระดับที่ แสดงว่า การจัดครูเข้าสอนไม่ตรงตามวุฒิ และประสบการณ์การสอน เป็นปัญหาสำคัญระดับที่ 1 ในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนของท่าน

ข้อ 00 ถ้าท่านใส่หมายเลข 3 ในช่องระดับที่ แสดงว่า จำนวนนักเรียนแต่ละห้องเรียนมากเกินไป เป็นปัญหาสำคัญระดับที่ 3 ในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนของท่าน

ข้อ 000 ถ้าท่านใส่หมายเลข 2 ในช่องระดับที่ แสดงว่า ครูใช้สื่อการเรียนการสอนน้อย เป็นปัญหาสำคัญระดับที่ 2 ในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนของท่าน

ตอนที่ 2 ระดับปัญหาสำคัญของการจัดการเรียนการสอน

คำชี้แจง ประเด็นปัญหาสำคัญ 10 ปัญหา ให้ท่านพิจารณาว่า แต่ละประเด็นปัญหาสำคัญของการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนของท่านอยู่ในระดับที่เท่าใด เรียงตามระดับ โดยเขียนหมายเลข 1 – 10 ลงในช่องระดับปัญหานั้น ๆ เพียงข้อละ 1 ระดับ

ข้อที่	ประเด็นปัญหาสำคัญของการจัดการเรียนการสอน	ระดับที่
1	การจัดครูเข้าสอนไม่เพียงพอกับปริมาณของนักเรียน	
2	จำนวนนักเรียนแต่ละห้องเรียนมากเกินไป	
3	การจัดห้องเรียนประจำวิชาสามัญและวิชาอาชีพมีน้อย	
4	การจัดทำ และการใช้สื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอนน้อย	
5	การจัดแผนการเรียน แผนการสอน ไม่มีความต่อเนื่อง	
6	สถิติปัญหา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนพอใช้	
7	การเล่นการพนัน การใช้สารเสพติด	
8	ฐานะทางบ้านของนักเรียนยากจน	
9	ความคาดหวังของผู้ปกครอง	
10	การมีส่วนร่วม และการให้การสนับสนุนของผู้ปกครอง และชุมชน	

แบบสอบถาม

เพื่อศึกษาระดับปัญหาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน
สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. สถานภาพ

() นักเรียน

() ผู้ปกครองนักเรียน

2. ระยะเวลาที่อยู่โรงเรียนแห่งนี้

() 1 – 3 ปี

() 4 – 6 ปี

3. ระยะทางจากบ้านถึงโรงเรียน

() น้อยกว่า 1 กิโลเมตร

() 1 – 10 กิโลเมตร

() 11 – 20 กิโลเมตร

() 21 – 30 กิโลเมตร

() 30 - 40 กิโลเมตร

() มากกว่า 40 ก.ม.

ตอนที่ 2 ระดับปัญหาการจัดการเรียนการสอน

คำชี้แจง ประเด็นปัญหาสำคัญ 10 ปัญหา ให้ท่านพิจารณาว่า แต่ละประเด็นปัญหาสำคัญของการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนของท่านอยู่ในระดับที่เท่าใด เรียงตามระดับ โดยเขียนหมายเลข 1 – 10 ลงในช่องระดับปัญหานั้น ๆ เพียงข้อละ 1 ระดับ

ตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม

ข้อที่	ประเด็นปัญหาสำคัญของการจัดการเรียนการสอน	ระดับที่
0	การจัดครูเข้าสอนไม่ตรงตามวุฒิ และประสบการณ์การสอน	1
00	จำนวนนักเรียนแต่ละห้องเรียนมากเกินไป	3
000	ครูใช้สื่อการเรียนการสอนน้อย	2

ตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม

ข้อ 0 ถ้าท่านใส่หมายเลข 1 ในช่องระดับที่ แสดงว่า การจัดครูเข้าสอนไม่ตรงตามวุฒิ และประสบการณ์การสอน เป็นปัญหาสำคัญระดับที่ 1 ในการจัดการเรียนการสอนของท่าน

ข้อ 00 ถ้าท่านใส่หมายเลข 3 ในช่องระดับที่ แสดงว่า จำนวนนักเรียนแต่ละห้องเรียนมากเกินไป เป็นปัญหาสำคัญระดับที่ 3 ในการจัดการเรียนการสอนของท่าน

ข้อ 000 ถ้าท่านใส่หมายเลข 2 ในช่องระดับที่ แสดงว่า ครูใช้สื่อการเรียนการสอนน้อย เป็นปัญหาสำคัญระดับที่ 2 ในการจัดการเรียนการสอนของท่าน

ตอนที่ 2 ระดับปัญหาสำคัญของการจัดการเรียนการสอน

คำชี้แจง ประเด็นปัญหาสำคัญ 10 ปัญหา ให้ท่านพิจารณาว่า แต่ละประเด็นปัญหาสำคัญของการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนของท่านอยู่ในระดับที่เท่าใด เรียงตามระดับ โดยเขียนหมายเลข 1 – 10 ลงในช่องระดับปัญหานั้น ๆ เพียงข้อละ 1 ระดับ

ข้อที่	ประเด็นปัญหาสำคัญของการจัดการเรียนการสอน	ระดับที่
1	การจัดครูเข้าสอนไม่เพียงพอกับปริมาณของนักเรียน	
2	จำนวนนักเรียนแต่ละห้องเรียนมากเกินไป	
3	การจัดห้องเรียนประจำวิชาสามัญและวิชาอาชีพมีน้อย	
4	การจัดทำ และการใช้สื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอนน้อย	
5	การจัดแผนการเรียน แผนการสอน ไม่มีความต่อเนื่อง	
6	สถิติปัญหา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนพอใช้	
7	การเล่นการพนัน การใช้สารเสพติด	
8	ฐานะทางบ้านของนักเรียนยากจน	
9	ความคาดหวังของผู้ปกครอง	
10	การมีส่วนร่วม และการให้การสนับสนุนของผู้ปกครอง และชุมชน	

แบบสอบถาม
เพื่อศึกษาระดับปัญหาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน
สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. สถานภาพ
- ☐ นักเรียน

☐ ผู้ปกครองนักเรียน
2. ระยะเวลาที่อยู่โรงเรียนแห่งนี้
- ☐ 1 – 3 ปี

☐ 4 – 6 ปี
3. ระยะทางจากบ้านถึงโรงเรียน
- ☐ น้อยกว่า 1 กิโลเมตร

☐ 1 – 10 กิโลเมตร

☐ 11 – 20 กิโลเมตร

☐ 21 – 30 กิโลเมตร

☐ 30 - 40 กิโลเมตร

☐ มากกว่า 40 ก.ม.

ตอนที่ 2 ระดับปัญหาการจัดการเรียนการสอน

คำชี้แจง ประเด็นปัญหาสำคัญ 10 ปัญหา ให้ท่านพิจารณาว่า แต่ละประเด็นปัญหาสำคัญของการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนของท่านอยู่ในระดับที่เท่าใด เรียงตามระดับ โดยเขียนหมายเลข 1 – 10 ลงในช่องระดับปัญหานั้น ๆ เพียงข้อละ 1 ระดับ

ตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม

ข้อที่	ประเด็นปัญหาสำคัญของการจัดการเรียนการสอน	ระดับที่
0	การจัดครูเข้าสอนไม่ตรงตามวุฒิ และประสบการณ์การสอน	1
00	จำนวนนักเรียนแต่ละห้องเรียนมากเกินไป	3
000	ครูใช้สื่อการเรียนการสอนน้อย	2

ตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม

ข้อ 0 ถ้าท่านใส่หมายเลข 1 ในช่องระดับที่ แสดงว่า การจัดครูเข้าสอนไม่ตรงตามวุฒิ และประสบการณ์การสอน เป็นปัญหาสำคัญระดับที่ 1 ในการจัดการเรียนการสอนของท่าน

ข้อ 00 ถ้าท่านใส่หมายเลข 3 ในช่องระดับที่ แสดงว่า จำนวนนักเรียนแต่ละห้องเรียนมากเกินไป เป็นปัญหาสำคัญระดับที่ 3 ในการจัดการเรียนการสอนของท่าน

ข้อ 000 ถ้าท่านใส่หมายเลข 2 ในช่องระดับที่ แสดงว่า ครูใช้สื่อการเรียนการสอนน้อย เป็นปัญหาสำคัญระดับที่ 2 ในการจัดการเรียนการสอนของท่าน

ตอนที่ 2 ระดับปัญหาสำคัญของการจัดการเรียนการสอน

คำชี้แจง ประเด็นปัญหาสำคัญ 10 ปัญหา ให้ท่านพิจารณาว่า แต่ละประเด็นปัญหาสำคัญของการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนของท่านอยู่ในระดับที่เท่าใด เรียงตามระดับ โดยเขียนหมายเลข 1 – 10 ลงในช่องระดับปัญหานั้น ๆ เพียงข้อละ 1 ระดับ

ข้อที่	ประเด็นปัญหาสำคัญของการจัดการเรียนการสอน	ระดับที่
1	การจัดครูเข้าสอนไม่เพียงพอกับปริมาณของนักเรียน	
2	จำนวนนักเรียนแต่ละห้องเรียนมากเกินไป	
3	การจัดห้องเรียนประจำวิชาสามัญและวิชาอาชีพมีน้อย	
4	การจัดทำ และการใช้สื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอนน้อย	
5	การจัดแผนการเรียน แผนการสอน ไม่มีความต่อเนื่อง	
6	สถิติปัญหา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนพอใช้	
7	การเล่นการพนัน การใช้สารเสพติด	
8	ฐานะทางบ้านของนักเรียนยากจน	
9	ความคาดหวังของผู้ปกครอง	
10	การมีส่วนร่วม และการให้การสนับสนุนของผู้ปกครอง และชุมชน	

คู่มือการจัดกลุ่มสนทนา (Focus Group)

**เรื่อง การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชายแดน
 สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี**

การจัดกลุ่มสนทนา (Focus Group)

การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาชายแดนไทย – พม่า สังกัดกรม
สามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาชายแดนไทย – พม่า สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี
2. เพื่อศึกษาปัญหาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาชายแดนไทย – พม่า สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี
3. เพื่อศึกษาวิธีการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาชายแดนไทย – พม่า สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี

วิธีดำเนินการ

1. พิธีกร (ผู้นำกลุ่มสนทนา) คือ นางจำรัส ระหว่างบ้าน ผู้อำนวยการโรงเรียนสวนผึ้งวิทยา ระดับ 8 ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญ
2. ผู้จัดบันทึกคำสนทนา คือ นางอำนวยการพร พลจันทร์ นักศึกษา ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งเป็นผู้ทำการวิจัย
3. ผู้เข้าร่วมกลุ่มสนทนา ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน ฝ่ายวิชาการ และ ครูผู้สอน ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตชายแดน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี กรณีศึกษาจำนวน 2 โรงเรียน คือ โรงเรียนสวนผึ้งวิทยา อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี และ โรงเรียนบ้านคาวิทยา กิ่งอำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี รวมจำนวน 10 คน
4. ผู้สังเกตการณ์ ทำการสังเกตพฤติกรรมต่างๆ ที่สมาชิกกลุ่มแสดงออก
5. ผู้บริการทั่วไป ทำหน้าที่บริการน้ำดื่ม บันทึกเทป เปลี่ยนเทป ตลอดจนอำนวยความสะดวกต่าง ๆ
6. การจัดกลุ่มสนทนา พิธีกรเป็นผู้ดำเนินการและกำกับกรสนทนา โดยการตั้งประเด็นในการซักถาม มีการจัดบันทึกคำสนทนาในสมุดจดบันทึกข้อมูล และการบันทึกเทปการสนทนา
7. แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคลของผู้เข้าร่วมกลุ่มสนทนา
8. สมุดจดบันทึกข้อมูล
9. แผนผังการนั่งสนทนา แสดงถึง ในกลุ่มมีใครบ้าง ชื่ออะไร นั่งตรงไหน

สมุดจดบันทึกข้อมูล

ประเด็น :

..... ; “

.....

.....

.....”

..... “

.....

.....

.....”

..... “

.....

.....

.....”

..... “

.....

.....

.....”

..... “

.....

.....

.....”

แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคลของผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม

ชื่อ

.....

สถานภาพ

()

ผู้บริหารโรงเรียน

()

ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน

()

ครูผู้สอน

ที่อยู่

.....

.....

ชื่อ

.....

สถานภาพ

()

ผู้บริหารโรงเรียน

()

ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน

()

ครูผู้สอน

ที่อยู่

.....

.....

ชื่อ

.....

สถานภาพ

()

ผู้บริหารโรงเรียน

()

ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน

()

ครูผู้สอน

ที่อยู่

.....

.....

ชื่อ

.....

สถานภาพ

()

ผู้บริหารโรงเรียน

()

ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน

()

ครูผู้สอน

ที่อยู่

.....

.....

รายชื่อผู้เข้าร่วมกลุ่มสนทนา

1. นางจำรัส ระหว่างบ้าน	ผู้อำนวยการโรงเรียนสวนผึ้งวิทยา จังหวัดราชบุรี
2. นายสนั่น บุญครุฑ	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านคาวิทยา จังหวัดราชบุรี
3. นายรุ่ง แผ่นสุวรรณ	ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านคาวิทยา จังหวัดราชบุรี
4. นายนพดล สันธิศิริ	ครูผู้สอน โรงเรียนบ้านคาวิทยา จังหวัดราชบุรี
5. นายวิฑูรย์ คอวประเสริฐ	ครูผู้สอน โรงเรียนบ้านคาวิทยา จังหวัดราชบุรี
6. นางสาวดวงพร สาเล่ติด	ครูผู้สอน โรงเรียนบ้านคาวิทยา จังหวัดราชบุรี
7. นางเรืองศรี ตริสุขพันธ์	ครูผู้สอน โรงเรียนสวนผึ้งวิทยา จังหวัดราชบุรี
8. นายเอนก สังข์ทอง	ครูผู้สอน โรงเรียนสวนผึ้งวิทยา จังหวัดราชบุรี
9. นางสาวกิจจา สุวรรณโณ	ครูผู้สอน โรงเรียนสวนผึ้งวิทยา จังหวัดราชบุรี
10. นางกาญจนา พันธุ์ภักดี	ครูผู้สอน โรงเรียนสวนผึ้งวิทยา จังหวัดราชบุรี

673

ด่วนที่สุด

ที่ กค 0530.2/ ค.140

กระทรวงการคลัง

ถนนพระราม 6 กท 10400

๑๘ ธันวาคม 2544

ฝ่ายบริหารงานทั่วไป กองการเจ้าหน้าที่
ลงรับ
วันที่ 18 มี.ค. 2545 น.

เรื่อง พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการสำหรับการปฏิบัติงานประจำสำนักงานในพื้นที่พิเศษ พ.ศ.2544
เรียน ผู้อำนวยการสำนักงาน

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. สำเนาพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการสำหรับการปฏิบัติงานประจำสำนักงานในพื้นที่พิเศษ พ.ศ. 2544
2. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ส่วนที่สุด ที่ นร 0205/7488 ลงวันที่ 31 กรกฎาคม 2544
3. แบบคำขอกำหนดเป็นสำนักงานในพื้นที่พิเศษ
4. เอกสารประกอบการกรอกข้อมูลขอกำหนดเป็นสำนักงานในพื้นที่พิเศษ
5. เกณฑ์ความสูงที่คณะกรรมการฯ กำหนด
6. พื้นที่เลี้ยงกบ
7. พื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์ของโรคภัยไข้เจ็บ

โดยที่พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการสำหรับการปฏิบัติงานประจำสำนักงานในพื้นที่พิเศษ พ.ศ. 2544 ได้ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 112 ก วันที่ 4 ธันวาคม 2544 โดยกำหนดให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2545 เป็นต้นไป (สิ่งที่ส่งมาด้วย 1)

เพื่อให้ส่วนราชการและผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องทราบและดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว กระทรวงการคลังขอเรียนดังนี้

1. พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการสำหรับการปฏิบัติงานประจำสำนักงานในพื้นที่พิเศษ พ.ศ. 2544 มีสาระสำคัญ ดังนี้

1.1 ยกเลิกพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับเบี้ยกนดาร์ พ.ศ. 2524 และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม 2531 ที่กำหนดให้จ่ายเบี้ยเลี้ยงกนดาร์ และกำหนดการจ่ายเงินสวัสดิการสำหรับการปฏิบัติงานประจำสำนักงานในพื้นที่พิเศษขึ้นใช้บังคับแทน เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมยิ่งขึ้น

- 2 -

1.2 กำหนดให้ข้าราชการและลูกจ้างประจำของส่วนราชการที่ปฏิบัติราชการประจำหรือลักษณะประจำในสำนักงานในพื้นที่พิเศษที่กระทรวงการคลังประกาศกำหนดมีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการสำหรับการปฏิบัติงานประจำสำนักงานในพื้นที่พิเศษ

1.3 กำหนดให้กระทรวงการคลังประกาศกำหนดสำนักงานในพื้นที่พิเศษทุกปี โดยร่วมพิจารณากับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องตามหลักเกณฑ์อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้

(1) ความยากลำบากของการคมนาคม

(2) ความขาดแคลนสาธารณูปโภค สาธารณูปการ หรือปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีพ

(3) ความเสี่ยงภัย

(4) ความชุกชุมของโรคภัยไข้เจ็บ

1.4 กำหนดอัตราการจ่ายเงินในอัตราคนละหนึ่งพันบาทต่อเดือน

1.5 กำหนดให้พระราชกฤษฎีกามีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2545 เป็นต้นไป

2. การพิจารณากำหนดสำนักงานในพื้นที่พิเศษ พิจารณาโดยคณะกรรมการพิจารณากำหนดสำนักงานที่ตั้งอยู่ในพื้นที่พิเศษระดับจังหวัด และคณะกรรมการพิจารณากำหนดสำนักงานที่ตั้งอยู่บนพื้นที่พิเศษ ซึ่งได้รับการอนุมัติแต่งตั้งจากคณะรัฐมนตรีเพื่อทำหน้าที่ ดังนี้

2.1 คณะกรรมการพิจารณากำหนดสำนักงานที่ตั้งอยู่ในพื้นที่พิเศษระดับจังหวัด ประกอบด้วย ผู้แทนส่วนราชการต่าง ๆ ระดับจังหวัด มีอำนาจหน้าที่พิจารณากลับกรองตรวจสอบข้อเท็จจริงของสำนักงานตามหลักเกณฑ์การพิจารณากำหนดสำนักงานในพื้นที่พิเศษก่อนเสนอรายชื่อสำนักงานมายังกรมบัญชีกลางเพื่อดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป (สิ่งที่ส่งมาด้วย 2)

2.2 คณะกรรมการพิจารณากำหนดสำนักงานที่ตั้งอยู่บนพื้นที่พิเศษ ประกอบด้วย ผู้แทนส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในส่วนกลาง มีอำนาจหน้าที่พิจารณากำหนดสำนักงานที่ตั้งอยู่บนพื้นที่พิเศษ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการสำหรับการปฏิบัติงานประจำสำนักงานในพื้นที่พิเศษ พ.ศ. 2544 และเมื่อคณะกรรมการฯ ได้พิจารณาเสร็จแล้ว ให้กรมบัญชีกลางเสนอกระทรวงการคลังเพื่อประกาศกำหนดต่อไป รวมทั้งมีอำนาจให้ข้อคิดเห็น เสนอแนะในการปรับปรุง แก้ไขหลักเกณฑ์และอัตราการจ่ายตามพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว

3. การพิจารณากำหนดสำนักงานในพื้นที่พิเศษนั้น ใช้การให้คะแนนเป็นเกณฑ์ในการชี้วัด โดยกำหนดให้คะแนนและรายละเอียดการให้คะแนนของหลักเกณฑ์ที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการสำหรับการปฏิบัติงานประจำสำนักงานในพื้นที่พิเศษ พ.ศ. 2544 แต่ละข้อ ซึ่งรวมแล้วมีคะแนนเต็ม 120 คะแนน ปราบกฏตามแบบคำขอกำหนดเป็นสำนักงานในพื้นที่

- 3 -

พิเศษ (สิ่งที่ส่งมาด้วย 3) สำนักงานที่ผ่านเกณฑ์ต้องได้รับคะแนนตั้งแต่ 50 คะแนนขึ้นไป และสำนักงานที่จะขอให้พิจารณาเป็นสำนักงานในพื้นที่พิเศษ จะต้องกรอกข้อมูลในแบบคำขอดังกล่าว

4. การพิจารณาหลักเกณฑ์และรายละเอียดการให้คะแนนแต่ละข้อตามแบบคำขอ กำหนดเป็นสำนักงานในพื้นที่พิเศษ ให้พิจารณาดังนี้

4.1 ความยากลำบากของการคมนาคม

ก. พิจารณาตามลักษณะที่ตั้งสำนักงานว่า เป็นสำนักงานตั้งอยู่ในพื้นที่ราบ สำนักงานตั้งอยู่บนภูเขา หรือสำนักงานตั้งอยู่บนเกาะ อย่างใดอย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการฯ ได้กำหนดไว้แล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย 4)

ข. การพิจารณาลักษณะที่ตั้งของสำนักงานตั้งอยู่ในพื้นที่ราบ หรือบนภูเขา สำนักงานจะต้องกำหนดพิกัดความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง จากแผนที่ภูมิประเทศ 1 : 50,000 ของกรมแผนที่ทหาร แล้วเปรียบเทียบพิกัดความสูงฯ ของสำนักงาน กับเกณฑ์ความสูงที่คณะกรรมการฯ กำหนดในแต่ละจังหวัด (สิ่งที่ส่งมาด้วย 5) ซึ่งหากปรากฏว่าความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางของสำนักงานต่ำกว่าความสูงตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการฯ กำหนด ถือว่าสำนักงานนั้นตั้งอยู่ในพื้นที่ราบ แต่หากเท่ากับหรือสูงกว่าความสูงตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการฯ กำหนด ให้ถือว่าเป็นสำนักงานที่ตั้งอยู่บนภูเขา

4.2 ความขาดแคลนสาธารณูปโภค สาธารณูปการ หรือปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีพ พิจารณาตามปัจจัยข้อเท็จจริงของสำนักงาน

4.3 ความเสี่ยงภัย และหรือความชุกชุมของโรคภัยไข้เจ็บ พิจารณาจากพื้นที่ตั้งของสำนักงานว่าสำนักงานตั้งอยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัย และหรือพื้นที่ที่มีความชุกชุมของโรคภัยไข้เจ็บที่คณะกรรมการฯ กำหนด (สิ่งที่ส่งมาด้วย 6 และ 7) หรือไม่ ซึ่งคณะกรรมการฯ จะกำหนดพื้นที่เสี่ยงภัย และพื้นที่ที่มีความชุกชุมของโรคภัยไข้เจ็บทุกปี และส่งข้อมูลดังกล่าวให้กับหน่วยงานต้นสังกัดของสำนักงานและคณะกรรมการฯ ระดับจังหวัด เพื่อใช้ประกอบการพิจารณา

5. คณะกรรมการฯ ได้กำหนดขั้นตอนในการดำเนินการพิจารณากำหนดสำนักงานในพื้นที่พิเศษไว้เป็นหลักการ ทั้งนี้ เพื่อให้การพิจารณาเป็นไปด้วยความรวดเร็วและรอบคอบ ดังนี้

5.1 ให้ส่วนราชการที่ประสงค์จะขอให้พิจารณากำหนดให้เป็นสำนักงานในพื้นที่พิเศษส่งแบบคำขอ กำหนดเป็นสำนักงานในพื้นที่พิเศษต่อกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการฯ พิจารณากำหนดสำนักงานที่ตั้งอยู่ในพื้นที่พิเศษระดับจังหวัด (คลังจังหวัด) ในจังหวัดนั้น ๆ เพื่อเสนอคณะกรรมการฯ ระดับจังหวัดดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

5.2 การส่งแบบคำขอ กำหนดเป็นสำนักงานในพื้นที่พิเศษตามข้อ 1 ให้ส่วนราชการส่งให้คณะกรรมการฯ ระดับจังหวัดภายใน 30 มิถุนายนของทุกปี

- 4 -

5.3 ภายในเดือนสิงหาคมของทุกปีให้คณะกรรมการฯ ระดับจังหวัดเสนอรายชื่อสำนักงาน สถานที่ตั้งและสังกัดของสำนักงานที่ผ่านการพิจารณากลับกรองแล้วต่อกรมบัญชีกลางเพื่อเสนอคณะกรรมการพิจารณากำหนดสำนักงานที่ตั้งอยู่บนพื้นที่พิเศษต่อไป

6. สำหรับในปีงบประมาณ พ.ศ. 2545 นี้ ไม่สามารถดำเนินการตามขั้นตอนที่กล่าวในข้อ 5 ได้ทันกำหนดเวลา ดังนั้น จึงขอให้ส่วนราชการดำเนินการเพื่อให้การจ่ายเงินงบประมาณเพื่อเป็นสวัสดิการสำหรับการปฏิบัติงานประจำสำนักงานในพื้นที่พิเศษเป็นไปด้วยความถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ดังนี้

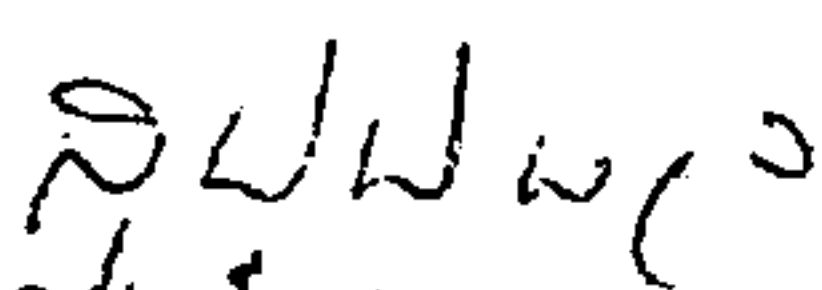
6.1 ให้ส่วนราชการจัดส่งแบบคำขอกำหนดเป็นสำนักงานในพื้นที่พิเศษ พร้อมเอกสารประกอบการกรอกข้อมูลขอกำหนดเป็นสำนักงานในพื้นที่พิเศษให้สำนักงานในสังกัดที่อยู่ในข่ายเป็นสำนักงานในพื้นที่พิเศษ ศึกษาหลักเกณฑ์และเอกสารประกอบอย่างละเอียดก่อน และกรอกข้อมูลของสำนักงานตามหลักเกณฑ์โดยพิจารณาตามที่กล่าวในข้อ 4

6.2 ให้สำนักงานที่อยู่ในข่ายเป็นสำนักงานในพื้นที่พิเศษในแต่ละจังหวัดที่ประสงค์จะขอให้กำหนดเป็นสำนักงานในพื้นที่พิเศษ ส่งแบบคำขอฯ ที่กรอกข้อมูลแล้วให้คณะกรรมการพิจารณากำหนดสำนักงานที่ตั้งอยู่ในพื้นที่พิเศษระดับจังหวัดในจังหวัดนั้น ๆ ภายในเดือนมีนาคม 2545

6.3 ภายในเดือนพฤษภาคม 2545 ให้คณะกรรมการฯ ระดับจังหวัดเสนอรายชื่อสำนักงาน สถานที่ตั้งและสังกัดของสำนักงานที่ผ่านการพิจารณากลับกรองแล้วต่อกรมบัญชีกลางเพื่อเสนอคณะกรรมการพิจารณากำหนดสำนักงานที่ตั้งอยู่บนพื้นที่พิเศษต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบและดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวโดยเคร่งครัดด้วย

ขอแสดงความนับถือ

 (นายอูทิศพันธุ์ ภิรมมานะวินท์)
 รองปลัดกระทรวงฯ ปฏิบัติราชการแทน
 ปลัดกระทรวงการคลัง

กรมบัญชีกลาง

สำนักกฎหมายและระเบียบ

ส่วนกฎหมายและระเบียบ 2

โทร. 0-2273-9549

(สำเนา)
พระราชกฤษฎีกา
เงินสวัสดิการสำหรับการปฏิบัติงานประจำสำนักงานในพื้นที่พิเศษ
พ.ศ. 2544

ภูมิพลอดุลยเดช พร.
ให้ไว้ ณ วันที่ 2 ธันวาคม พ.ศ. 2544
เป็นปีที่ 56 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดการจ่ายเงินสวัสดิการสำหรับการปฏิบัติงานประจำสำนักงานในพื้นที่พิเศษ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 221 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจ่ายเงินบางประเภทตามงบประมาณรายจ่าย พ.ศ. 2518 จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกานี้ขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า "พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการสำหรับการปฏิบัติงานประจำสำนักงานในพื้นที่พิเศษ พ.ศ. 2544"

มาตรา 2 พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2545 เป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิกพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับเบี้ยกันดาร พ.ศ. 2524

มาตรา 4 ในพระราชกฤษฎีกานี้

"เงินสวัสดิการสำหรับการปฏิบัติงานประจำสำนักงานในพื้นที่พิเศษ" หมายความว่า เงินที่จ่ายช่วยเหลือข้าราชการและลูกจ้างประจำของส่วนราชการ เนื่องจากการปฏิบัติงานประจำสำนักงานที่ตั้งอยู่ในพื้นที่พิเศษ

"สำนักงาน" หมายความว่า ที่ทำการของส่วนราชการสังกัดกระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม แต่ไม่รวมถึงที่ทำการของส่วนราชการที่เป็นหน่วยงานอิสระตามที่มีกฎหมายบัญญัติไว้ และหน่วยงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

"ข้าราชการ" หมายความว่า ข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการประเภทต่าง ๆ ซึ่งได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณรายจ่าย แต่ไม่รวมถึง ข้าราชการสังกัดส่วนราชการที่เป็นหน่วยงานอิสระตามที่มีกฎหมายบัญญัติไว้

- 2 -

"ลูกจ้างประจำ" หมายความว่า ลูกจ้างของส่วนราชการที่จ้างไว้เพื่อปฏิบัติงานที่มีลักษณะประจำโดยไม่มีกำหนดเวลา และได้รับค่าจ้างจากเงินงบประมาณรายจ่าย เว้นแต่ลูกจ้างชาวต่างประเทศที่มีสัญญาจ้าง

มาตรา 5 ให้ข้าราชการหรือลูกจ้างประจำซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งและปฏิบัติราชการประจำสำนักงานในพื้นที่พิเศษ หรือได้รับคำสั่งให้ปฏิบัติราชการในลักษณะประจำตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนดในสำนักงานในพื้นที่พิเศษ มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการสำหรับการปฏิบัติงานประจำสำนักงานในพื้นที่พิเศษคนหนึ่งพันบาทต่อเดือน

มาตรา 6 ให้กระทรวงการคลังประกาศกำหนดสำนักงานในพื้นที่พิเศษตามมาตรา 5 โดยร่วมพิจารณากับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องตามหลักเกณฑ์อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้

- (1) ความยากลำบากของการคมนาคม
- (2) ความขาดแคลนสาธารณูปโภค สาธารณูปการ หรือปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีพ
- (3) ความเสี่ยงภัย
- (4) ความชุกชุมของโรคภัยไข้เจ็บ

มาตรา 7 การประกาศตามมาตรา 6 ให้กระทรวงการคลังกระทำทุกปี

มาตรา 8 ข้าราชการหรือลูกจ้างประจำซึ่งมีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการตามมาตรา 5 หากได้รับคำสั่งให้ไปช่วยราชการหรือไปรักษาราชการแทน หรือได้รับอนุญาตให้ไปศึกษา ฝึกอบรมหรือดูงานนอกสำนักงานเกินกว่าสิบห้าวัน ไม่มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการสำหรับการปฏิบัติงานประจำสำนักงานในพื้นที่พิเศษสำหรับระยะเวลาที่เกินสิบห้าวันนั้น

มาตรา 9 ในกรณีที่ข้าราชการหรือลูกจ้างประจำซึ่งมีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการสำหรับการปฏิบัติงานประจำสำนักงานในพื้นที่พิเศษมีสิทธิได้รับเงินตอบแทนอื่นในลักษณะทำนองเดียวกับเงินสวัสดิการตามพระราชกฤษฎีกานี้ ให้ข้าราชการหรือลูกจ้างประจำนั้นมีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการดังกล่าวหรือเงินตอบแทนอื่น แล้วแต่จำนวนใดจะสูงกว่า

มาตรา 10 การเบิกจ่ายเงินสวัสดิการสำหรับการปฏิบัติงานประจำสำนักงานในพื้นที่พิเศษให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด

มาตรา 11 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร

นายกรัฐมนตรี

- 3 -

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้คือ โดยที่เป็นการสมควรกำหนดให้มีการจ่ายเงินสวัสดิการสำหรับการปฏิบัติงานประจำสำนักงานในพื้นที่พิเศษ เพื่อใช้บังคับแทนการจ่ายเบี้ยกันดารตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับเบี้ยกันดาร พ.ศ. 2524 เนื่องจากหลักเกณฑ์และอัตราการจ่ายตามพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน เพราะรัฐต้องจัดสรรเงินงบประมาณรายจ่ายสำหรับเงินสวัสดิการดังกล่าวเป็นจำนวนสูงขึ้นทุกปี และได้มีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการคมนาคมเป็นอย่างมากแล้ว อีกทั้งสมควรนำเรื่องการให้สิทธิประโยชน์ตอบแทนแก่ครูและลูกจ้างในโรงเรียนในพื้นที่เสี่ยงภัย ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม 2531 มาบัญญัติรวมไว้ด้วย เพราะเป็นเงินที่จ่ายให้สำหรับการปฏิบัติงานในพื้นที่ที่มีลักษณะพิเศษทำนองเดียวกับเบี้ยกันดาร จึงจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๒๐๕/๗๔๗๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย 2

กระทรวงยุติธรรม

01409

 วันที่...
 วันที่... 1 ส.ค. 2544
 เวลา...

 X
 ๑๐๐๖๔
 ๑. ส.ค. ๒๕๔๔
 สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
 ทำเนียบรัฐบาล กท ๑๐๓๐๐

 ๒/๕
 ๒/๕

๓๑ กรกฎาคม ๒๕๔๔

 เรื่อง ขออนุมัติแต่งตั้งคณะกรรมการเตรียมความพร้อมในการกำหนดสำนักงานที่ตั้งอยู่ในพื้นที่
 พิเศษระดับจังหวัด

① เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

 อ้างถึง หนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๕๓๐.๒/๑๑๔๘๖
 ลงวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๔๔

 กรมบัญชีกลาง
 เลขรับ... ๔๖๕๖
 วันที่... 6 ส.ค. 2544
 เวลา... 11.๐๐

 สำนักงานปลัดกระทรวง
 เลขรับ 18867 วันที่ 3 ส.ค.
 เวลา 11:54
 ที่ นร 0205/7488
 ถว. 31 ก.ค. 44

ตามที่ขอให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติแต่งตั้งคณะกรรมการ
 เตรียมความพร้อมในการกำหนดสำนักงานที่ตั้งอยู่ในพื้นที่พิเศษระดับจังหวัด เพื่อทำหน้าที่
 ไปพลางก่อน เมื่อพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการสำหรับผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่พิเศษประกาศ
 ใช้บังคับแล้ว ก็ให้คณะกรรมการชุดดังกล่าวเป็นคณะกรรมการพิจารณากำหนดสำนักงาน
 ที่ตั้งอยู่ในพื้นที่พิเศษระดับจังหวัดต่อไป ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

คณะรัฐมนตรีได้ลงมติเมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๔๔ อนุมัติตามที่
กระทรวงการคลังเสนอ

 *
 จึงเรียนขึ้นมายัง ได้แจ้งให้สำนักงานงบประมาณทราบด้วยแล้ว และขอได้โปรด

 *
 แจ้งให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งทราบด้วย

② ส่ง กรมบัญชีกลาง

ขอแสดงความนับถือ

 (นางมุกดา จันทรมบูรณ์)
 รองปลัดกระทรวงการคลัง

 (นายกำธร จันทรวงศ์)
 รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
 เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

 สำนักบริหารการประชุมคณะรัฐมนตรี
 โทร. ๐ ๒๒๔๐ ๕๐๐๐ ต่อ ๓๒๔-๕
 โทรสาร ๐ ๒๒๔๐ ๕๐๖๔
 (T๔๗๗/win)

 ② เรียน ปลัดกระทรวงฯ
 เพื่อดำเนินการต่อไป

(นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

๐๒๐๕ - 2 ส.ค. 2544

๒/๕

40/4

๒/๕

๒/๕

๒/๕

ที่ กค 0530.2/11986

กระทรวงการคลัง

ถนนพระราม 6 กท 10400

4 กรกฎาคม 2544

เรื่อง ขออนุมัติแต่งตั้งคณะกรรมการ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร 0204/922 ลงวันที่ 31 มกราคม 2544
 ถึงที่ส่งมาด้วย รายชื่อคณะกรรมการ องค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเตรียม
 ความพร้อมในการกำหนดสำนักงานที่ตั้งอยู่ในพื้นที่พิเศษระดับจังหวัด

ตามที่คณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ 23 มกราคม 2544 ได้มีมติอนุมัติหลักการ
 ร่างพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการสำหรับผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่พิเศษ พ.ศ. และให้ส่งสำนักงาน
 คณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา และอนุมัติให้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณากำหนดสำนักงาน
 ที่ตั้งอยู่บนพื้นที่พิเศษจากองค์ประกอบคณะกรรมการพิจารณากำหนดท้องที่กันดารและโรงเรียนที่
 กันดาร ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ ตามหนังสือที่อ้างถึง ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว ขอเรียนดังนี้

1. ขณะนี้ร่างพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการสำหรับผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่พิเศษ พ.ศ.
 อยู่ระหว่างการพิจารณาตรวจร่างของคณะกรรมการกฤษฎีกา ซึ่งในชั้นการประชุมคณะกรรมการ
 ดังกล่าว ที่ประชุมเห็นควรปรับเปลี่ยนเวลาการบังคับใช้พระราชกฤษฎีกาจากวันที่ 1 ตุลาคม 2543
 เป็นวันที่ 1 ตุลาคม 2544 เป็นต้นไป เนื่องจากการบังคับใช้พระราชกฤษฎีกา ย้อนหลังจะเป็นการ
 รอนสิทธิของข้าราชการ

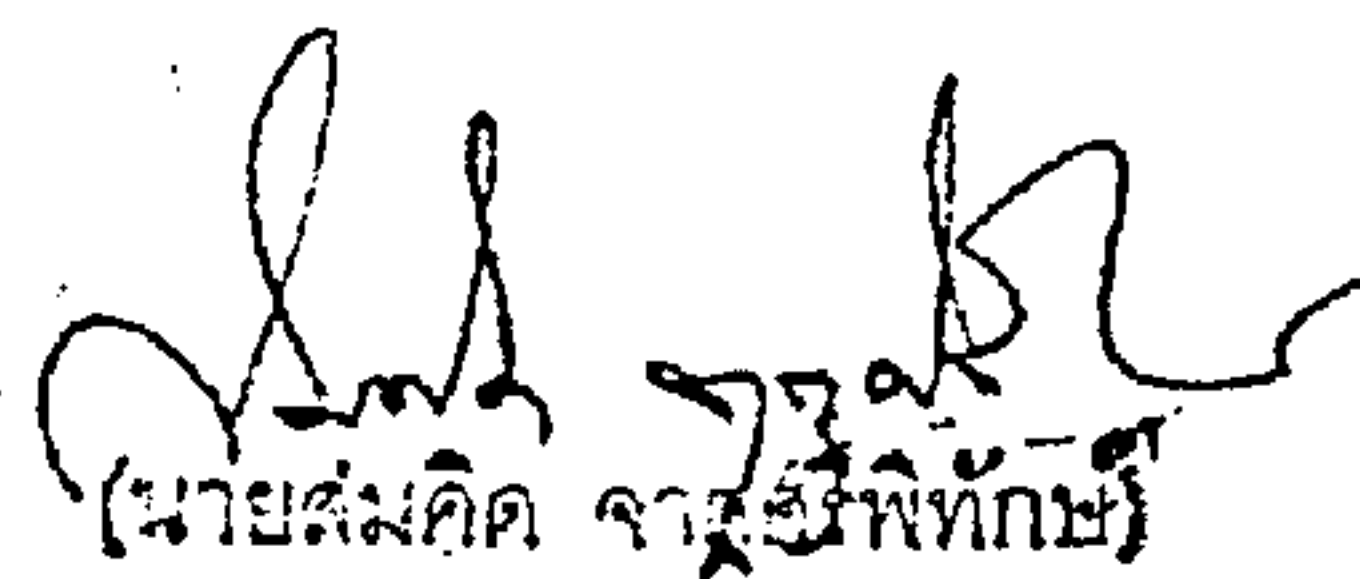
2. โดยร่างพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวบัญญัติให้สิทธิเงินสวัสดิการเพื่อช่วยเหลือข้าราชการ
 และลูกจ้างประจำของส่วนราชการต่าง ๆ เนื่องจากการปฏิบัติราชการประจำหรือลักษณะประจำใน
 สำนักงานที่ตั้งอยู่ในพื้นที่พิเศษ ที่กระทรวงการคลังประกาศกำหนด ทั้งนี้ โดยให้กระทรวงการคลัง
 ประกาศกำหนดสำนักงานที่ตั้งอยู่ในพื้นที่พิเศษ โดยร่วมพิจารณากับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องตาม
 หลักเกณฑ์ที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา ซึ่งกระทรวงการคลังได้เสนอขออนุมัติคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง
 คณะกรรมการพิจารณากำหนดสำนักงานที่ตั้งอยู่บนพื้นที่พิเศษและได้รับอนุมัติแล้ว

- 2 -

3. ในขั้นตอนของการพิจารณากำหนดสำนักงานที่ตั้งอยู่ในพื้นที่พิเศษ หน่วยงานที่จะขอให้พิจารณา ต้องกรอกข้อมูลในเอกสารแบบคำขอกำหนดเป็นสำนักงานที่ตั้งอยู่ในพื้นที่พิเศษตามข้อเท็จจริง ซึ่งเห็นว่าควรมีผู้แทนส่วนราชการระดับจังหวัดโดยดำเนินการในรูปแบบของคณะกรรมการพิจารณากำหนดสำนักงานที่ตั้งอยู่ในพื้นที่พิเศษระดับจังหวัด ช่วยในการกลั่นกรองตรวจสอบข้อเท็จจริงก่อนเสนอกรมบัญชีกลางหน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป ทั้งนี้ เพื่อให้การจ่ายเงินงบประมาณเพื่อการดังกล่าวเป็นไปด้วยความถูกต้องตรงตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด แต่เนื่องจากขณะนี้ร่างพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการสำหรับผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่พิเศษ พ.ศ. ยังไม่มีผลใช้บังคับ จึงเห็นควรขออนุมัติแต่งตั้งคณะกรรมการเตรียมความพร้อมในการกำหนดสำนักงานที่ตั้งอยู่ในพื้นที่พิเศษระดับจังหวัดเพื่อทำหน้าที่ไปพลางก่อน ตามรายละเอียดองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตามที่ได้แนบมาพร้อมนี้ เมื่อพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการสำหรับผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่พิเศษประกาศใช้บังคับแล้ว ก็ให้คณะกรรมการชุดดังกล่าวเป็นคณะกรรมการพิจารณากำหนดสำนักงานที่ตั้งอยู่ในพื้นที่พิเศษระดับจังหวัดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาอนุมัติต่อไปด้วย
 จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์)
 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

กรมบัญชีกลาง

สำนักกฎหมายและระเบียบ

ส่วนกฎหมายและระเบียบ 2

โทร. 2739024 ต่อ 4438

เอกสารประกอบการกรอกข้อมูลข้อกำหนดเป็นสำนักงานในพื้นที่พิเศษ

1. แบบคำข้อกำหนดเป็นสำนักงานในพื้นที่พิเศษ

(จำนวน 10 หน้า)

1.1 ลักษณะที่ตั้งสำนักงาน จำแนกออกเป็น 3 ประเภท คือ

- ก. สำนักงานตั้งอยู่ในพื้นที่ราบ หมายถึง สำนักงานที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่ต่ำกว่าเกณฑ์ความสูงที่คณะกรรมการพิจารณากำหนดสำนักงานที่ตั้งอยู่บนพื้นที่พิเศษกำหนดในแต่ละจังหวัด
- ข. สำนักงานตั้งอยู่บนภูเขา หมายถึง สำนักงานที่ตั้งอยู่บนพื้นที่ที่สูงตั้งแต่เกณฑ์ความสูงที่คณะกรรมการพิจารณากำหนดสำนักงานที่ตั้งอยู่บนพื้นที่พิเศษกำหนดในแต่ละจังหวัด
- ค. สำนักงานตั้งอยู่บนเกาะ หมายถึง สำนักงานที่ตั้งอยู่บนพื้นที่ที่มีน้ำล้อมรอบโดยตลอด พื้นที่ที่มีลักษณะตัดขาดตลอดปี และต้องเดินทางสัญจรโดยทางเรือ หรือทางอากาศเท่านั้น ไม่สามารถสัญจรโดยทางถนนได้ และหากมีสะพานที่รถสัญจรได้เชื่อมกับแผ่นดินแล้ว ไม่ถือว่าเป็นพื้นที่ดังกล่าวเป็นเกาะอีกต่อไป

1.2 แบบคำข้อกำหนดเป็นสำนักงานในพื้นที่พิเศษ ประกอบด้วย 4 ส่วน คือ

1. ความยากลำบากของการคมนาคม
2. ความขาดแคลนสาธารณูปโภค สาธารณูปการ หรือปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีพ
3. ความเสี่ยงภัย
4. ความชุกชุมของโรคภัยไข้เจ็บ

1.3 คะแนนเต็ม 120 คะแนน แบ่งเป็น

1. ความยากลำบากของการคมนาคม	50 คะแนน
2. ความขาดแคลนสาธารณูปโภค สาธารณูปการ หรือปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีพ	20 คะแนน
3. ความเสี่ยงภัย	30 คะแนน
4. ความชุกชุมของโรคภัยไข้เจ็บ	20 คะแนน

สำนักงานใดมีคะแนนรวมตั้งแต่ 50 คะแนนขึ้นไป ถือว่าเป็นสำนักงานในพื้นที่พิเศษ
ข้าราชการ และลูกจ้างประจำที่ปฏิบัติงานประจำสำนักงานนั้น จะได้รับเงินสวัสดิการสำหรับการ
ปฏิบัติงานประจำสำนักงานในพื้นที่พิเศษ ในอัตราคนละ 1,000 บาทต่อเดือน

2. วิธีการกรอก (โปรดอ่านให้เข้าใจก่อนกรอกแบบคำขอ)

1. การขอกำหนดเป็นสำนักงานในพื้นที่พิเศษ ให้เบิกเป็นรายสำนักงาน
2. การพิจารณาลักษณะที่ตั้งของสำนักงานว่า สำนักงานตั้งอยู่ในพื้นที่ราบ หรือบนภูเขา ให้พิจารณาดังนี้
 - 2.1 สำนักงานจะต้องกำหนดพิกัดความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางของสำนักงาน :

การหาความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางของสำนักงาน ให้ใช้แผนที่ภูมิประเทศ 1: 50,000 ของกรมแผนที่ทหาร กองบัญชาการทหารสูงสุดเป็นเอกสารอ้างอิง ทั้งนี้ให้กรอกระดับความสูงดังกล่าวในหน้า 1 ของแบบคำขอฯ
 - 2.2 เปรียบเทียบพิกัดความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางของสำนักงานที่ได้กับเกณฑ์ความสูงที่คณะกรรมการพิจารณากำหนดสำนักงานที่ตั้งอยู่บนพื้นที่พิเศษกำหนดในแต่ละจังหวัด ทั้งนี้เกณฑ์ดังกล่าวจะจัดส่งให้กับหน่วยงานต้นสังกัดของสำนักงาน และคณะกรรมการพิจารณา กำหนดสำนักงานที่ตั้งอยู่ในพื้นที่พิเศษระดับจังหวัดเพื่อใช้ประกอบการพิจารณา
 - หากความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางของสำนักงานต่ำกว่าความสูงที่คณะกรรมการฯ กำหนด หมายความว่า สำนักงานเป็นสำนักงานที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ราบ
 - หากความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางของสำนักงานเท่ากับหรือสูงกว่าความสูงที่คณะกรรมการฯ กำหนด หมายความว่า สำนักงานเป็นสำนักงานที่ตั้งอยู่บนภูเขา
3. การกรอกข้อมูลในแบบคำขอกำหนดเป็นสำนักงานในพื้นที่พิเศษ:

ข้อ 1 (ความยากลำบากของการคมนาคม) และ ข้อ 2 (ความขาดแคลนสาธารณูปโภค สาธารณูปการ หรือปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีพ) ให้สำนักงานกรอกตามสภาพความเป็นจริง โดย

 - 3.1 สำนักงานตั้งอยู่ในพื้นที่ราบ กรอกข้อมูล ข้อ 1 ก. (หน้า 3 – 4) และ ข้อ 2 (หน้า 9)
 - 3.2 สำนักงานตั้งอยู่บนภูเขา กรอกข้อมูล ข้อ 1 ข. (หน้า 5 – 6) และ ข้อ 2 (หน้า 9)
 - 3.3 สำนักงานตั้งอยู่บนเกาะ กรอกข้อมูล ข้อ 1 ค. (หน้า 7 – 8) และ ข้อ 2 (หน้า 9)

และนำข้อมูลที่ได้มาสรุปกรอกในหน้า 1 ของแบบคำขอฯ พร้อมรวมคะแนนที่ได้ในแต่ละข้อ

ข้อ 3 (ความเสี่ยงภัย) และ ข้อ 4 (ความชุกชุมของโรคภัยไข้เจ็บ) กรอกคะแนนในหน้า 1 ของแบบคำขอฯ โดยสำนักงานใดที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่ได้รับการกำหนดจากคณะกรรมการพิจารณากำหนด สำนักงานที่ตั้งอยู่บนพื้นที่พิเศษให้เป็นพื้นที่เสี่ยงภัย หรือพื้นที่ที่มีความชุกชุมของโรคภัยไข้เจ็บ จะได้รับคะแนนตามเกณฑ์ดังกล่าว ทั้งนี้ข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัย และพื้นที่ที่มีความชุกชุมของโรคภัยไข้เจ็บ จะจัดส่งให้กับหน่วยงานต้นสังกัดของสำนักงาน และคณะกรรมการพิจารณากำหนดสำนักงานที่ตั้งอยู่ในพื้นที่พิเศษระดับจังหวัดเพื่อใช้ประกอบการพิจารณา
4. กรอกข้อมูลตามคำแนะนำ โดยทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ทำการเลือก และปฏิบัติตามคำแนะนำในการกรอกอย่างเคร่งครัด

5. เศษของระยะทางระหว่าง 0 – 0.4 กิโลเมตร ปิดลง ตั้งแต่ 0.5 กิโลเมตรบัดขึ้น ยกเว้นระยะทางที่ต่ำกว่า 1 กิโลเมตรแรกของแต่ละข้อ ไม่ต้องปิดเศษ ให้ใช้ตัวเลขระยะทางจริง เช่น ระยะทางจริงของกิโลเมตรแรกได้ 0.6 กิโลเมตร ไม่ให้ปิดเศษขึ้น เป็น 1 กิโลเมตร
6. ให้สำนักงานจัดทำแผนที่แสดงเส้นทางจากสำนักงานถึงที่ว่าการอำเภอ โดยแสดงรายละเอียดของเส้นทาง เช่น เป็นถนนลาลอง หรือถนนลาดยาง พร้อมระบุระยะทางของถนนแต่ละประเภท เพื่อเป็นหลักฐานประกอบการพิจารณา ในแบบคำขอ หน้า 10
7. คำรับรองข้อมูลในแบบคำขอกำหนดเป็นสำนักงานในพื้นที่พิเศษ ให้หัวหน้าสำนักงาน หรือผู้ปฏิบัติราชการแทน เป็นผู้ลงลายมือชื่อรับรอง และรับผิดชอบหากข้อมูลที่เสนอไม่ถูกต้อง

เกณฑ์ความสูงที่คณะกรรมการกำหนด

ลำดับ	ชื่อจังหวัด	เกณฑ์ความสูงที่คณะกรรมการกำหนด เมตร
1	กระบี่	173
2	กรุงเทพมหานคร	152
3	กาญจนบุรี	176
4	กาฬสินธุ์	293
5	กำแพงเพชร	229
6	ขอนแก่น	312
7	จันทบุรี	152
8	ฉะเชิงเทรา	152
9	ชลบุรี	153
10	ชัยนาท	165
11	ชัยภูมิ	344
12	ชุมพร	182
13	เชียงราย	544
14	เชียงใหม่	467
15	ตรัง	159
16	ตราด	168
17	ตาก	258
18	นครนายก	156
19	นครปฐม	153
20	นครพนม	293
21	นครราชสีมา	326
22	นครศรีธรรมราช	156
23	นครสวรรค์	175
24	นนทบุรี	151
25	นราธิวาส	153
26	น่าน	349
27	บุรีรัมย์	302
28	ปทุมธานี	153
29	ประจวบคีรีขันธ์	156
30	ปราจีนบุรี	153
31	ปัตตานี	151
32	พระนครศรีอยุธยา	155
33	พะเยา	543
34	พังงา	164
35	พิจิตร	157
36	พิจิตร	187
37	พิษณุโลก	193
38	เพชรบุรี	154

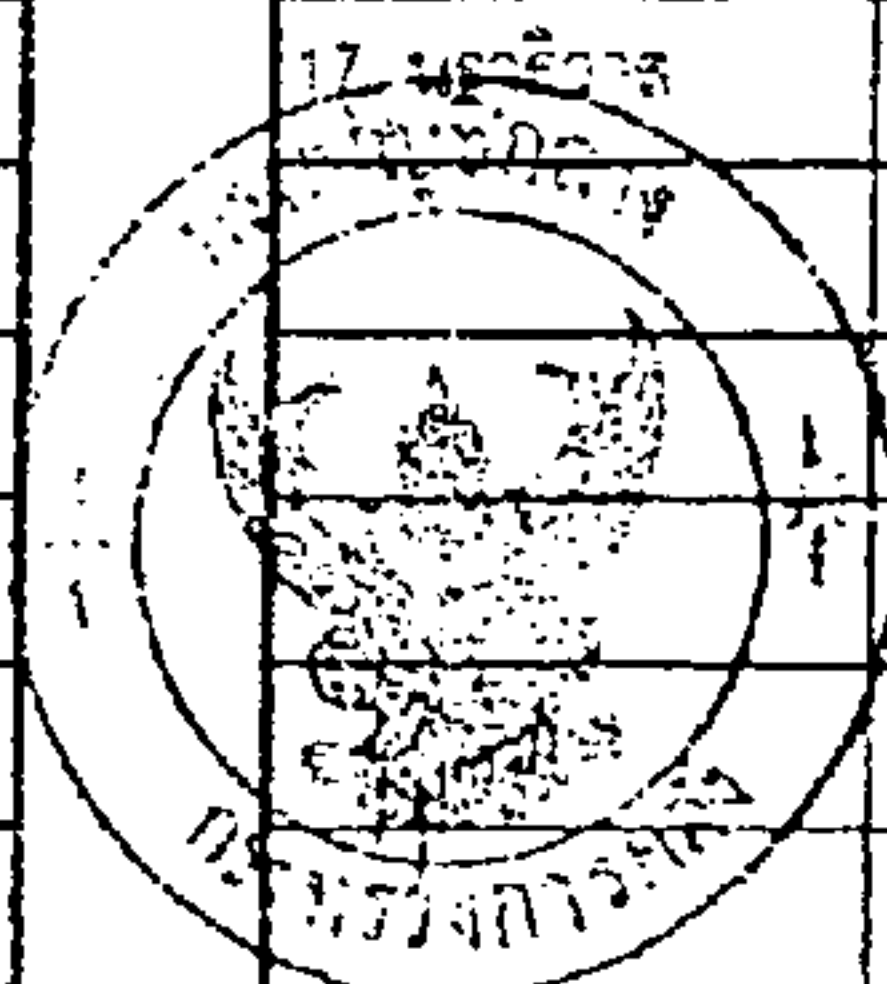
ลำดับ	ชื่อจังหวัด	เกณฑ์ความสูงที่คณะกรรมการกำหนด เมตร
39	เพชรบูรณ์	266
40	แพร่	313
41	ภูเก็ต	165
42	มหาสารคาม	300
43	มุกดาหาร	289
44	แม่ฮ่องสอน	385
45	ยโสธร	278
46	ยะลา	169
47	ร้อยเอ็ด	295
48	ระนอง	167
49	ระยอง	154
50	ราชบุรี	155
51	ลพบุรี	165
52	ลำปาง	389
53	ลำพูน	456
54	เลย	395
55	ศรีสะเกษ	274
56	สกลนคร	314
57	สงขลา	153
58	สตูล	164
59	สมุทรปราการ	152
60	สมุทรสงคราม	151
61	สมุทรสาคร	151
62	สระแก้ว	184
63	สระบุรี	165
64	สิงห์บุรี	159
65	สุโขทัย	211
66	สุพรรณบุรี	155
67	สุราษฎร์ธานี	156
68	สุรินทร์	316
69	หนองคาย	324
70	หนองบัวลำภู	367
71	อ่างทอง	157
72	อุดรธานี	331
73	อุตรดิตถ์	212
74	อุทัยธานี	170
75	อุบลราชธานี	275
76	อำนาจเจริญ	308

หมายเหตุ: ลำดับงานที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ราบ หมายถึง ลำดับงานที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ต่ำกว่าเกณฑ์ความสูงที่คณะกรรมการกำหนดในแต่ละจังหวัด

ลำดับงานที่ตั้งอยู่ในภูเขา หมายถึง ลำดับงานที่ตั้งอยู่ในพื้นที่สูงตั้งแต่เกณฑ์ความสูงที่คณะกรรมการกำหนดในแต่ละจังหวัด

จังหวัด	อำเภอ	ตำบล
ตาก	แม่สอด	แม่ปะ
		มหาวัน
		แม่กุ
	พบพระ	พบพระ
		วาเล่ย์
		คีรีราษฎร์
		รวมไทยพัฒนา
	อุ้มผาง	ระวีโค๊ะ
		แม่จัน
11. แม่ฮ่องสอน	สบเมย	แม่สามแลบ
		แม่ลาว
	ขุนยวม	แม่กิ๊
		แม่เงา
		ขุนยวม
		แม่อุคอ
	เมือง	ผาบ่อง
		ปางหมู
		หมอกจำแป่
		หัวฝาย
		หัวฝาย
		หัวฝาย
	ปางมะผ้า	นาปู่ป้อม
		ปางมะผ้า
		ถ้ำลอด
		สมปอง
	แม่ละเรียง	แม่ยวม
		แม่คง
		เสาหิน
	ปาย	เวียงเหนือ
		เมืองแปง
		โป่งสา
		แม่มาเดิง
		ทุ่งยาว
		แม่ฮี้
		เวียงใต้
12. เชียงใหม่	เวียงแหง	เบียงหลวง
	เชียงดาว	เมืองนะ
	ฝาง	แม่งอน
		ม่อนปิน
		โป่งน้ำร้อน

จังหวัด	อำเภอ	ตำบล
เชียงใหม่	ฝาง	แม่คะ
	แม่อาว	ท่าดอน
13. เชียงราย	แม่ฟ้าหลวง	แม่ฟ้าหลวง
		แม่สลองใน
		เทอดไท
	เวียงแก่น	ม่วงยาย
		ห้วยจาว
		ท่าข้าม
		บ่อ
	เทิง	ดักเต้า
14. พะเยา	กิ่งอำเภอภูซาง	ภูซาง
		ทุ่งกล้วย
	เชียงคำ	ร่มเย็น
15. สงขลา	ตะป่าย้อย	บาไทร
		เขาแดง
		จะแนะ
		ธารคีรี
16. ยะลา	บันนังสตา	บันนังสตา
		ตานะปูเล๊ะ
		คลองรี
		เขื่อนบางลาง
		บาเจาะ
	ธารโต	บ้านแห
		แม่หวาด
	ยะหา	ปะแต
		ป่าโงอิแน
		กาตอง
		ยะหา
	กาบัง	กาบัง
		บาละ
	เบตง	ตานะแมเราะ
		ธารน้ำทิพย์
		ชัยเยอร์เวง
		ยะรม
17. นราธิวาส	ศรีสาคร	บรรพต
	ระแงะ	กาติรา
		บองอ
		ป่าโงะโต
	เจาะไอร้อง	บุกิต
	จะแนะ	ช้างเผือก

จังหวัด	อำเภอ	ตำบล
1. สระแก้ว	ตาพระยา	ตาพระยา
		ทัพเสด็จ
	อรัญประเทศ	ท่าข้าม
		คลองน้ำใส
		ป่าไร่
		น่านศึก
		ทับพริก
	คลองหาด	คลองหาด
		คลองไผ่เถื่อน
	กิ่งอำเภอโคกสูง	โนนหมากมุ่น
2. เลย	ท่าลี่	หนองผือ
		อาฮี
	เชียงคาน	ปากคม
		นอมน
	ด่านซ้าย	ปากหมัน
	ภูเรือ	ลาดค่าง
	นาแห้ว	เหล่ากอหก
		แสงภา
		นาแห้ว
3. อุบลราชธานี	น้ำยืน	โง้ง
		โคมประดิมบุรี
		สีวิเชียร
		ตาเปกา
	กิ่งอำเภอน้ำขุ่น	โคกสะอาด
4. ศรีสะเกษ	กันทรลักษณ์	ระลา
		รุ่ง
		เขารงชัย
		ภูพานนอก
	ซ่งขันธ์	บรีอใหญ่
	กิ่งอำเภอภูสิงห์	ดงรัก
		ไพรพัฒนา
5. สุรินทร์	กาบเชิง	กาบเชิง
		โคกตะเคียน
		คูดิน
		ตะเคียน
		จิกเค็ด
		แสงมุด
		บ้านดำน
	กิ่งอำเภอพนมดงรัก	บักได
		บ้านดามเมือง

จังหวัด	อำเภอ	ตำบล
สุรินทร์	สังขะ	คม
		บ้านจารย์
		กระเทียม
	บัวเชด	จรัส
		ตาโพน
6. บุรีรัมย์	บ้านกรวด	หนองไผ่งาม
		ตายตะกั่ว
		จันทบเพชร
		บึงเจริญ
		ปราสาท
7. น่าน	บ่อเกลือ	บ่อเกลือเหนือ
		บ่อเกลือใต้
		ดงพญา
		ภูฟ้า
	ทุ่งช้าง	ทุ่งช้าง
		และ
		งอบ
		ปอน
	สองแคว	ชนแดน
		ยอด
	แม่จิม	น้ำพาง
	เวียงสา	น้ำมาบ
	นาหมอย	เชียงทอง
	สันติสุข	พงษ์
	เฉลิมพระเกียรติ	ขุนน้ำ
		ห้วยโก๋น
8. บุตรดี	บ้านโคก	บ่อเบี้ย
		ม่วงเจ็ดต้น
		บ้านโคก
		นาชุม
	น้ำปาด	ห้วยบ่ม
9. พิษณุโลก	ชาติตระการ	บ่อภาค
10. ตาก	ท่าสองยาง	แม่ละ
		แม่ลอง
		แม่บ้าน
		แม่จตุ
		ท่าสองยาง
		แม่คลิด
	แม่ระมาด	แม่ระมาด
	แม่สอด	ท่าสายลวด

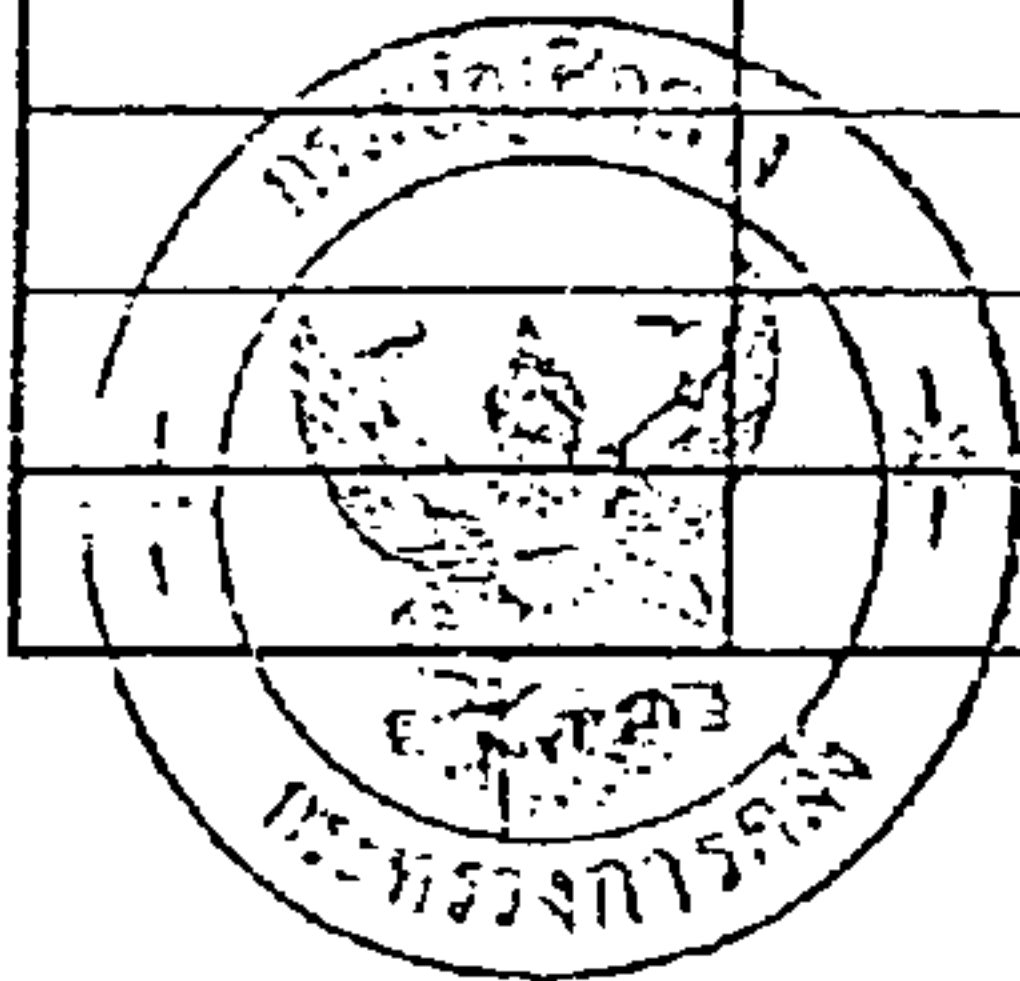
จังหวัด	อำเภอ	ตำบล
แม่ฮ่องสอน	ปางมะผ้า	นาปู่ป้อม
8. เชียงใหม่	จอมก้อย	ยางเบียง
		สบโขง
9. อุบลราชธานี	น้ำยืน	โดมประดิษฐ์
	บุณฑริก	ห้วยข่า
10. ระนอง	เมือง	ปากน้ำ
		เกาะหมาก
	ละอุ่น	บางพระเหนือ
	กระบุรี	ปากจั่น
		จปร.
		บางใหญ่
11. ชุมพร	ท่าชนะ	หินแก้ว
12. สุราษฎร์ธานี	พระแสง	ไทรโคก
	ท่าชนะ	คันธุลี
	ท่าฉาง	ปากจตุร
	คีรีรัฐนิคม	กะเปา
		น้ำหัก
	กาญจนดิษฐ์	ตะกุกเหนือ
		ตะกุกใต้
13. กระบี่	คลองท่อม	คลองท่อมเหนือ
	เมือง	เขาทอง
		ห้วยปริง
	เขาพนม	หน้าเขา
	อ่าวลึก	คลองเขา
14. พังงา	ตะกั่วทุ่ง	ถ้ำ
15. ยะลา	บันนังสตา	บาเจาะ
16. นราธิวาส	สุคีริน	เกียร์
	จะแนะ	ช้างเผือก
	ศรีสาคร	ถานอง
17. สตูล	ปอทอง	พลองทอง

จังหวัด	อำเภอ	ตำบล
18. สระแก้ว	อรัญประเทศ	ป่าไร่
		หนองสังข์
		หันทราย
		ท่าข้าม
		บ้านด่าน
		คลองน้ำใส
	ตาพระยา	ตาพระยา
		โคกลาน
	กิ่งอำเภอโคกสูง	โนนหมากมูน
	วัฒนานคร	ผักชะ
		หนองน้ำใส
		ช่องกุ่ม
		หนองแวง
		แซร์ขอ
		โนนหมากฝ้าย
		ห้วยโจด
	คลองหาด	คลองหาด
		คลองไผ่เกื่อน
19. กาญจนบุรี	เมือง	บ้านเก่า
		ช่องละเดา
	ศรีสวัสดิ์	เขาโจด
		นาสวน
		แม่กระบุง
		ด่านแม่แฉลบ
	ไทรโยค	บ้องตี้
		ควมคง
		ลุ่มสุ่ม
		วังกระแจะ
		ไทรโยค
		ท่าเสา

พื้นที่ที่มีความสุขชุมของโรคภัยไข้เจ็บ

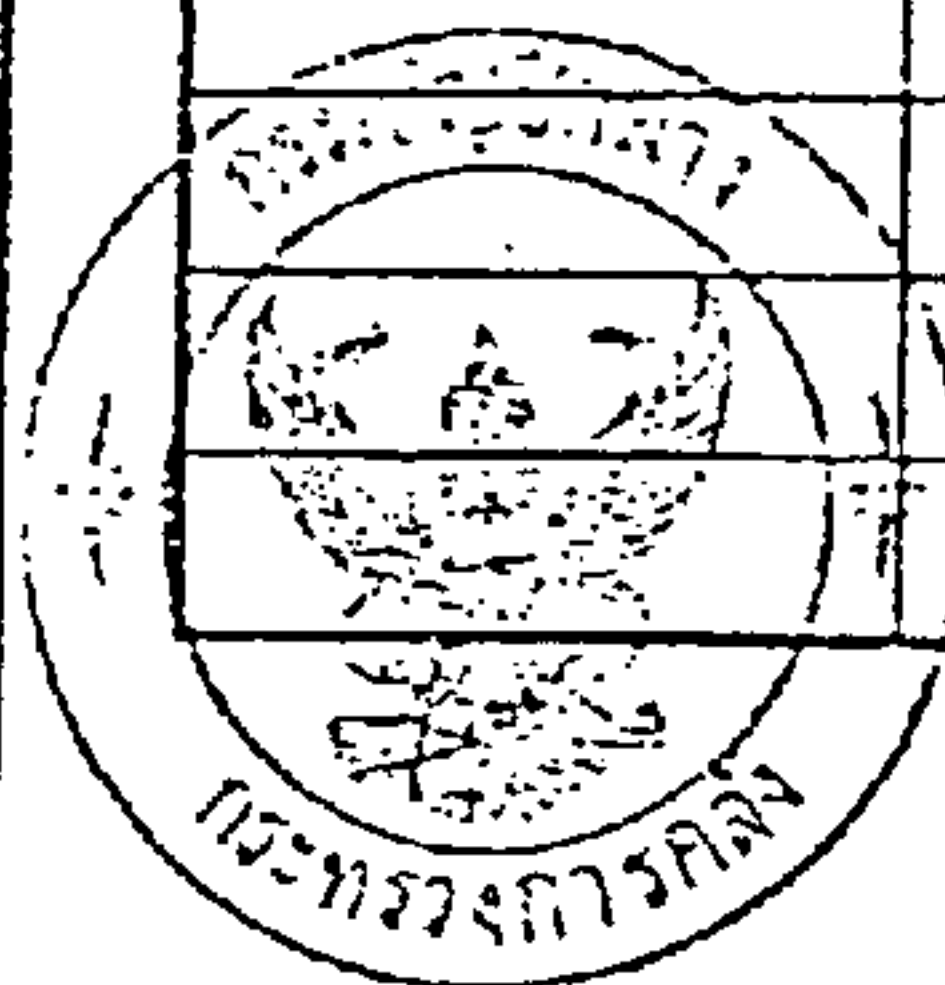
จังหวัด	อำเภอ	ตำบล
1.ตาก	เมือง	แม่ฮ่อง
	กิ่งอำเภอ รังเจ้า	เชียงทอง
		นาโปลี
	บ้านตาก	ทองห้วย
	แม่สอด	แม่กาษา
		แม่ปะ
		ท่าสายลวด
		แม่กุ
		พระธาตุมาแดง
		มหาวัน
		พะวง
		ด่านแม่ระมา
	ห้วยพระ	ห้วยพระ
		วาเลย์
		รวมไทยพัฒนา
		ร่องเคาะ
		ศรีราษฎร์
	อุ้มผาง	นิกรโก
		อุ้มผาง
		แม่กลอง
		แม่ละมุ้ง
		หนองหลวง
		แม่จัน
	แม่ระมาด	แม่ระมาด
		แม่ตื่น
		ระเนจ้อ
		รามหมื่น
		แม่จระเข
		พระธาตุ
	ท่าสองยาง	แม่ถ้ำ
		แม่สอด

จังหวัด	อำเภอ	ตำบล
ตาก	ท่าสองยาง	แม่สุ
		ท่าสองยาง
		แม่สอด
		แม่ระหลวง
2. อุทัยธานี	บ้านไร่	แก่นมะกรูด
3. กำแพงเพชร	ก. โกสัมพีนคร	โกสัมพ
4. สุพรรณบุรี	ด่านช้าง	วังยาว
5. สุรินทร์	บัวแดง	จรัส
6. ศรีสะเกษ	กันทรลักษณ์	เมือง
		วัง
7. แม่ฮ่องสอน	สบเมย	แม่สามแลบ
		กรงก่อ
		แม่สอด
	แม่ละเรียง	แม่ขาม
		แม่เฒ่า
		บ้านกา
		แม่คง
		เรากิน
	แม่ลาน้อย	แม่ลาน้อย
		แม่ลานหลวง
		ท่ามาบูน
		แม่โก
		สันติคีรี
	ขุนขาม	เมืองปอน
		แม่เงา
		แม่ก
	เมือง	ห้วยโป่ง
		ผาแดง
		ปางหมู
		ห้วยผา
		หมอกจำแป

จังหวัด	อำเภอ	ตำบล
กาญจนบุรี	ทองนาภูมิ	สนกรณ์
		ลั่นถัน
		หินลาด
		ตะแล
		ห้วยเขย่ง
		ปิล็อก
	สังขละบุรี	ปรังมณ
		ไร่ไผ่
		หนองรู
20. เพชรบุรี	หนองหญ้าปล้อง	ยางน้ำกลัดใต้
		ยางน้ำกลัดเหนือ
	แก่งกระจาน	สองพี่น้อง
		ห้วยแม่เพรียง
		ป่าเต็ง
21. ระยอง	กิ่งอำเภอเขาชะเมา	ห้วยทับมอญ
22. ตรวด	เมือง	แหลมกลัด
		ชำราก
		ตะกวด
		ท่ากุ่ม
	คลองใหญ่	ไม้รุค
	แหลมงอบ	คลองใหญ่
	เขาสก	สะตอ
	บ่อไร่	บ่อพลอย
		ด่านชุมพล
		บะทราย
		หนองบอน
		ช้างชุม
	กิ่งอำเภอเกาะช้าง	เกาะช้าง
		เกาะช้างใต้
		เกาะหมาก

จังหวัด	อำเภอ	ตำบล
ตราด	กิ่งอำเภอเกาะกูด	เกาะกูด
23. จันทบุรี	มะขาม	ฉมับ
		ปักควิ
	โป่งน้ำร้อน	ทับไทร
		โป่งน้ำร้อน
		คลองใหญ่
		หนองตาตง
		เทพนิมิต
	แก่งหางแมว	พวา
	กิ่งอำเภอเขาชะเมา	ฉันทเขลม
		คลองพลู
	สอยดาว	ทราขาว
		สตรอง
		ปะตง
		ทุ่งขาม
	ขลุง	บ่อเวฬุ
24. ประจวบคีรีขันธ์	หัวหิน	ห้วยจืดใหญ่
		บึงนตร
	ปากพนม	เขาจำ
	บางสะพาน	ร้อนทอง
25. ราชบุรี	จอมบึง	ด่านทับตะโก
		แก่งน้อย
	สวนผึ้ง	สวนผึ้ง
		ป่าหยา
		ตะนาวศรี
	กิ่งอำเภอบ้านคา	บ้านคา
		บ้านบึง
		หนองพันธุจันทร์
	ปากท่อ	ยางหัก

ที่ ๒๓ ๒๒๖๖-๒๓ ๒๒๖๖

โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย

เลขที่ ๒๒๖๖-๒๓ ๒๒๖๖

๒๓ ๒๒๖๖-๒๓ ๒๒๖๖

เรื่อง การขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูและลูกพี่เลี้ยงครู

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดสุพรรณบุรี

เรียน ตามที่ขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูและลูกพี่เลี้ยงครู

เรียน ตามที่ขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูและลูกพี่เลี้ยงครู

เรียน ตามที่ขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูและลูกพี่เลี้ยงครู

เรียน ตามที่ขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูและลูกพี่เลี้ยงครู

เรียน ตามที่ขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูและลูกพี่เลี้ยงครู

เรียน ตามที่ขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูและลูกพี่เลี้ยงครู

เรียน ตามที่ขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูและลูกพี่เลี้ยงครู

เรียน ตามที่ขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูและลูกพี่เลี้ยงครู

เรียน ตามที่ขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูและลูกพี่เลี้ยงครู

เรียน ตามที่ขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูและลูกพี่เลี้ยงครู

เรียน ตามที่ขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูและลูกพี่เลี้ยงครู

เรียน ตามที่ขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูและลูกพี่เลี้ยงครู

เรียน ตามที่ขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูและลูกพี่เลี้ยงครู

แบบสำรวจการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎร์
และเด็กที่ไม่มีสัญชาติไทย ประจำปี 2545

โรงเรียน สว.แก้ววิทยา

โรงเรียนมีนักเรียนกลุ่มต่อไปนี้เข้าเรียนในโรงเรียน

ประเภท	จำนวน	การจัดการศึกษาของโรงเรียน
1. เด็กเร่ร่อน		
2. เด็กที่ติดตามผู้ปกครอง มาทำงานจากต่างถิ่น		
3. เด็กที่ถูกทอดทิ้ง		
4. เด็กค่อยโอกาส		
5. บุตรชาวเขา	44	คัดลอกเอกสารร่วมกับนักเรียนทั่วไป
6. บุตรชาวลาว		
7. บุตรชาวญวนอพยพ		
8. ผู้หลบหนีเข้าเมือง สัญชาติพม่า		

โรงเรียนไม่มีนักเรียนกลุ่มนี้เข้าเรียนในโรงเรียน

..... ผู้รายงาน
(...นางสาวสมศรี อธิสุข...)

หมายเหตุ เด็กในครัว 44 คน มีทะเบียน ปวงกต ทะเบียนบ้าน (ทร.13) และ
ทะเบียนบุคคลในครัว.

โรงเรียนสวนผึ้งวิทยา
เลขรับ 1007/๕๕
วันที่ 17 สิงหาคม ๕๕
เวลา

ที่ คร 0861/1739

สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดราชบุรี
ถนนไกรเพชร อำเภอเมือง 70000

13 มิถุนายน 2545

เรื่อง เกณฑ์อัตราค่าจ้างข้าราชการครูในสถานศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา

เรียน ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดราชบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย เกณฑ์อัตราค่าจ้างข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 1 ฉบับ

ตามที่ ก.ค. ได้กำหนดเกณฑ์อัตราค่าจ้างข้าราชการครูในสถานศึกษามาเพื่อเป็นเกณฑ์ในการคำนวณอัตราค่าจ้างข้าราชการครูในสังกัดกรมสามัญศึกษา นั้น

บัดนี้ ก.ค. ได้มีมติให้ปรับปรุงเกณฑ์อัตราค่าจ้างข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดราชบุรีจึงขอแจ้งมติการปรับปรุงอัตราค่าจ้างข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาให้ข้าราชการครูในสถานศึกษาทราบโดยทั่วกัน

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

(นายประสิทธิ์ คุณทวีจิตร)

ผู้ช่วยผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัด ราชการในตำแหน่ง

ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดราชบุรี

ฝ่ายอำนวยการ

โทร. 0-3232-2082

โทรสาร 0 3232-2061

ที่ ศร 1305/ ๕๖๗

สำนักงาน ก.ค.

กระทรวงศึกษาธิการ กทม.10300

๑๑ มิถุนายน 2545

เรื่อง เกณฑ์อัตรากำลังข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา

เรียน อธิบดีกรมสามัญศึกษา

อ้างอิง หนังสือสำนักงาน ก.ค. ที่ ศร 1504(สนร.)/16 ลงวันที่ 8 มกราคม 2539

สิ่งที่ส่งมาด้วย เกณฑ์อัตรากำลังข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 1 ฉบับ

ตามหนังสือที่อ้างถึง ก.ค. ได้กำหนดเกณฑ์อัตรากำลังข้าราชการครูในสถานศึกษา มาเพื่อเป็นเกณฑ์ในการคำนวณอัตรากำลังข้าราชการครูในสังกัดกรมสามัญศึกษา นั้น

บัดนี้ ก.ค. ได้มีมติให้ปรับปรุงเกณฑ์อัตรากำลังข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัด กรมสามัญศึกษา ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ดังนี้

1. ให้ยกเลิกเกณฑ์อัตรากำลังข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ตามหนังสือที่อ้างถึง โดยให้ใช้เกณฑ์อัตรากำลังข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ที่ ก.ค. กำหนดใหม่แทน ดังรายละเอียดในเอกสารที่ส่งมาพร้อมนี้

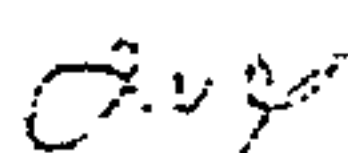
2. ให้ผู้บริหาร โรงเรียนและผู้ช่วยผู้บริหาร โรงเรียนปฏิบัติการสอนไม่น้อยกว่าสัปดาห์ละ 5 ชั่วโมง ยกเว้น โรงเรียนขนาดใหญ่

3. โรงเรียนที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ลักษณะเฉพาะที่มีความแตกต่างจากโรงเรียนทั่วไป และไม่สามารถ ใช้เกณฑ์มาตรฐานอัตรากำลังตามที่ ก.ค. กำหนดได้ อาจขอให้ ก.ค. พิจารณากำหนดตำแหน่งข้าราชการครู เป็นรายกรณีไป

4. โรงเรียนที่มีอัตรากำลังข้าราชการครูสายงานการสอนเกินเกณฑ์ที่ ก.ค. กำหนด จะมีบุคลากร สนับสนุนการสอนได้จำนวนเท่าใดให้ทำความตกลงกับ ก.ค. เป็นกรณี ๆ ไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

กองวิชาการบริหารงานบุคคล

กลุ่มงานพัฒนานโยบายฯ

โทร. 0 2280 1100

(นายสมยศ นิเทศ)

เลขาธิการ ก.ค.

.....รอง

.....พิมพ์

.....แทน

.....หัวหน้างาน

ร.ร.ด.ด.ด.

แผนทำบุญถวายเป็นบุญหลวง

บุคลากรที่มีแผนการเช่น เช่น งานธุรการ การเงิน การพัสดุ ฯลฯ ไม่มีความประสงค์ 10 ของจำนวนเจ้าอาวาสของวัด 10 แห่ง
ทั้งนี้เพราะระดับการศึกษาและระดับกับขบวนตามแผนชาติ ก.ค. กำหนด ตั้งตาราง คือรับโรงเรียนที่จัดตั้ง เมื่อมีวิชาความรู้ของบุคคล
การสอบเกินเกณฑ์ ก.ค. กำหนด จะวัดบุคลากรกับบุคลากรได้จำนวนเท่าใด ให้ทำความตกลงกับ ก.ค. เป็นกรณี ๆ ไป

จำนวนนักเรียน	จำนวนครู	บุคลากร สนับสนุนการสอน	ความรู้ความสามารถ
101 - 200	6	1	พิจารณาตามความจำเป็น ดังนี้
201 - 400	12	1	1. โภชนาการ
401 - 600	20	2	2. ธนาคารโรงเรียน
601 - 800	28	3	3. บรรณารักษ์
801 - 1,000	36	4	4. การเงิน
1,001 - 1,200	44	4	5. ธุรการ
1,201 - 1,400	52	5	6. นักทัศนศึกษา
1,401 - 1,600	60	6	7. โสตทัศนศึกษา
1,601 - 1,800	68	7	8. ทักษะพิเศษ
1,801 - 2,000	76	8	9. ทะเบียนวัดศก
2,001 - 2,200	84	8	10. พักดู
2,201 - 2,400	92	9	11. แผนภาพ
2,401 - 2,600	100	10	
2,601 - 2,800	108	11	
2,801 - 3,000	116	12	
3,001 - 4,000	140	14	

โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย

วันที่ ๒๐ ๙ ๕๕

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840.

វិ. គង 0861/3089

ฉะ: โรงเรียนสังกัดกรมตำรวจภูธรจังหวัดฉะเชิงเทรา

ตัวบ่งชี้การทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของนายพลเรือตรีศิวะพร กิ่งคำภักดิ์

ខ្លឹមស្នូលអភិវឌ្ឍន៍គន្លង(10 វិទ្យុសាស្ត្រ 2545) ចែងថា៖ ព្រះឥន្ទ្រៈ ផ្គត់ផ្គង់ 1 : 20

ជាមុនគឺជាបុគ្គល

งานมูลนิธิฯ

Ins (062) 322081-2, 323385

INQ. # 002-322081

2002 45

[illegible]

ประวัติผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ ชื่อสกุล	นางอำนวยการพร พลจันทร์
วัน เดือน ปี เกิด	16 ธันวาคม 2499
สถานที่เกิด	บ้านพัก ช.พัน 1 ร.อ. สวนอนันต์
	ตำบลบ้านช่างหล่อ เขตบางกอกน้อย กรุงเทพฯ
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	145/2 ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง
	จังหวัดราชบุรี 70180
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนสวนผึ้งวิทยา
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนสวนผึ้งวิทยา อำเภอสวนผึ้ง
	จังหวัดราชบุรี 70180
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2516	มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสตรีวัดระฆัง กรุงเทพฯ
พ.ศ. 2521	ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง (ป.กศ.สูง)
	วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กรุงเทพฯ
พ.ศ. 2527	ปริญญาตรี ครุศาสตร์บัณฑิต (ภาษาอังกฤษ)
	วิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึง จังหวัดราชบุรี
พ.ศ. 2546	การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม) การบริหารการศึกษา
	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ